

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΑΣ
MBA FOOD & AGRIBUSINESS**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Προθυμία πληρωμής σε ΠΟΠ και Βιολογικά ελληνικά τυριά

Ανθούλα Μ. Πανταζή

Επιβλέπων καθηγητής:

Δρίβας Κυριάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστήμιο Πειραιώς

**ΑΘΗΝΑ
2023**

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Προθυμία πληρωμής σε ΠΟΠ και Βιολογικά ελληνικά τυριά

Willingness to pay for PDO and Organic greek cheeses

Ανθούλα Μ. Πανταζή

Εξεταστική επιτροπή

Δρίβας Κυριάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μιο Πειραιώς (επιβλέπων)
Κλωνάρης Ευστάθιος, Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών
Μασούρας Θεόφιλος, Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Προθυμία πληρωμής σε Π.Ο.Π. και Βιολογικά ελληνικά τυριά

*ΔΠΜΣ Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Τροφίμων & Γεωργίας
Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης
Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής του Ανθρώπου*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα τυροκομικά προϊόντα αποτελούν βασικό κομμάτι της διατροφής του ανθρώπου από τότε που ο άνθρωπος εξημέρωσε τα μηρυκαστικά ζώα κατά τη Νεολιθική εποχή και κλήθηκε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της συντήρησης και αποθήκευσης του νωπού γάλακτος που δεν είχε καταναλωθεί. Σήμερα υπάρχουν πολλά είδη τυριών παγκοσμίως με τα περισσότερα είδη να εντοπίζονται σε χώρες της Ευρώπης, όπου ο πρωτογενής τομέας αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο των οικονομιών τους.

Τα τυριά ταξινομούνται με διάφορους τρόπους με κριτήριο το είδος του γάλακτος από το οποίο παρασκευάζονται, το ποσοστό υγρασίας τους, τη συνεκτικότητα, τον τρόπο παρασκευής, τη λιποπεριεκτικότητα και το χρόνο ωρίμανσής τους. Το είδος του γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παρασκευή τυριών είναι κυρίως το αγελαδινό και λιγότερο το πρόβειο, κατσικίσιο, βουβαλίσιο κ.τ.λ. Ανάλογα με την υγρασία, τα τυριά κατατάσσονται σε μαλακά τυριά με 55-80% υγρασία, στα ημίσκληρα τυριά με 45-55% υγρασία, στα σκληρά τυριά με 35-45% υγρασία και στα πολύ σκληρά με <35%.

Ιδιαίτερη θέση μεταξύ αυτών κατέχουν τα τυριά «Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης» (ΠΟΠ) ή «Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης» (ΠΓΕ) όπως επίσης και τα Βιολογικά τυριά. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση παράγονται 201 ΠΟΠ τυριά με 23 από αυτά να παράγονται στην Ελλάδα (22 ΠΟΠ και 1 ΠΓΕ). Τα συγκεκριμένα τυριά καταναλώνονται τόσο εντός της χώρας, όσο και σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυρίως και σε χώρες εκτός Ε.Ε. με τις οποίες έχουν υπογραφεί διμερείς συμφωνίες.

Άλλη μία κατηγορία πιστοποιημένων τυριών που αξίζει προσοχής λόγω της ωφέλειάς τους τόσο στην υγεία των καταναλωτών, όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αειφορία, είναι τα Βιολογικά τυριά τα οποία φαίνεται να κερδίζουν διαρκώς έδαφος στις προτιμήσεις των καταναλωτών.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγή και τη ζήτηση των πιστοποιημένων αυτών τυριών είναι πολλοί με κύριο από αυτούς την τιμή. Για το σκοπό αυτό διεξήχθη η συγκεκριμένη έρευνα, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο τυχαίο δείγμα εθελοντών που διαμένουν στην

Ελλάδα, είναι πρόθυμοι να πληρώσουν παραπάνω έτσι ώστε να υπάρχει διάκριση στην προστιθέμενη αξία των προϊόντων αυτών και των τυριών που δεν ανήκουν στις κατηγορίες αυτές.

Η στατιστική ανάλυση έδειξε πως υπάρχουν διαφοροποιήσεις στην προθυμία πληρωμής ανάλογα με το είδος του τυριού και τις ανεξάρτητες μεταβλητές της ηλικίας, του επιπέδου εκπαίδευσης, του εισοδηματικού επιπέδου και του τόπου διαμονής των συμμετεχόντων σε κάποιες περιπτώσεις.

Επιστημονική περιοχή: Π.Ο.Π και Βιολογικά τυριά

Λέξεις κλειδιά: Π.Ο.Π τυριά, Βιολογικά τυριά, πιστοποιημένα τυριά, προθυμία πληρωμής

Willingness to pay for PDO and Organic Greek cheeses

MBA Food & Agribusiness

Department of Agricultural Economy & Development

Department of Food Science & Human Nutrition

ABSTRACT

Cheese products have been a key part of human diet since the Neolithic era when they faced the problem of preserving and storing raw milk. Today there is a big number of cheese products worldwide, the most of which are found in European countries where the primary sector is a cornerstone of their economies. Cheeses are classified in various ways based on the type of milk from which they are made, their moisture content, consistency, method of preparation, fat content and ripening time.

A special place among them is occupied by cheeses with “Protected Designation of Origin” (PDO) or “Protected Geographical Indication” (PGI) as well as Organic cheeses. In the European Union 201 cheeses are registered as PDO, 23 of which are produced in Greece (23 PDO and 1 PGI). These specific cheeses are consumed both within the country, as well as in countries the EU mainly. They are also exported in countries outside the EU with which there are bilateral agreements.

Another category of certified cheeses that deserves attention due to their benefits in both consumer’s health and environmental sustainability are Organic cheeses which seem to be preferred more and more from the consumers.

The factors that affect the production and demand of certified cheeses are many, the main of which is price. Thus this research was carried out in order to establish if a random sample of Greek consumers are willing to pay an added value for these certified cheeses compared to non-certified cheeses.

Statistical analysis proved that willingness to pay is different among the different types of cheese. It is also proved that independent variables such as, age, monthly family income, educational level and region of residence in some cases.

Scientific area: PDO and Organic cheese

Keywords: PDO cheese, Organic cheese, certificated cheese

Δήλωση έργου

Η κάτωθι υπογράφουσα φοιτήτρια, Ανθούλα Πανταζή, δηλώνω ρητά ότι η παρούσα Μεταπτυχιακή Εργασία με τίτλο «Προθυμία πληρωμής σε ΠΟΠ και Βιολογικά ελληνικά τυριά», καθώς και τα ηλεκτρονικά αρχεία και πηγαίοι κώδικες που αναπτύχθηκαν ή τροποποιήθηκαν στα πλαίσια αυτής της εργασίας και αναφέρονται ρητώς μέσα στο κείμενο που συνοδεύουν, και η οποία έχει εκπονηθεί στο ΔΠΜΣ Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων Τροφίμων και Γεωργίας-MBA Food & Agribusiness του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, υπό την επίβλεψη του κ. Κυριάκου Δρίβα, αποτελεί αποκλειστικά δικό μου, μη υποβοηθούμενο πόνημα, δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής. Τα σημεία όπου έχουν χρησιμοποιηθεί ιδέες, κείμενο, αρχεία ή / και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή. Η μεταπτυχιακή εργασία αυτή υποβάλλεται σε μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην «Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων Τροφίμων και Γεωργίας» του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Δεν έχει υποβληθεί ποτέ πριν για οιοδήποτε λόγο ή για εξέταση σε οποιοδήποτε άλλο πανεπιστήμιο ή εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας ή του εξωτερικού. Η εργασία αποτελεί προϊόν συνεργασίας της φοιτήτριας και του επιβλέποντος της εκπόνησής της. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα έχουν και τα πνευματικά δικαιώματα στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εργασίας σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια. Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο. Με την άδειά μου, η παρούσα εργασία ελέγχθηκε από την Εξεταστική Επιτροπή μέσα από λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής που διαθέτει το ΓΠΑ και διασταυρώθηκε η εγκυρότητα και η πρωτοτυπία της.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ABSTRACT	5
Δήλωση έργου	6
Α Μέρος	8
1. Εισαγωγή.....	8
1.1. Τυριά	8
1.2. Τυροκομία στην Ελλάδα	11
2. Πιστοποιήσεις ΠΟΠ-ΠΓΕ.....	12
2.1. Πλεονεκτήματα χρήσης Γεωγραφικών Ενδείξεων	13
2.2. Ανάλυση Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΟΠ,ΠΓΕ κτλ.)	15
2.3. Άλλες πιστοποιήσεις.....	17
2.4. Διαδικασία καταχώρησης.....	18
3. Ελληνικά τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης(ΠΟΠ)	19
3.1. Σκληρά και Ημίσκληρα τυριά	20
3.2. Μαλακά τυριά και τυριά αλοιφώδους υφής	22
3.3. Τυριά τυρογάλακτος.....	24
4. Βιολογικά τυριά	25
4.1. Βιολογική γεωργία	25
4.2. Βιολογική κτηνοτροφία.....	28
4.3. Κανονισμοί βιολογικής παραγωγής.....	30
4.4. Επιτρεπόμενες ουσίες και συστατικά	31
5. Πιστοποίηση-φορείς και διαδικασία πιστοποίησης Βιολογικών προϊόντων στην Ελλάδα.....	32
Β' Μέρος.....	34
1. Έρευνα-Μεθοδολογία	34
2. Αποτελέσματα.....	37
2.1. Περιγραφικά στατιστικά.....	37
2.2. Οικονομετρία.....	49
3. Συζήτηση αποτελεσμάτων	61
4. Συμπεράσματα	63
Βιβλιογραφία.....	64
5. Παραρτήματα.....	66
Παράρτημα 1-Ανάλυση ΠΟΠ & Βιολογικών τυριών	66
Παράρτημα 2-Ερωτηματολόγια	93

Α Μέρος

1. Εισαγωγή

Ο πρωτογενής τομέας αποτελούσε ανέκαθεν στην Ελλάδα ακρογωνιαίο λίθο της οικονομίας της. Ο τομέας της κτηνοτροφίας αναπτύσσεται στον ελληνικό χώρο από αρχαιοτάτων χρόνων. Μαζί με την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας αναπτύχθηκε και ο κλάδος της τυροκομίας, βρίσκοντας πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξή του λόγω των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει ο ελλαδικός χώρος τόσο γεωμορφολογικά όσο και κλιματικά. Σήμερα στην Ελλάδα παράγονται αναρίθμητα είδη τυριών γεγονός που καθιστά την τυροκομία θεμέλιο λίθο της οικονομίας της τόσο σε εγχώριο όσο και σε επίπεδο εξαγωγών.

1.1. Τυριά

Σύμφωνα με τον [Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, άρθρο 83\(ΚΤΠ\)](#), τα τυριά διακρίνονται σε τρεις ευρείες κατηγορίες με βάση την πρώτη ύλη από την οποία παράγονται, τα Τυριά από γάλα, με ωρίμανση. Τα Τυριά από γάλα, χωρίς ωρίμανση και τα Τυριά από τυρόγαλο, με ή χωρίς ωρίμανση. Ξεχωριστή κατηγορία αποτελούν τα Ανακατεργασμένα τυριά.

1.1.1. Τυριά από γάλα, με ωρίμανση

«Τα τυριά αυτά, είναι τα προϊόντα ωρίμανσης του πήγματος (στάλπης) που είναι απαλλαγμένο από το τυρόγαλο στον επιθυμητό κάθε φορά βαθμό και τα οποία παρασκευάστηκαν, με την επενέργεια πυτιάς ή άλλων ενζύμων που δρουν ανάλογα σε γάλα (νωπό ή παστεριωμένο, αγελάδος, προβάτου, κασίικας, βουβάλου και μίγματα αυτών) ή σε μερικώς αποβουτυρωμένο γάλα ή σε μίγμα αυτών ή/και σε μίγματα αυτών με κρέμα γάλακτος (αφρόγαλα)». [\(ΚΤΠ, άρθρο 83\)](#)

Με κριτήριο την περιεκτικότητά τους σε υγρασία τα τυριά αυτής της κατηγορίας διακρίνονται περαιτέρω σε *Πολύ σκληρά, Σκληρά, Ημίσκληρα και Μαλακά τυριά*. Η παρασκευή τους περιλαμβάνει με κάποιες διαφορές ανάλογα με τον τύπο του παραγόμενου τυριού, τα εξής στάδια:

- Πήξη του γάλακτος με την επίδραση πυτιάς, οξυγαλακτικών καλλιερχειών ή και συνδυασμού των παραπάνω δύο παραγόντων
- Διαίρεση του τυροπήγματος

- Ανάδευση του τυροπήγατος και αναθέρμανση, στάδιο που συνήθως παραλείπεται στην παραγωγή μαλακών τυριών
- Απομάκρυνση του τυρογάλακτος, δηλαδή του ορού από το πήγμα που έχει δημιουργηθεί, διαδικασία που έχει ως αποτέλεσμα να απομείνει το 10-30% του συνολικού όγκου του γάλακτος που χρησιμοποιήθηκε
- Παραγωγή οξέος εξαιτίας της δράσης των γαλακτικών βακτηρίων που χρησιμοποιούνται
- Σχηματοδότηση του τυροπήγατος έτσι ώστε να μπορεί να αποθηκευτεί και να μεταφερθεί εύκολα
- Αλάτισμα σε διαφορετικές συγκεντρώσεις ανάλογα με τον τύπο του παραγόμενου τυριού(κατά κανόνα 1-4%)

Ωρίμανση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα κατά το οποίο πραγματοποιούνται διάφορες μικροβιακές και βιοχημικές διεργασίες που μεταβάλλουν τη σύσταση και τη δομή του τυριού διαμορφώνοντας έτσι τη γεύση και το άρωμά του. Η ωρίμανση μπορεί να διαρκεί από μερικές εβδομάδες και να φθάνει του 6 ή και περισσότερους μήνες σε ελεγχόμενες συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας.

Ως πολύ σκληρά τυριά βάσει του [ΚΤΠ, άρθρο 83](#), χαρακτηρίζονται τα τυριά των οποίων η υγρασία δεν υπερβαίνει το 32% ενώ στα σκληρά τυριά το αντίστοιχο ποσοστό υγρασίας φθάνει το 38%. Στα ημίσκληρα τυριά η μέγιστη επιτρεπόμενη υγρασία φθάνει μέχρι το 46% και στα μαλακά τυριά αντίστοιχα μέχρι το 58% ενώ ωριμάζουν και διατηρούνται σε άλμη.

1.1.2. Τυριά από γάλα, χωρίς ωρίμανση

Τα τυριά από γάλα χωρίς ωρίμανση, τα οποία χαρακτηρίζονται και ως φρέσκα(νωπά) τυριά παρασκευάζονται από παστεριωμένο γάλα ή μείγμα παστεριωμένου γάλακτος και παστεριωμένης κρέμας γάλακτος(αφρόγαλα) στο οποίο προστίθεται καλλιέργεια αβλαβών οξυγαλακτικών βακτηρίων. Η μέγιστη υγρασία τους κυμαίνεται από 58% στα τυριά εξαιρετικής ποιότητας βάσει του [ΚΤΠ](#) και φθάνει μέχρι 75% στα τυριά δεύτερης ποιότητας και στα μερικώς αποβουτυρωμένα. Τα τυριά αυτά καταναλώνονται φρέσκα χωρίς να περάσουν το στάδιο της ωρίμανσης.

1.1.3. Τυριά από τυρογάλο, με ή χωρίς ωρίμανση

Τα τυριά τυρογάλακτος παράγονται με θέρμανση του τυρογάλακτος, του ορού δηλαδή που λαμβάνεται κατά το διαχωρισμό του τυροπήγατος, σε θερμοκρασίες άνω των 85°C, με ή χωρίς οξίνισή του. Στα τυριά αυτά σύμφωνα με τον [ΚΤΠ, άρθρο 83](#), μπορεί να γίνει προσθήκη(όχι απαραίτητα) γάλακτος(πρόσγαλα), γάλακτος και κρέμας γάλακτος(αφρόγαλα) και βρώσιμου χλωριούχου νατρίου(αλάτι). Τα τυριά τυρογάλακτος μπορούν να διατεθούν νωπά(φρέσκα), ενώ μερικά από αυτά μπορούν αν διατεθούν εφόσον έχουν υποστεί μερική αφυδάτωση(ξηρά) ή κατόπιν ωρίμανσης. Τα ποσοστά μέγιστης υγρασίας των συγκεκριμένων τυριών κυμαίνονται από 60% για τα εξαιρετικής ποιότητας τυριά μέχρι και το 70% για τα τυριά δεύτερης ποιότητας και τα μερικώς αποβουτυρωμένα τυριά. Τα πιο γνωστά τυριά τυρογάλακτος είναι η Ricotta Ιταλίας, η Αναρή Κύπρου, το Μανούρι, το Ανθότυρο και η Μυζήθρα. (Ανυφαντάκης, 2006)

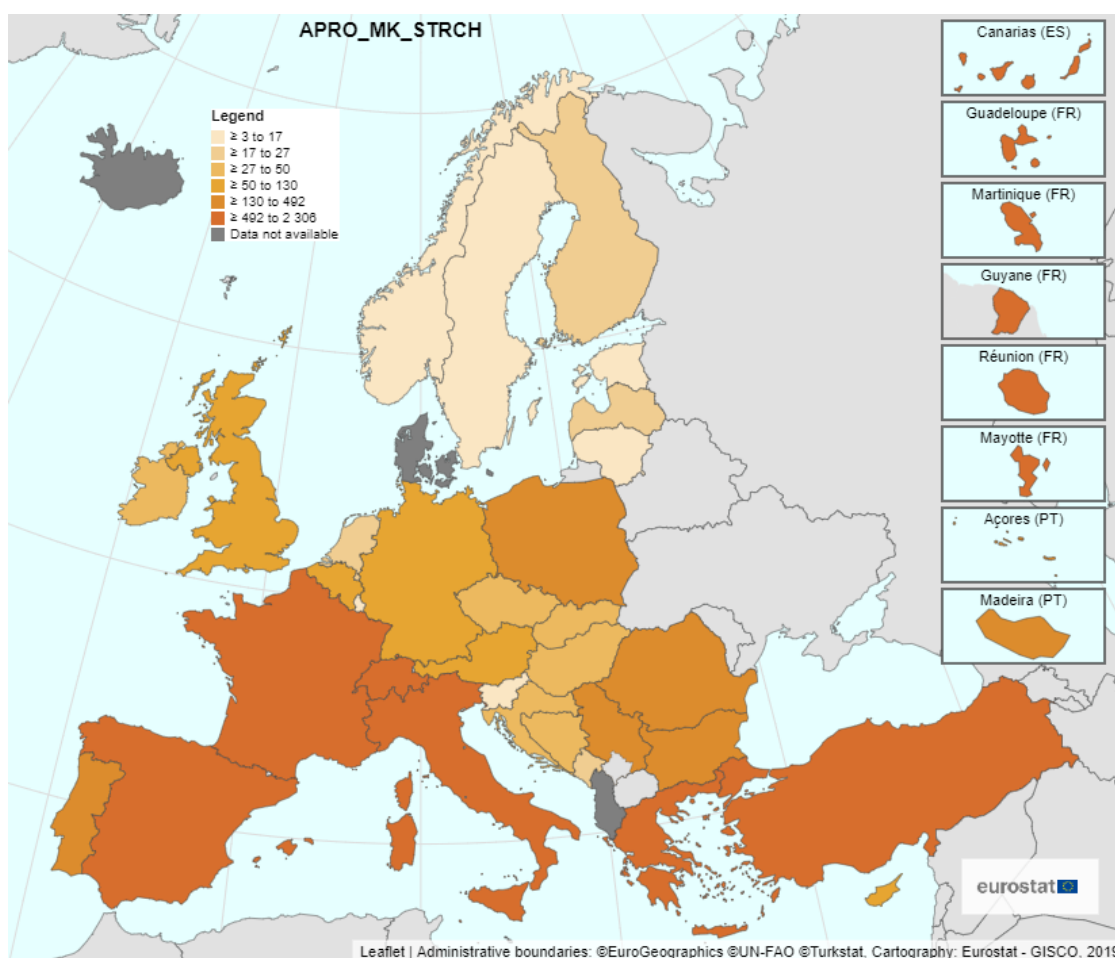
1.1.4. Ανακατεργασμένα ή τηγμένα τυριά

Τα ανακατεργασμένα τυριά είναι τυριά που προκύπτουν μετά από ανάμιξη ενός ή περισσότερων τυριών διαφόρων ηλικιών με κατάλληλο γαλακτωματοποιητή και θέρμανση του μίγματος μέχρι αυτό να μετατραπεί σε μία ομοιογενή πλαστική μάζα.

Στα ανακατεργασμένα τυριά σύμφωνα με τον [ΚΤΠ](#) περιλαμβάνονται τέσσερις υποκατηγορίες. Η πρώτη είναι τα *Ανακατεργασμένα τυριά και τα ανακατεργασμένα τυριά με αλοιφώδη υφή*. Στα τυριά αυτά μετά την προσθήκη γαλακτοματοποιητή μπορεί να γίνει προσθήκη προσθήκη προϊόντων γάλακτος και/ή άλλων τροφίμων όπως λαχανικά και μπαχαρικά χωρίς όμως αυτό να είναι απαραίτητο. Η δεύτερη υποκατηγορία βάσει του [ΚΤΠ](#) είναι τα *Επώνυμα ανακατεργασμένα τυριά και τα επώνυμα ανακατεργασμένα τυριά με αλοιφώδη υφή* τα οποία προκύπτουν από μετά από ανάμιξη διαφόρων ειδών τυριών για τα οποία υπάρχουν εθνικές και διεθνείς προδιαγραφές ενώ μετά την προσθήκη γαλακτοματοποιητών μπορούν να προστεθούν προϊόντα γάλακτος και/ή άλλα τρόφιμα όπως και στην παραπάνω κατηγορία. Η τρίτη υποκατηγορία αφορά την παρασκευή *Ανακατεργασμένων τυριών και ανακατεργασμένων τυριών* στα οποία τουλάχιστον το 51% του ξηρού υπολείμματος θα πρέπει να προέρχεται από τυρί. Τέλος η τέταρτη υποκατηγορία αφορά τα *Παρασκευάσματα ανακατεργασμένων τυριών και παρασκευάσματα ανακατεργασμένων τυριών με αλοιφώδη υφή* στα οποία επιτρέπεται και η προσθήκη σακχαρούχων γλυκαντικών υλών.

1.2. Τυροκομία στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα ο κλάδος της τυροκομίας αποτελεί θεμέλιο λίθο της οικονομίας της που βασίζεται κατά κύριο λόγο στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Στον ελληνικό χώρο παρατηρείται το φαινόμενο της ύπαρξης αναρίθμητων τυροκομικών μονάδων με μικρή ωστόσο παραγωγική ισχύ κάτι που οφείλεται κυρίως στη γεωμορφολογία της χώρας. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού νησιών καθώς επίσης και ορεινού όγκου σε μεγάλο μέρος της χώρας καθιστά τις περιοχές αυτές δυσπρόσιτες με αποτέλεσμα να εμφανίζονται πολλές ιδιομορφίες στην παραγωγή σε τοπικό επίπεδο κάτι που οδηγεί στην ανάπτυξη και παραγωγή τοπικών προϊόντων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Εικόνα 1: Cheese-distribution of enterprises by volume of annual production (Eurostat)

2. Πιστοποιήσεις ΠΟΠ-ΠΓΕ

Ιδιαίτερη θέση μεταξύ των τυροκομικών προϊόντων κατέχουν τα προϊόντα με Γεωγραφική Ένδειξη. Σύμφωνα με τον ορισμό της *Κομισιόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ως «Γεωγραφική ένδειξη (GI) είναι ένα διακριτικό σήμα που ταυτοποιεί ένα προϊόν του οποίου η ποιότητα, η φήμη και τα λοιπά χαρακτηριστικά σχετίζονται με τον τόπο προέλευσής τους». Επομένως οι Γεωγραφικές ενδείξεις καθορίζουν και θεσπίζουν τα δικαιώματα προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων που σχετίζονται με συγκεκριμένα προϊόντα των οποίων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά συνδέονται άμεσα με τον τόπο παραγωγής τους.

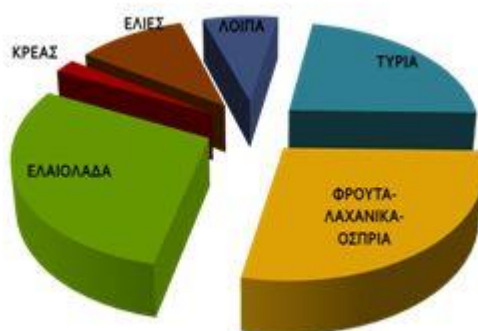
Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποσκοπούν στην προστασία των προϊόντων αυτών με σκοπό την προβολή των μοναδικών τους χαρακτηριστικών τα οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένα τόσο με τη γεωγραφική τους προέλευση όσο και με την παραδοσιακή τεχνογνωσία. Επομένως η επαρκής προστασία και ενδυνάμωση των Γεωγραφικών ενδείξεων σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελούν παράγοντα-κλειδί μέγιστης σημασίας στην εμπορική ατζέντα της ΕΕ. Οι πολιτικές και οι δραστηριότητές της επικεντρώνονται, τόσο σε διμερές όσο και σε διεθνές επίπεδο, στη βελτίωση της προστασίας των προϊόντων Γεωγραφικής ένδειξης και στην ενίσχυση του πλαισίου επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, με σκοπό την αποτροπή φαινομένων σφετερισμού και κατάχρησης των Γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο. Στη συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου(WTO) το 1994 που αφορούσε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, συμπεριλήφθηκε, κατόπιν διαβουλεύσεων που είχαν προηγηθεί, ξεχωριστό εδάφιο σχετικά με τις Γεωγραφικές ενδείξεις. Επιπλέον ήταν από τα μείζονα θέματα που αναδείχθηκαν στο πλαίσιο της συνεδρίασης των Ηνωμένων Εθνών στη Ντόχα το 2015 για την αναπτυξιακή της πολιτική και ατζέντα.

Για την αναγνώριση ενός προϊόντος και τη χορήγηση σε αυτά του σήματος Γεωγραφικής ένδειξης θα πρέπει το προϊόν αυτό να παρουσιάζει έναν ισχυρό «δεσμό» με τον τόπο παραγωγής, ο οποίος μαζί με τη διαδικασία παραγωγής που ακολουθείται θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδειχθεί.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήματα Γεωγραφικής ένδειξης χορηγούνται αφενός σε οινικά προϊόντα, αλκοολούχα ποτά και άλλα αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα, και αφετέρου σε προϊόντα που παράγονται από οικοτεχνίες και βιοτεχνίες.

Σήμερα στη βάση [e-Ambrosia](#) βρίσκονται καταχωρημένα 1634 προϊόντα να αφορούν οίνους, 260 αλκοολούχα και άλλα ποτά καθώς επίσης και 1641 προϊόντα που αφορούν αγροτικά

προϊόντα και τρόφιμα εκτός από οίνους και αλκοολούχα ποτά. Από τα τρόφιμα που έχουν καταχωρηθεί ως προϊόντα ονομασίας προέλευσης τα 255 αφορούν τυροκομικά προϊόντα.

Εικόνα 2: Κατανομή ΠΟΠ-ΠΓΕ προϊόντων (πηγή: ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ)

2.1. Πλεονεκτήματα χρήσης Γεωγραφικών Ενδείξεων

Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη χρήση των πιστοποιήσεων για γεωγραφικές ενδείξεις και προστατευόμενη ονομασία προέλευσης είναι πολλαπλά. Συνοπτικά θα μπορούσαν να συμπτυχθούν στους παρακάτω τομείς:

Προστασία της ονομασίας προέλευσης

Οι γεωγραφικές ενδείξεις όπως και η προστασία της ονομασίας προέλευσης αποτελούν πιστοποιήσεις μέσω των οποίων προστατεύονται τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Η κατοχύρωσή τους αποτελεί ένα ισχυρό όπλο προστασίας απέναντι στην κατάχρηση και το σφετερισμό των συγκεκριμένων ονομασιών από εταιρείες, οργανισμούς και χώρες που δε διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία για την παραγωγή των προϊόντων αυτών. Εφόσον οι ονομασίες και οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι νομικά κατοχυρωμένες και αναγνωρισμένες, μόνο οι εξουσιοδοτημένοι παραγωγοί θα είναι σε θέση να παράγουν τα αντίστοιχα προϊόντα προστατεύοντας τους καταναλωτές από ποιοτικά υποδεέστερες απομιμήσεις των προϊόντων τους. Επιπλέον θα έχουν το δικαίωμα να κινηθούν νομικά εναντίον τέτοιων ενεργειών που δρουν παραπλανητικά ως προς τους καταναλωτές προστατεύοντας έτσι τη φήμη των προϊόντων τους.

Ενίσχυση τοπικής οικονομίας

Η χρήση των πιστοποιήσεων που αφορούν σε γεωγραφικές ενδείξεις και ονομασίες προέλευσης, ενισχύουν άμεσα τόσο την τοπική οικονομία των περιοχών στις οποίες παράγονται όσο και την εθνική οικονομία της χώρας. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα που λόγω του γεωμορφολογικού της χαρακτήρα (μεγάλος αριθμός νησιών και ορεινός όγκος), υπάρχει μεγάλος αριθμός μικρών και οικοτεχνικών επιχειρήσεων, η επίδραση των πιστοποιήσεων είναι ιδιαίτερα ωφέλιμη. Επιπρόσθετα δε θα πρέπει να παραβλεφθεί και η ενίσχυση της οικονομίας που οφείλεται στις εξαγωγές των προϊόντων με ονομασία προέλευσης ιδίως λόγω της προστιθέμενης αξίας τους (*Hofmeier M. et al., 2023*). Επιπλέον τα προϊόντα αυτά ενισχύουν τη φήμη επιχειρήσεων και παραγωγών, που διαφορετικά δε θα αναδεικνύονταν λόγω του περιορισμένου εύρους αγορών στις οποίες διακινούνται (τοπικές αγορές σε κοντινές αποστάσεις) λόγω του δυσπρόσιτου των περιοχών αυτών (νησιά-ορεινές περιοχές).

Ανάδειξη παραδοσιακών προϊόντων

Μέσω της πιστοποίησης των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης εκτός από το ίδιο το προϊόν κατοχυρώνεται και η διαδικασία παραγωγής του προϊόντος, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον τρόπο ζωής και την παράδοση του τόπου στον οποίο παράγονται. Επομένως αναδεικνύονται σε όλο τον κόσμο τόσο η άυλη πολιτιστική κληρονομιά στην οποία περιλαμβάνονται η τοπική κουλτούρα, τα ήθη και τα έθιμα, όσο και η περιοχή και ο τόπος στον οποίο παράγονται και παρασκευάζονται.

Ανάπτυξη τοπικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών

Οι πιστοποιήσεις γεωγραφικών ενδείξεων ενισχύουν την ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων, όπως επίσης και των συνεταιρισμών που παρασκευάζουν προϊόντα με ονομασία προέλευσης δίνοντάς τους κίνητρα να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, καταρχάς σε εθνικό και κατόπιν σε παγκόσμιο επίπεδο. Ειδικά στην Ελλάδα όπου η ανάπτυξη των συνεταιρισμών είναι επιβεβλημένη προκειμένου οι μικροί παραγωγοί να αναδείξουν τα προϊόντα τους, η κατοχύρωση της πιστοποίησης τους παρέχει τη δυνατότητα να ενισχύσουν τα εισοδήματα και κατ' επέκταση τα κέρδη τους δίνοντας τους παράλληλα κίνητρα ώστε να βελτιώνονται και να εξελίσσονται διαρκώς.

2.2. Ανάλυση Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΟΠ, ΠΓΕ κτλ.)

Τα προϊόντα για τα οποία εξετάζεται η αναγνώρισή τους ως ΓΕ καθώς και τα προϊόντα στα οποία έχει ήδη χορηγηθεί η πιστοποίηση ΓΕ ή ΕΠΗΠ(Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα) καταχωρούνται στα μητρώα προϊόντων ποιότητας. Πιο συγκεκριμένα τα μητρώα αυτά για την ΕΕ είναι το [e-Ambrosia](#) για τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα, οίνο, αλκοολούχα και αρωματισμένα οινικά προϊόντα, οι Παραδοσιακές ενδείξεις οίνων που προστατεύονται στην ΕΕ και το GIview που αφορά όλες τις Γεωγραφικές ενδείξεις που προστατεύονται σε επίπεδο ΕΕ.

Οι Γεωγραφικές ενδείξεις περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες:

- Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης(ΠΟΠ)

Πρόκειται για τα προϊόντα που διαθέτουν τους ισχυρότερους δεσμούς με την περιοχή στην οποία παράγονται και παρασκευάζονται. Το σήμα πιστοποίησης ΠΟΠ αφορά τρόφιμα, γεωργικά προϊόντα καθώς επίσης και οίνους. Σε ό,τι αφορά τις προδιαγραφές θα πρέπει κάθε στάδιο παραγωγής, μεταποίησης και παρασκευής να πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή. Επομένως τόσο οι πρώτες ύλες όσο και όλη η διαδικασία παραγωγής θα πρέπει να πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή. Συνοπτικά ως «Ονομασία προέλευσης» νοείται η ονομασία που ταυτοποιεί ένα προϊόν:

α) το οποίο κατάγεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, χώρα
β) του οποίου η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά οφείλονται κυρίως ή αποκλειστικά στο ιδιαίτερο γεωγραφικό περιβάλλον που συμπεριλαμβάνει τους εγγενείς φυσικούς και ανθρώπινους παράγοντες

γ) του οποίου όλα τα στάδια της παραγωγής εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής

Η ετικέτα με την ένδειξη για τα ΠΟΠ προϊόντα είναι υποχρεωτική για τα τρόφιμα και για τα γεωργικά προϊόντα και προαιρετική για τους οίνους.

Εικόνα 3: Σήμα Πιστοποίησης ΠΟΠ

- Προστατευόμενη Γεωγραφική Ενδειξη-ΠΓΕ

Η ΠΓΕ δίνει έμφαση στη σχέση μεταξύ της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής και της ονομασίας του προϊόντος, όπου μια συγκεκριμένη ιδιότητα, φήμη ή άλλο

χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του καταγωγή. Και αυτή η πιστοποίηση αφορά τόσο τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα όσο και οίνους. Σε ό,τι αφορά τις προδιαγραφές προκειμένου ένα προϊόν να λάβει την πιστοποίηση ΠΓΕ θα πρέπει τουλάχιστον ένα από τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης ή της παρασκευής να πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή. Για τους οίνους τουλάχιστον το 80% των σταφυλιών που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τους θα πρέπει να παράγονται στη συγκεκριμένη περιοχή. Συνοπτικά επομένως, ως «Γεωγραφική ένδειξη» νοείται η ονομασία που ταυτοποιεί ένα προϊόν:

Εικόνα 4: Σήμα πιστοποίησης ΠΓΕ

- α) το οποίο κατάγεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα
- β) του οποίου ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κυρίως στη γεωγραφική του προέλευση
- γ) του οποίου ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Η ετικέτα είναι υποχρεωτική για τα τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα και προαιρετική για τους οίνους.

- Γεωγραφικές ενδείξεις για αρωματισμένους οίνους και ποτά

Η ΓΕ προστατεύει την ονομασία ενός αλκοολούχου ποτού ή αρωματισμένου οίνου που προέρχεται από μια χώρα, περιοχή ή τοποθεσία όπου η συγκεκριμένη ποιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του καταγωγή. Αφορά αλκοολούχα ποτά και αρωματισμένους οίνους. Σε ό,τι αφορά τις προδιαγραφές, για τα περισσότερα προϊόντα τουλάχιστον ένα από τα στάδια της απόσταξης ή παρασκευής τους θα πρέπει να πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή. Εξαιρούνται τα ακατέργαστα προϊόντα που δε χρειάζεται να προέρχονται από την περιοχή. Η ετικέτα σε αυτή την κατηγορία είναι προαιρετική για όλα τα προϊόντα.

2.3. Άλλες πιστοποιήσεις

- Εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν

Το σήμα εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν (ΕΠΙΠ) προβάλλει τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, όπως τον τρόπο με τον οποίο παράγεται το προϊόν ή τη σύνθεσή του, δίχως να γίνεται σύνδεση με συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Όταν ένα προϊόν καταχωρίζεται ως ΕΠΙΠ, προστατεύεται από την παραποίηση και την κατάχρηση. Αφορά αποκλειστικά τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα.

- Προϊόν ορεινής παραγωγής

Η ένδειξη ποιότητας «προϊόν ορεινής παραγωγής» επισημαίνει τις ιδιαιτερότητες ενός προϊόντος, που παράγεται σε ορεινές περιοχές, με δύσκολες φυσικές συνθήκες. Αφορά αποκλειστικά τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα. Σε ό,τι αφορά τις προδιαγραφές θα πρέπει τόσο οι πρώτες ύλες όσο και οι ζωοτροφές να προέρχονται από τη συγκεκριμένη περιοχή. Για τα μεταποιημένα προϊόντα, η παραγωγή θα πρέπει επίσης να πραγματοποιείται στην εν λόγω περιοχή.

- Προϊόν των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ

Πρόκειται για μία πιστοποίηση που αφορά τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα που παράγονται σε εξόχως απόκεντρες περιοχές προκειμένου να διασφαλιστεί η μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση όσο αφορά τα προϊόντα αυτά όπως για παράδειγμα που παράγονται στα γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα όπως η Γουαδελούπη, Γαλλική Γουιάνα, Ρεϊνιόν και Μαρτινίκα, καθώς επίσης και στις Αζόρες, τη Μαδέρα και τις Κανάριες Νήσους. Οι περιοχές αυτές αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην παραγωγή λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα που συνεπάγεται δύσκολες γεωγραφικές και μετεωρολογικές συνθήκες επομένως τα προϊόντα τους χρίζουν διασφάλισης προκειμένου να προστατευθούν.

- Προαιρετικά συστήματα πιστοποίησης

Εκτός από τα συστήματα της ΕΕ, υπάρχουν πολλά ιδιωτικά και εθνικά συστήματα ή λογότυπα ποιότητας τροφίμων, τα οποία καλύπτουν ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών και λειτουργούν μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη κατάρτισε κατευθυντήριες γραμμές που αναδεικνύουν τις βέλτιστες πρακτικές για τη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων. ⁽¹¹⁾

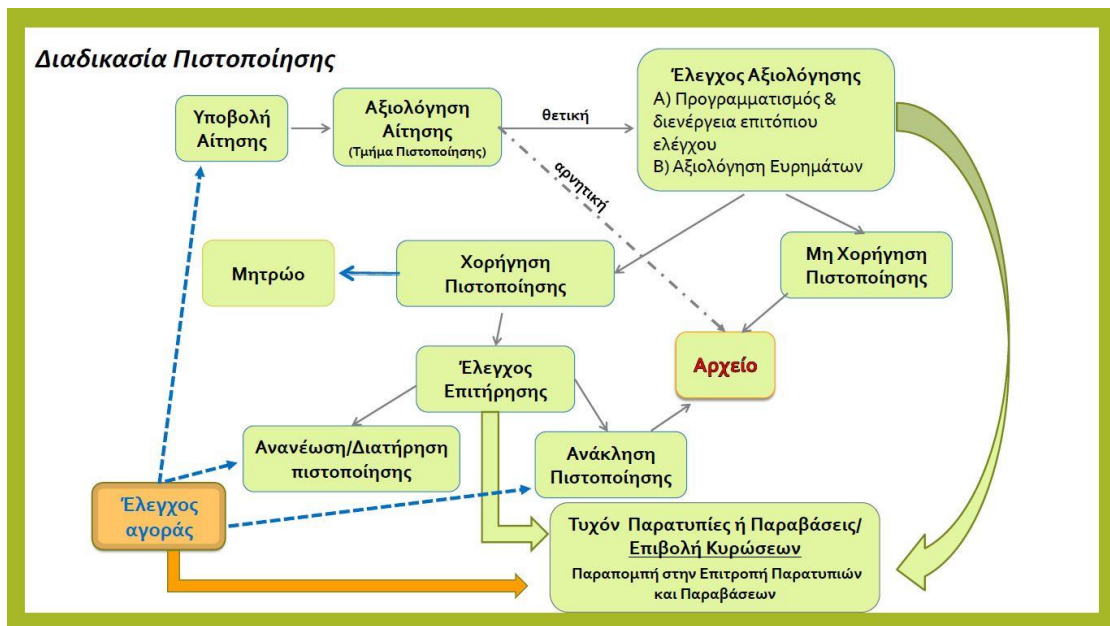
2.4. Διαδικασία καταχώρησης

Προκειμένου ένα προϊόν να κατοχυρωθεί ως πιστοποιημένη ονομασία ομάδες παραγωγών ή παραγωγοί της ΕΕ θα πρέπει αρχικά να καθορίσουν τις προδιαγραφές του προϊόντος και τη σύνδεσή του με τη γεωγραφική περιοχή, κατά περίπτωση. Η αίτηση που κατατίθεται αποστέλλεται αρχικά για έλεγχο στις εθνικές αρχές (στην περίπτωση της Ελλάδας το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) και κατόπιν διαβιβάζεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να εξεταστεί το αίτημα. Για τα αιτήματα που αφορούν προϊόντα προς καταχώρηση εκτός ΕΕ οι παραγωγοί αποστέλλουν τις αιτήσεις τους είτε απευθείας είτε μέσω των εθνικών τους αρχών, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Επιτροπή ελέγχει αν ο φάκελος της αίτησης περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και την ύπαρξη τυχόν λαθών. Ο χρόνος εξέτασης της αίτησης δε θα πρέπει να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των έξι μηνών.

Οι αρχές των χωρών της ΕΕ ή τρίτων χωρών, όπως επίσης και κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που διαμένει ή είναι εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα με έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλλει ένσταση κατά της αίτησης καταχώρησης ονομασίας του προϊόντος στο πλαίσιο του συστήματος ποιότητας. Η ένσταση μπορεί να κατατεθεί σε διάστημα τριών μηνών από τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εάν είναι έγκυρη τα δύο εμπλεκόμενα μέρη διαβουλεύονται για την εξεύρεση μιας λύσης. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία η τελική απόφαση για την καταχώρηση της ονομασίας προϊόντος ή την απόρριψή της λαμβάνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα μετά από δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αίτησης φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει έννομο συμφέρον να ακυρώσει την καταχώρηση της ονομασίας ενός προϊόντος στην περίπτωση που δεν εξασφαλίζεται πλέον η συμμόρφωση με τις προδιαγραφές του προϊόντος είτε στην περίπτωση που δεν έχει κατατεθεί στην αγορά κανένα προϊόν με την καταχωρημένη ονομασία προϊόντος (ΠΟΠ, ΠΓΕ ή ΕΠΙΠ) για επτά συναπτά έτη.

Μετά την αναγνώριση ενός προϊόντος ως προϊόν προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ), ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ (*Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός Δήμητρα*) πιστοποιεί τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, μετά από αίτησή τους, για την παραγωγή ή/και συσκευασία ή/και διακίνηση με ιδιωτική ετικέτα του εν λόγω προϊόντος ΠΟΠ ή ΠΓΕ.

Εικόνα 5: Διαδικασία πιστοποίησης-ΕΛΓΟ⁽⁴⁾

Επιχειρήσεις που παράγουν, επεξεργάζονται ή μεταποιούν προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ, τυποποιούν/συσκευάζουν γεωργικά προϊόντα ή/και τρόφιμα ΠΟΠ/ΠΓΕ με σκοπό την εμπορία, καθώς και επιχειρήσεις που θέλουν να χρησιμοποιούν τις καταχωρισμένες ονομασίες ΠΟΠ/ΠΓΕ, το κοινοτικό σύμβολο και το σήμα του AGROCERT, μπορούν να υποβάλουν αίτηση πιστοποίησης. Οι πιστοποιημένες επιχειρήσεις καταχωρούνται στο μητρώο εγκεκριμένων επιχειρήσεων και δικαιούχων χρήσης ενδείξεων ΠΟΠ/ΠΓΕ. Η συσκευασία των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ που διατίθενται σε λιανική πώληση, θα πρέπει επιπλέον άλλων υποχρεωτικών ενδείξεων, να φέρει και όσα προβλέπονται στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία για τα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ.

3. Ελληνικά τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης(ΠΟΠ)

Δεδομένου ότι στην Ελλάδα η τυροκομία αποτελεί έναν ιδιαίτερα αναπτυγμένο κλάδο του πρωτογενούς τομέα 23 τυριά έχουν πιστοποιηθεί ως προϊόντα *Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης*(22 ΠΟΠ τυριά και 1 ΠΓΕ). Στον [Κώδικα Τροφίμων και Ποτών\(ΚΤΠ\)](#) περιλαμβάνεται ξεχωριστό εδάφιο(εδάφιο 4) όπου περιγράφονται αναλυτικά οι *Ειδικές Προδιαγραφές* για την παραγωγή των συγκεκριμένων τυριών. Επιπλέον τα αντίστοιχα ΦΕΚ και οι Κανονισμοί της ΕΕ που αφορούν την αναγνώριση των πιστοποιήσεων αυτών και τις προδιαγραφές των προϊόντων βρίσκονται αναρτημένες από τη *Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων* στην

ιστοσελίδα του υπουργείου. Τόσο στον [ΚΤΠ](#) όσο και στους Κανονισμούς της ΕΕ περιγράφονται λεπτομερώς τόσο οι προδιαγραφές των πρώτων υλών όσο και η μέθοδος παρασκευής και ωρίμανσής τους. Επιπλέον παρουσιάζονται αναλυτικά τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά όπως επίσης και η συσκευασία τους. Στις συσκευασίες των ΠΟΠ τυριών, όπως αναφέρεται, θα πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρονται η ονομασία του τυριού, η ένδειξη ΠΟΠ και τυρί, η επωνυμία και η έδρα του παραγωγού, η ημερομηνία παραγωγής, το βάρος και στοιχεία ελέγχου και ταυτοποίησης του ΠΟΠ τυριού. Συνοπτικά τα τυριά *Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης* είναι τα ακόλουθα:

3.1. Σκληρά και Ημίσκληρα τυριά

3.1.1. Γραβιέρα Αγράφων

Πρόκειται για τυρί το οποίο παράγεται στην περιοχή των Αγράφων και συγκεκριμένα όπως αναφέρεται στον ΚΤΠ σε κοινότητες των γεωγραφικών ενοτήτων Αργιθέας, Ιθώμης, Γόμφων, Νεβρόπολης, Ιτάμου, Μενελαΐδος, Ταμασίου από γάλα που προέρχεται από τις παραπάνω περιοχές. Το γάλα από το οποίο παρασκευάζεται είναι πρόβειο ενώ μπορεί να προστεθεί και γίδινο που δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 30% κατά βάρος. Στη συσκευασία του τυριού θα πρέπει να αναφέρονται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων στοιχείων, τα γράμματα *ΓΡ-ΑΓΡ* ακολουθούμενα από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής προκειμένου να ταυτοποιηθεί το ΠΟΠ προϊόν. Η Γραβιέρα Αγράφων πιστοποιήθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.2. Γραβιέρα Νάξου

Η Γραβιέρα Νάξου είναι σκληρό-ημίσκληρο τυρί που παρασκευάζεται από αγελαδινό γάλα ή πρόσμιξή του με πρόβειο και γίδινο γάλα που δε θα πρέπει να υπερβαίνουν το 20% κατά βάρος. Το γάλα θα πρέπει να προέρχεται αποκλειστικά από φυλές αγελάδων και αιγοπροβάτων που εκτρέφονται στη νήσο Νάξο του νομού Κυκλάδων. Για την ταυτοποίηση του προϊόντος θα πρέπει στα στοιχεία ελέγχου εκτός των άλλων να αναφέρονται τα γράμματα *ΓΡΑΝ* ακολουθούμενα από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής. Η Γραβιέρα Νάξου αναγνωρίστηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.3. Γραβιέρα Κρήτης

Η Γραβιέρα Κρήτης παρασκευάζεται από πρόβειο γάλα ή μίγμα του με γίδινο το οποίο δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 20% κατά βάρος. Το γάλα θα πρέπει να προέρχεται

αποκλειστικά από τις περιοχές των νομών Χανίων, Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Λασιθίου. Για την ταυτοποίηση του προϊόντων θα πρέπει στα στοιχεία ελέγχου εκτός των άλλων να αναφέρονται τα γράμματα ΓΡ-ΚΡ ακολουθούμενο από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής. Η Γραβιέρα Κρήτης πιστοποιήθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.4. Κεφαλογραβιέρα

Η Κεφαλογραβιέρα παράγεται παραδοσιακά από πρόβειο γάλα ή μίγμα πρόβειου με γίδινο γάλα που δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 10% κατά βάρος. Οι περιοχές στις οποίες παράγεται είναι η Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος και οι νομοί Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας. Στη συσκευασία για την ταυτοποίησή του θα πρέπει να αναγράφονται τα γράμματα ΚΓ μαζί με τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής του. Ως ΠΟΠ προϊόν αναγνωρίστηκε το 1996.

3.1.5. Λαδοτύρι Μυτιλήνης

Το Λαδοτύρι Μυτιλήνης είναι ένα ΠΟΠ τυρί το οποίο παράγεται από πρόβειο γάλα ή μίγμα του με γίδινο που δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 30% κατά βάρος. Παράγεται παραδοσιακά στη νήσο Λέσβο ενώ στη συσκευασία του θα πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη ΛΑΜΥ μαζί με τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής του. Ως ΠΟΠ προϊόν αναγνωρίστηκε το 1996.

3.1.6. Μπάτζος

Πρόκειται για σκληρό-ημίσκληρο τυρί που παράγεται στις περιοχές της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας όπως επίσης και στη Θεσσαλία από πρόβειο, γίδινο γάλα ή μίγμα τους. Για την ταυτοποίησή του στη συσκευασία αναγράφεται η ένδειξη ΜΠΑΤΖ μαζί με τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής. Ο Μπάτζος πιστοποιήθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.7. Φορμαέλα Αράχωβας

Η Φορμαέλα είναι ένα ημίσκληρο τυρί που παράγεται από πρόβειο, γίδινο γάλα ή μίγμα τους στις περιοχές του δήμου Αράχωβας Παρνασσού του νομού Βοιωτίας. Για την ταυτοποίησή του στη συσκευασία αναγράφεται η ένδειξη ΦΟΡ μαζί με τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής. Αναγνωρίστηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.8. Κασέρι

Το Κασέρι παράγεται από πρόβειο γάλα ή μίγμα του με γίδινο που δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 20% κατά βάρος. Παράγεται αποκλειστικά σε περιοχές της Μακεδονίας, Θεσσαλίας και των νομών Λέσβου και Ξάνθης. Για την ταυτοποίησή του θα πρέπει να αναγράφεται στη συσκευασία η ένδειξη ΚΑ ακολουθούμενη από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής. Αναγνωρίστηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.9. Σφέλα

Η Σφέλα είναι ένα ημίσκληρο τυρί που παράγεται από πρόβειο, γίδινο γάλα ή μίγμα τους σε περιοχές των νομών Μεσσηνίας και Λακωνίας. Στη συσκευασία φέρει την ένδειξη ΣΦΕ μαζί με τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής του προκειμένου να γίνεται ο έλεγχος ταυτοποίησής του. Ως ΠΟΠ προϊόν κατοχυρώθηκε το 1996.

3.1.10. Σαν Μιγάλη

Το Σαν Μιγάλη είναι ένα σκληρό τυρί που παράγεται στη νήσο Σύρο του νομού Κυκλάδων από αγελαδινό γάλα. Στη συσκευασία φέρει την ένδειξη ΣΑΝΜΙ ακολουθούμενο από αύξοντα αριθμό και ημερομηνία παραγωγής. Κατοχυρώθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.1.11. Μετσοβόνε

Πρόκειται για σκληρό-ημίσκληρο τυρί το οποίο παράγεται από αγελαδινό γάλα στην περιοχή του Μετσόβου του νομού Ιωαννίνων. Είναι καπνιστό τυρί που φέρει στη συσκευασία του την ένδειξη ΜΕΤΣ. Συμπεριλήφθηκε στα ΠΟΠ προϊόντα το 1996.

3.1.12. Αρσενικό Νάξου

Το Αρσενικό Νάξου είναι ένα σκληρό τυρί που παρασκευάζεται από μη παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα από ζώα που προέρχονται από τοπικές φυλές της νήσου Νάξου και εκτρέφονται στο συγκεκριμένο νησί. Κατοχυρώθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 2019.

3.2. Μαλακά τυριά και τυριά αλοιφώδους υφής

3.2.1. Φέτα

Η φέτα είναι μαλακό τυρί που παρασκευάζεται από πρόβειο γάλα ή μίγμα του με γίδινο το οποίο δε θα πρέπει ωστόσο να υπερβαίνει το 30% κατά βάρος. Παράγεται σε περιοχές της Μακεδονίας, Θράκης, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου και στο νομό Λέσβου. Διατίθεται στην αγορά σε ξύλινα ή μεταλλικά δοχεία ή και σε υποσυσκευασία από κατάλληλο για τρόφιμα υλικό, που φέρουν την ένδειξη ΦΕ ακολουθούμενη από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής προκειμένου να γίνεται η ταυτοποίηση του προϊόντος. Η φέτα αναγνωρίστηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 2002.

3.2.2. Κοπανιστή

Η Κοπανιστή είναι μαλακό τυρί με αλοιφώδη υφή που παράγεται στο νομό Κυκλάδων από αγελαδινό, πρόβειο ή γίδινο γάλα ή μίγματά τους. Φέρει την ένδειξη ΚΟΠ στη

συσκευασία για την ταυτοποίησή του. Στα ΠΟΠ προϊόντα συμπεριλήφθηκε το 1996 με τροποποιήσεις το 2012 και το 2013.

3.2.3. Καλαθάκι Λήμνου

Το καλαθάκι Λήμνου είναι μαλακό τυρί που παρασκευάζεται από πρόβειο γάλα ή μίγμα του με γίδινο(μέχρι 30% κατά βάρος) στη νήσο Λήμνο. Φέρει την ένδειξη ΚΑΛ-ΛΗ στη συσκευασία για την ταυτοποίησή του ενώ κατοχυρώθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.2.4. Γαλοτύρι

Είναι μαλακό τυρί με αλοιφώδη υφή που παρασκευάζεται από πρόβειο ή γίδινο γάλα ή μίγματά τους σε περιοχές της Θεσσαλίας και της Ηπείρου. Φέρει την ένδειξη ΓΑ στη συσκευασία ακολουθούμενη από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής. Ως ΠΟΠ προϊόν πιστοποιήθηκε το 1996.

3.2.5. Ανεβατό

Το Ανεβατό είναι μαλακό τυρί κοκκώδους υφής που παράγεται στο νομό Γρεβενών και στην περιοχή του Βοίου του νομού Κοζάνης από γάλα πρόβειο, γίδινο ή μίγμα τους. Φέρει την ένδειξη ANEB στη συσκευασία του προκειμένου να ταυτοποιείται. Ως ΠΟΠ προϊόν κατοχυρώθηκε το 1996.

3.2.6. Κατίκι Δομοκού

Το Κατίκι Δομοκού είναι νωπό τυρί αλοιφώδους υφής που παράγεται στο οροπέδιο Όθρυς στην περιοχή του Δομοκού. Για την παρασκευή του χρησιμοποιείται γίδινο γάλα ή μίγμα γίδινου με πρόβειο γάλα. Φέρει τα γράμματα ΚΑ-ΔΟ στη συσκευασία του. Στα ΠΟΠ προϊόντα συμπεριλήφθηκε το 1996.

3.2.7. Πηχτόγαλο Χανίων

Είναι μαλακό τυρί αλοιφώδους υφής που παράγεται από γίδινο γάλα ή πρόβειο ή μίγμα των δύο παραπάνω στο νομό Χανίων. Στη συσκευασία του φέρει την ένδειξη ΠΗΧ προκειμένου να γίνεται η ταυτοποίηση των προϊόντων. Πιστοποιήθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 1996.

3.2.8. Ξύγαλο Σητείας

Το Ξύγαλο Σητείας είναι προϊόν οξίνισης του γάλακτος που παρασκευάζεται από κατσικίσιο ή πρόβειο γάλα ή μίγματά τους και έχει αλοιφώδη υφή. Τα ζώα από τα οποία προέρχεται το γάλα από το οποίο παρασκευάζεται προέρχονται αποκλειστικά από τοπικές φυλές της περιοχής της Σητείας. Κατοχυρώθηκε ως ΠΟΠ προϊόν το 2010.

3.2.9. Κρασοτύρι Κω-Τυρί της Πόσιας(ΠΓΕ)

Το Κρασοτύρι είναι ένα μαλακό τυρί που παρασκευάζεται από παστεριωμένο ή νωπό γίδινο ή πρόβειο γάλα ή μίγμα τους. Για την ωρίμανσή του τοποθετείται σε

οινολάσπη(πόσια). Παρασκευάζεται στην περιφερειακή ενότητα της Κω της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Κατοχυρώθηκε ως ΠΓΕ προϊόν το 2019.

3.3.Τυριά τυρογάλακτος

3.3.1. Μανούρι

Το Μανούρι είναι ένα μαλακό τυρί τυρογάλακτος που παράγεται σε περιοχές της Θεσσαλίας και της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας. Για την παρασκευή του χρησιμοποιείται τυρόγαλο από πρόβειο ή γίδινο γάλα ή μίγματά τους, στο οποίο μπορεί να προστεθεί πρόβειο ή γίδινο γάλα ή κρέμα τους. Στη συσκευασία του φέρει την ένδειξη ΜΑ ακολουθούμενη από τον αύξοντα αριθμό και την ημερομηνία παραγωγής του τυριού. Στα ΠΟΠ προϊόντα συμπεριλήφθηκε το 1996.

3.3.2. Ξυνομυζήθρα Κρήτης

Πρόκειται για μαλακό τυρί με κοκκώδη ή αλοιφώδη υφή που παράγεται στους νομούς Χανίων, Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Λασιθίου Κρήτης. Για την παραγωγή του χρησιμοποιείται τυρόγαλο πρόβειου ή γίδινου γάλακτος ή μίγματός τους. Στη συσκευασία αναγράφεται η ένδειξη ΞΥ-ΚΡ. Ως ΠΟΠ προϊόν πιστοποιήθηκε το 1996.

	Όνομασία	ΠΟΠ/ΠΓΕ	Ένδειξη	Είδος γάλακτος
1	Ανεβατό	ΠΟΠ	ΑΝΕΒ	πρόβειο/γίδινο/αιγοπρόβειο
2	Γαλοτύρι	ΠΟΠ	ΓΑ	πρόβειο/γίδινο/αιγοπρόβειο
3	Γραβιέρα Αγράφων	ΠΟΠ	ΓΡ-ΑΓΡ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
4	Γραβιέρα Κρήτης	ΠΟΠ	ΓΡ-ΚΡ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
5	Γραβιέρα Νάξου	ΠΟΠ	ΓΡΑΝ	αγελαδινό ή πρόσμιξη με πρόβειο ή γίδινο
6	Καλαθάκι Λήμνου	ΠΟΠ	ΚΑΛ-ΛΗ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
7	Κασέρι	ΠΟΠ	ΚΑ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
8	Κατίκι Δομοκού	ΠΟΠ	ΚΑ-ΔΟ	γίδινο/αιγοπρόβειο
9	Κεφαλογραβιέρα	ΠΟΠ	ΚΓ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
10	Κοπανιστή	ΠΟΠ	ΚΟΠ	αγελαδινό/πρόβειο/γίδινο/μίγμα
11	Λαδοτύρι Μυτιλήνης	ΠΟΠ	ΛΑΜΥ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
12	Μανούρι	ΠΟΠ	ΜΑ	τυρόγαλο πρόβειου/γίδινου/μίγμα
13	Μετσοβόνη	ΠΟΠ	ΜΕΤΣ	αγελαδινό
14	Μπάτζος	ΠΟΠ	ΜΠΑΤΖ	πρόβειο/γίδινο/αιγοπρόβειο
15	Ξυνομυζήθρα Κρήτης	ΠΟΠ	ΞΥ-ΚΡ	τυρόγαλο πρόβειου/γίδινου/μίγμα
16	Πηχτόγαλο Χανίων	ΠΟΠ	ΠΗΧ	γίδινο/αιγοπρόβειο
17	Σαν Μιχάλη	ΠΟΠ	ΣΑΝ ΜΙ	αγελαδινό
18	Φέτα	ΠΟΠ	ΦΕ	πρόβειο/αιγοπρόβειο
19	Σφέλα	ΠΟΠ	ΣΦΕ	πρόβειο/γίδινο/αιγοπρόβειο

20	Φορμαέλλα Αράχωβας Παρνασσού	ΠΟΠ	ΦΟΡ	πρόβειο/γίδινο/αιγοπρόβειο
21	Ξύγαλο Σητείας	ΠΟΠ		κατσικίσιο/πρόβειο/μίγμα
22	Αρσενικό Νάξου	ΠΟΠ	ΑΡΣΕ	μη παστεριωμένο αιγοπρόβειο
23	Κρασοτύρι Κω/Τυρί της πόσιας	ΠΓΕ		γίδινο/πρόβειο/μίγμα

Πίνακας 5.1: ΠΟΠ/ΠΓΕ ελληνικά τυριά

Εικόνα 6: Σήματα πιστοποίησης ΠΟΠ-ΠΓΕ προϊόντων (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ)

4. Βιολογικά τυριά

4.1. Βιολογική γεωργία

«Η βιολογική γεωργία είναι ένα ολιστικό σύστημα διαχείρισης παραγωγής που προάγει και ενισχύει την υγεία του αγρο-οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, των βιολογικών κύκλων και της βιολογικής δραστηριότητας του εδάφους. Δίνει έμφαση στη χρήση πρακτικών διαχείρισης έναντι της χρήσης εισροών εκτός αγροκτήματος, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιφερειακές συνθήκες απαιτούν τοπικά προσαρμοσμένα συστήματα. Αυτό επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας, όπου είναι δυνατόν, γεωπονικές, βιολογικές και μηχανικές μεθόδους, σε αντίθεση με τη χρήση συνθετικών υλικών, για την εκπλήρωση οποιασδήποτε συγκεκριμένης λειτουργίας εντός του συστήματος.»

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) ως Βιολογική γεωργία ορίζεται ένα «σύστημα που βασίζεται στην ορθή διαχείριση του οικοσυστήματος και όχι στις εξωτερικές εισροές». Πιο συγκεκριμένα η βιολογική γεωργία θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα σύστημα που λαμβάνει υπόψη ενδεχόμενες περιβαλλοντολογικές και κοινωνικές συνέπειες

δίνοντας έμφαση στη μείωση της χρήσης συνθετικών και χημικών εισροών, όπως χημικά λιπάσματα και εντομοκτόνα, κτηνιατρικά φάρμακα και αντιβιοτικά, γενετικά τροποποιημένοι σπόροι και υβρίδια, συντηρητικά, πρόσθετα και ακτινοβολίες. Τέτοιου είδους πρακτικές αντικαθίστανται από συγκεκριμένες πρακτικές που διατηρούν και αυξάνουν μακροπρόθεσμα τη γονιμότητα του εδάφους και αποτρέπουν τη μόλυνση από παράσιτα και ασθένειες.

Οι κατευθυντήριες γραμμές που εντοπίζονται στον τομέα της βιολογικής γεωργίας (FAO) είναι οι εξής τρεις:

1. Βιολογική γεωργία με επίκεντρο τους καταναλωτές και την αγορά

Τα βιολογικά προϊόντα διαθέτουν πιστοποίηση βιολογική γεωργίας και ορθών πρακτικών για την παρασκευή τους με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να είναι σε θέση να ξεχωρίσουν τα βιολογικά από τα συμβατικά προϊόντα. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα στους καταναλωτές να γνωρίζουν επακριβώς πως τα τρόφιμα που καταναλώνουν παράγονται, επεξεργάζονται και ποιοι χειρισμοί ακολουθούνται για τη διάθεσή τους στην αγορά. Επομένως ο καταναλωτής έχει πλήρη γνώση της διαδικασίας παραγωγής και παρασκευής των προϊόντων που καταναλώνει.

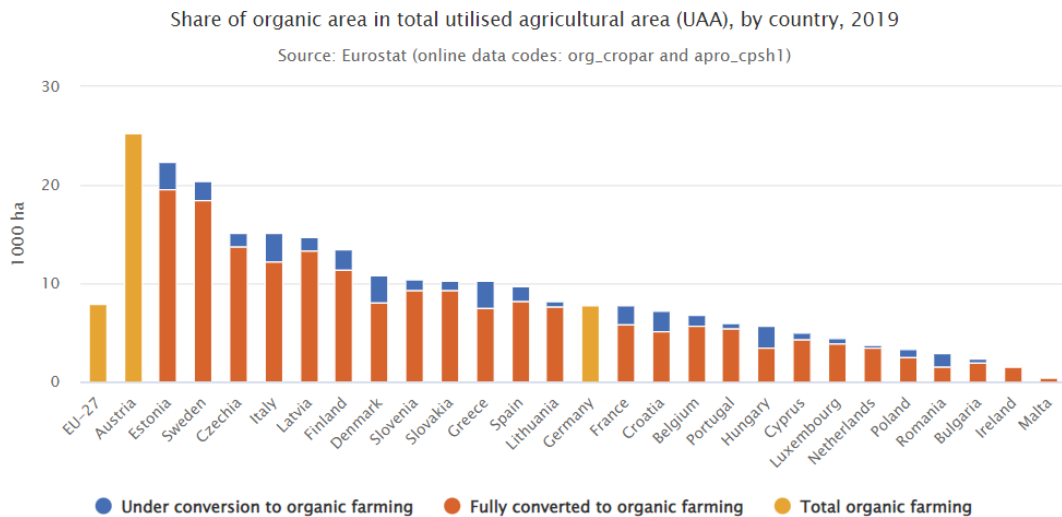
2. Βιολογική γεωργία με επίκεντρο τις υπηρεσίες

Στην ΕΕ αλλά και σε άλλες περιοχές επιδοτείται η παραγωγή βιολογικών αγαθών και υπηρεσιών με σκοπό τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου διακίνησης βιολογικών αγαθών, που στοχεύει στη μείωση των μολύνσεων και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας.

3. Βιολογική γεωργία με επίκεντρο τον παραγωγό

Όλο και μεγαλύτερος αριθμός παραγωγών στρέφεται προς τη βιολογική γεωργία προκειμένου να εξασφαλίσουν μία καλύτερη ποιότητα ζωής όπως επίσης και να ενισχύσουν τις τοπικές οικονομίες και την τροφική αυτάρκεια.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η βιολογική γεωργία αποτελεί κεντρικό άξονα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής(ΚΑΠ) προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο η περιβαλλοντολογική ισορροπία και αειφορία, όσο και η ποιότητα ζωής των πολιτών και η ενίσχυση των τοπικών οικονομιών. Η βιολογική γεωργία, όπως υπογραμμίστηκε στη διάσκεψη της 28^{ης} Μαΐου 2009, αποτελεί μέρος των συστημάτων ποιότητας των γεωργικών προϊόντων της Ένωσης μαζί με τις γεωγραφικές ενδείξεις και τα παραδοσιακά παραγόμενα προϊόντα, βάσει του κανονισμού υπ'αρ.1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όπως επίσης και με τα προϊόντα εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ.

Εικόνα 7: Χρησιμοποιούμενες εκτάσεις για βιολογική παραγωγή(ΕΕ)-πηγή: Eurostat

Πιο συγκεκριμένα οι στόχοι της βιολογικής γεωργίας και παραγωγής ενσωματώνονται στους στόχους της ΚΑΠ της ΕΕ, διασφαλίζοντας ότι οι παραγωγοί λαμβάνουν επαρκή και δίκαιη ανταμοιβή ως ανταπόδοση για τη συμμόρφωσή τους με τις πολιτικές και πρακτικές της βιολογικής γεωργίας. Επιπλέον η ολοένα και αυξανόμενη ζήτηση βιολογικών προϊόντων, δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για περαιτέρω ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής στην ΕΕ και ενίσχυση των παραγωγών. Επιπρόσθετα μέσω της εφαρμογής πρακτικών βιολογικής γεωργίας προωθείται η βιωσιμότητα και η αειφορία που αποτελούν κεντρικούς πυλώνες της ενωσιακής αγροτικής πολιτικής. Για το λόγο αυτό η βιολογική γεωργία και η εφαρμογή ορθών πρακτικών ενισχύονται οικονομικά βάσει του *Καν.1305/2013* της ΕΕ.

Η βιολογική παραγωγή αποσκοπεί στην παραγωγή τροφίμων με αποκλειστική χρήση φυσικών ουσιών και διεργασιών. Στους επιμέρους στόχους της περιλαμβάνονται:

- Η διατήρηση της βιοποικιλότητας
- Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας
- Η υπεύθυνη αξιοποίηση των φυσικών πόρων
- Η βελτίωση της εδαφικής γονιμότητας
- Η βελτίωση της ποιότητας του νερού

Οι κανονισμοί της ΕΕ διέπουν όλα τα στάδια της παραγωγής των βιολογικών προϊόντων. Αυτό σημαίνει ότι οι ειδικές διατάξεις καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται:

- Σπόροι και πολλαπλασιαστικό υλικό
- Φρέσκα ή αμεταποίητα προϊόντα
- Ζωοτροφές
- Μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα προς κατανάλωση

Το παράρτημα I του *Κανονισμού 2018/848* της ΕΕ περιλαμβάνει κατάλογο των νέων προϊόντων, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα όπως τα άλατα, τα αιθέρια έλαια, το κερι μέλισσών κ.ά. Εξειδικευμένες διατάξεις διέπουν κατηγορίες όπως τα φυτά, τα ζώα, τα μεταποιημένα τρόφιμα, τον οίνο κ.ά.

Οι κανονισμοί που διέπουν την παραγωγή των βιολογικών προϊόντων έχουν ως στόχο την προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας της Ευρώπης, όπως επίσης και την καλλιέργεια εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα βιολογικά προϊόντα, και βασίζονται σε μία σειρά βασικών αρχών της βιολογικής γεωργίας, όπως η απαγόρευση χρήσης ΓΤΟ, ιοντίζουσας ακτινοβολίας, χημικών λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων, παρασιτοκτόνων και ορμονών και στον περιορισμό της χρήσης αντιβιοτικών στην απολύτως απαραίτητη. Οι παραγωγοί που εφαρμόζουν τις αρχές βιολογικής γεωργίας καλούνται να εφαρμόσουν εναλλακτικές μεθόδους για τη διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους και την εξασφάλιση της ευρωστίας της χλωρίδας και πανίδας. Σε αυτές συγκαταλέγονται η αμειψισπορά, οι καλλιέργειες αζωτοδεσμευτικών φυτών για τη βελτίωση και τον εμπλουτισμό του εδάφους, η απαγόρευση της χρήσης αζωτούχων ορυκτών λιπασμάτων, η επιλογή ανθεκτικών ποικιλιών φυτών, η φυσική ενίσχυση της ανοσοποιητικής άμυνας των ζώων και ο περιορισμός του αριθμού των ζώων που βρίσκονται στο χώρο, με σκοπό την καλύτερη διαχείριση και την ευρωστία τους.

4.2. Βιολογική κτηνοτροφία

Ο όρος βιολογική κτηνοτροφία αναφέρεται στην εκτροφή τοπικών φυλών ζώων γαλακτοπαραγωγής, όπου αυτό είναι δυνατό, τα οποία τρέφονται με βιολογικά παραγόμενες ζωοτροφές και υπαίθρια βόσκηση, ενώ απαγορεύονται τα συνθετικά συμπληρώματα διατροφής

και συμπυκνώματα (Brodziak A. et al.,2018) .Αντίθετα η συμβατική κτηνοτροφία και γαλακτοπαραγωγή επικεντρώνεται κυρίως σε ένα πιο εξειδικευμένο και μηχανιστικό τρόπο παραγωγής που έχει σχεδιαστεί με σκοπό να μεγιστοποιήσει την παραγωγή συναρτήσει των εισροών σε τροφή, εργασία, γη και μέγεθος κοπαδιού(Clay N.et al., 2020) . Σύμφωνα με τους (Brodziak A. et al.,2018) και (Kaczorowska J. et al., 2019) , ορισμένες τοπικές φυλές βοοειδών γαλακτοπαραγωγής δεν αποδίδουν το ίδιο καλά σε περιβάλλον συμβατικής εκτροφής, ενώ κάποιες άλλες φυλές παράγουν γάλα με ιδιαίτερα χαρακτηριστική σύνθεση, η οποία είναι σταθερή και δεν εξαρτάται από άλλους εξωγενείς παράγοντες. Επιπλέον έχει αποδειχθεί πως η υπαίθρια βόσκηση επιδρά και στη σύνθεση του γάλακτος.

Τα προϊόντα των κτηνοτρόφων θα πρέπει να πληρούν ειδικές προϋποθέσεις προκειμένου να μπορούν να διατεθούν στην αγορά ως βιολογικά. Σε αυτές περιλαμβάνονται η σίτιση των ζώων βάσει των διατροφικών τους αναγκών, η ευζωία και η ευρωστία των ζώων. Οι αρχές πάνω στις οποίες βασίζεται η βιολογική γεωργία θα μπορούσαν να χωριστούν σε δύο κατηγορίες, τους κανόνες που αφορούν την τήρηση των κανόνων βιολογικής γεωργίας και τους κανόνες που αφορούν την καλή μεταχείριση των ζώων. Πιο συγκεκριμένα:

1. Αρχές τήρησης της βιολογικής γεωργίας στην κτηνοτροφία

- Τα ζώα που εκτρέφονται με σκοπό την παραγωγή βιολογικών προϊόντων θα πρέπει να βρίσκονται σε ξεχωριστό χώρο από τα ζώα που δεν προορίζονται για αυτό το σκοπό. Υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις μπορούν να συνυπάρξουν αλλά μόνο για αναπαραγωγικούς σκοπούς
- Οι ζωοτροφές που προορίζονται για την εκτροφή των συγκεκριμένων ζώων θα πρέπει να είναι εξ' ολοκλήρου βιολογικές
- Οι ζωοτροφές θα πρέπει να λαμβάνονται πρωτίστως από το ίδιο αγρόκτημα και αν αυτό δεν είναι εφικτό από αγροκτήματα στην ίδια περιοχή
- Απαγορεύεται η χρήση αυξητικών παραγόντων και σύνθετων αμινοξέων
- Τα θηλάζοντα ζώα πρέπει να εκτρέφονται αποκλειστικά με μητρικό γάλα
- Για την αναπαραγωγή τους θα πρέπει να χρησιμοποιούνται φυσικές αναπαραγωγικές μέθοδοι, ωστόσο επιτρέπεται η τεχνητή σπερματέγχυση
- Μη βιολογικά υλικά ζωοτροφών φυτικής προέλευσης, υλικά ζωοτροφών ζωικής και ανόργανης προέλευσης, πρόσθετες ύλες ζωοτροφών, όπως και ορισμένα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνον εφόσον έχουν εγκριθεί ειδικά για χρήση σε βιολογική παραγωγή
- Η κλωνοποίηση απαγορεύεται αυστηρά

2. Ευζωία και καλή μεταχείριση των ζώων

- Το προσωπικό που ασχολείται με τα ζώα θα πρέπει να διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες σε ό,τι αφορά την υγεία και τις ανάγκες των ζώων
- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις συνθήκες διαβίωσης των ζώων, όπως η στέγαση, το ελάχιστο εμβαδό κλειστών και υπαίθριων χώρων στους οποίους βρίσκονται τα ζώα, ο αριθμός των ζώων που στεγάζονται στον ίδιο χώρο και γενικότερα στις κτηνοτροφικές πρακτικές
- Τα ζώα θα πρέπει όσο είναι δυνατό να έχουν πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους ή βοσκότοπους
- Ο αριθμός των ζώων θα πρέπει να καθορίζεται με ακρίβεια ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα υπερβόσκησης, διάβρωσης του εδάφους και μολύνσεων από την κοπριά των ζώων
- Απαγορεύεται η πρόσδεση και απομόνωση των ζώων παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις για λόγους ασφάλειας, καλής μεταχείρισης ή άλλους κτηνιατρικούς λόγους
- Απαγορεύεται η χρήση ορμονών και άλλων παρόμοιων ουσιών, παρά μόνο σε μεμονωμένα ζώα στο πλαίσιο θεραπευτικής αγωγής
- Σε περιπτώσεις ασθένειας των ζώων μπορούν να χρησιμοποιηθούν κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις αλλοπαθητικά φάρμακα, συμπεριλαμβανομένων των αντιβιοτικών, αλλά μόνο σε περιπτώσεις που η χρήση φυτοθερπτικών, ομοιοπαθητικών και λοιπών προϊόντων κρίνεται ακατάλληλη
- Επιτρέπεται η χρήση ανοσολογικών κτηνιατρικών φαρμάκων

4.3. Κανονισμοί βιολογικής παραγωγής

Οι κανόνες της βιολογικής γεωργία και κτηνοτροφίας καλύπτουν όλα τα στάδια παραγωγής(παραγωγή, αποθήκευση, μεταποίηση, μεταφορά, διανομή), από το στάδιο της παρασκευής του προϊόντος μέχρι τη διανομή και τη διάθεσή του στην αγορά και στους τελικούς καταναλωτές. Επομένως τα βιολογικά προϊόντα ακολουθούν αυστηρούς κανόνες που θεσπίζονται από την ΕΕ από το αγρόκτημα μέχρι το πιάτο του καταναλωτή(*from farm to fork*). Σε γενικές γραμμές οι διατάξεις για τη μεταποίηση των βιολογικών τροφίμων και ζωοτροφών αφορούν:

- Την παραγωγή, μεταποίηση και αποθήκευση των βιολογικών προϊόντων σε διαφορετικούς χώρους από τα συμβατικά προϊόντα
- Το χρονικό διαχωρισμό της βιολογικής από τη συμβατική παραγωγή
- Τον προσδιορισμό της ελάχιστης περιεκτικότητας των οργανικών γεωργικών συστατικών σε οργανική ουσία στο 95%. Το υπόλοιπο 5% θα πρέπει να αναφέρεται αυστηρά στην ετικέτα ότι είναι πιστοποιημένο βιολογικά και να φέρει το αντίστοιχο σήμα πιστοποίησης.
- Τον ξεκάθαρο προσδιορισμό των προϊόντων που μπορούν να πιστοποιηθούν ως βιολογικά και να φέρουν σήμα πιστοποίησης στην ετικέτα
- Τον ακριβή προσδιορισμό των ποσοτήτων των πρόσθετων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη βιολογική παραγωγή
- Τον ακριβή προσδιορισμό των ουσιών που επιτρέπεται να προστεθούν στα βιολογικά παραγόμενα τρόφιμα και ζωοτροφές

4.4. Επιτρεπόμενες ουσίες και συστατικά

Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους της βιολογικής παραγωγής είναι ο περιορισμός των ουσιών που προστίθενται εξωγενώς στα προϊόντα. Οι ουσίες που δύνανται να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων, όπως φυτοφάρμακα, εντομοκτόνα και πρόσθετα τροφίμων, προσδιορίζονται με ακρίβεια από την ισχύουσα νομοθεσία. Στα μεταποιημένα τρόφιμα, εκτός από την προσθήκη νερού και αλατιού που δε θεωρούνται ως εξωγενώς προστιθέμενες ουσίες, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Καλλιέργειες μικροοργανισμών και ενζύμων, ιχνοστοιχεία, πρόσθετα, βοηθητικά μέσα επεξεργασίας, αρωματικές ύλες, βιταμίνες, αμινοξέα, μικροθρεπτικά στοιχεία που προστίθενται για ειδικούς διατροφικούς σκοπούς. Οι ουσίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη βιολογική παραγωγή μόνο εφόσον επιτρέπεται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας
- Δεν επιτρέπεται η χρήση ουσιών και τεχνικών που χρησιμοποιούνται για να αποκαταστήσουν ιδιότητες των τροφίμων που χάνονται κατά την επεξεργασία και αποθήκευση είτε προκειμένου να διορθώσουν τυχόν ελαττώματα των προϊόντων
- Επιτρέπεται η χρήση μη βιολογικών συστατικών μόνο σε περίπτωση που έχει εγκριθεί η χρήση τους ή επιτρέπεται προσωρινά η χρήση τους σε κάποια χώρα της ΕΕ

5. Πιστοποίηση-φορείς και διαδικασία πιστοποίησης Βιολογικών προϊόντων στην Ελλάδα

Οι παραγωγοί, μεταποιητές και έμποροι τροφίμων που επιθυμούν να διαθέσουν στην αγορά βιολογικά τρόφιμα που παράγουν θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι σε οργανισμό ή φορέα ελέγχου, οποίος ελέγχει αν η επιχείρηση, ο οργανισμός ή ο φορέας λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές, τους κανόνες και τις πρακτικές της βιολογικής παραγωγής. Ειδικότερα στην ΕΕ κάθε χώρα ορίζει μία αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση των κανόνων της ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα. Ο ρόλος της συγκεκριμένης αρχής μπορεί να εκχωρηθεί σε δημόσιες αρχές, σε ιδιωτικούς φορείς ελέγχου ή να υπάρχει ένα μεικτό σύστημα ελέγχου ιδιωτικών φορέων και δημόσιων αρχών. Ωστόσο η τελική ευθύνη ανήκει αποκλειστικά στην αρμόδια αρχή. Μία φορά τον χρόνο, οι χώρες της ΕΕ υποβάλλουν έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούνται σε επιχειρήσεις βιολογικών προϊόντων και τα μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Στην Ελλάδα η αρμόδια αρχή εποπτείας των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης(ΟΕΠ) είναι ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ (*Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός-ΔΗΜΗΤΡΑ*). Ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στο πλαίσιο της εποπτείας διενεργεί τόσο τακτικούς όσο και αιφνιδιαστικούς ελέγχους στους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας, στις επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί το σύστημα ελέγχου και δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, παρασκευή, εμπορία, αποθήκευση και εισαγωγή(από τρίτες χώρες) προϊόντων βιολογικής γεωργίας. Επιπλέον διενεργεί ελέγχους στους χώρους εμπορίας των προϊόντων βιολογικής γεωργίας(χονδρικής ή λιανικής πώλησης) όπως επίσης και σε επιχειρήσεις που δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου, σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη συμμόρφωσης με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ			
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ
ΔΗΩ	GR-BIO-01	Q-CERT A.E.	GR-BIO-12
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΕ	GR-BIO-02	TÜV ΕΛΛΑΣ A.E.	GR-BIO-13
BIOHELLAS A.E.	GR-BIO-03	ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	GR-BIO-14

A-CERT A.E.	GR-BIO-05	TUV AUSTRIA HELLAS M.E.Π.E	GR-BIO-15
IRIS	GR-BIO-06	ΜΙΓΚΟΣ Σ. και ΣΙΑ Ε.Ε. - «Q-Check» ή «Q-check»	GR-BIO-16
ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ- GREEN CONTROL	GR-BIO-07	EUROCERT ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ Α.Ε.- EUROCERT	GR-BIO-17
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α.Ε.	GR-BIO-08	COSMOCERT ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ Α.Ε. - COSMOCERT	GR-BIO-18
GMCERT ΕΠΕ	GR-BIO-10	TERRA CERT Ε.Ε.	GR-BIO-19

Πίνακας 5.2:Εγκεκριμένοι Φορείς Ελέγχου και Πιστοποίησης(ΟΕΠ)

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καν.834/2007, μία επιχείρηση να ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου υποβάλει σε έναν Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης της επιλογής του αίτηση συνοδευόμενη από υπεύθυνη δήλωση του επιχειρηματία. Μετά την επαλήθευση των στοιχείων από τον ΟΕΠ στον οποίο υπεβλήθη η αίτηση ο επιχειρηματίας συνάπτει Σύμβαση Ένταξης στο Σύστημα Ελέγχου. Μετά την υπογραφή της Σύμβασης ο ΟΕΠ καταχωρίζει στην Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων(ΗΒΔ) τα στοιχεία της επιχείρησης.

Β' Μέρος

1. Έρευνα-Μεθοδολογία

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε με σκοπό να διαπιστωθεί η προθυμία πληρωμής και η αντίληψη εν γένει των καταναλωτών απέναντι στα τυροκομικά προϊόντα με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) και στα Βιολογικά τυριά. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκαν δύο ερωτηματολόγια τα οποία διανεμήθηκαν σε τυχαίο δείγμα εθελοντών προκειμένου να συλλεχθούν τα απαραίτητα δεδομένα. Στο ένα ερωτηματολόγιο ([Παράρτημα 2](#)) συμπεριλήφθηκε ένα μικρό κείμενο που πληροφορούσε τους εθελοντές σχετικά με τα οφέλη και τα οικονομικά πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την αγορά και κατανάλωση ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών. Στη συνέχεια οι εθελοντές κλήθηκαν να απαντήσουν σχετικά με την προθυμία πληρωμής που αφορούσε τέσσερα ελληνικά τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και τρία Βιολογικά ελληνικά τυριά. Στο δεύτερο ερωτηματολόγιο ([Παράρτημα 2](#)) η πληροφορία αυτή παραλείφθηκε η πληροφορία σχετικά με τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών, ενώ οι ερωτήσεις στις οποίες κλήθηκαν να απαντήσουν οι εθελοντές ήταν πανομοιότυπες. Το κείμενο σχετικά με τα οφέλη παραλείφθηκε σκοπίμως από το δεύτερο ερωτηματολόγιο προκειμένου η προθυμία πληρωμής της πρώτης ομάδας εθελοντών να συγκριθεί με την προθυμία πληρωμής της δεύτερης ομάδας εθελοντών και να διαπιστωθεί αν αυτή σχετίζεται με την πληροφόρηση που είχε λάβει η πρώτη ομάδα. Τα ερωτηματολόγια δημιουργήθηκαν με χρήση της πλατφόρμας Google forms και τα δεδομένα συλλέχθηκαν κατά την περίοδο 10 Μαΐου έως 14 Ιουλίου 2023. Συνολικά συλλέχθηκαν 124 απαντήσεις για το πρώτο ερωτηματολόγιο και 125 απαντήσεις για το δεύτερο ερωτηματολόγιο.

Για τη δημιουργία των ερωτηματολογίων επιλέχθηκαν τέσσερα ΠΟΠ και τρία Βιολογικά τυροκομικά προϊόντα από τον κατάλογο γαλακτοκομικών προϊόντων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ. Η επιλογή των τυριών αυτών έγινε με κριτήριο την αναγνωρισιμότητά τους, επιλέχθηκαν δηλαδή τα τυριά που θεωρούνται πιο γνωστά στους εθελοντές προκειμένου να είναι σε θέση να απαντήσουν ένα ερωτηματολόγιο που αφορά γνώριμα σε αυτούς προϊόντα που καταναλώνονται ευρέως από τα νοικοκυριά. Οι ερωτήσεις που συμπεριλήφθηκαν στα ερωτηματολόγια ήταν ερωτήσεις τύπου πολλαπλής επιλογής, με το πρώτο ερωτηματολόγιο να περιλαμβάνει το κείμενο πληροφόρησης των καταναλωτών σχετικά με τα ΠΟΠ και Βιολογικά τυριά, μετά την ερώτηση που αφορούσε τη συχνότητα κατανάλωσης των τυριών από τους εθελοντές.

Το συγκεκριμένο κείμενο ανέφερε τα εξής:

«Τα ΠΟΠ τυριά (τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) οφείλουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την ποιότητά τους στο γεωγραφικό περιβάλλον στο οποίο παράγονται. Επομένως τα ΠΟΠ τυριά ενσωματώνουν τη βιοποικιλότητα, τον παραδοσιακό τρόπο παραγωγής, την τεχνογνωσία και τον πολιτισμό των τοπικών κοινωνιών όπου παράγονται ενισχύοντας επιπλέον την ανάπτυξη και την τοπική οικονομία.

Τα Βιολογικά τυριά παράγονται εξασφαλίζοντας την απουσία υπολειμμάτων αντιβιοτικών ή άλλων χημικών ουσιών, προσφέροντας έτσι στον καταναλωτή τυριά υψηλής διατροφικής αξίας, τα οποία είναι ασφαλή και απαλλαγμένα από υπολείμματα χημικών ή άλλων ουσιών, ενώ ταυτόχρονα προωθούν με τις βιολογικές πρακτικές κτηνοτροφίας την ευζωία των ζώων και την προστασία του περιβάλλοντος.»

Το εισαγωγικό κομμάτι του ερωτηματολογίου, πανομοιότυπο και στα δύο ερωτηματολόγια, αφορούσε το σκοπό δημιουργίας και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου, ακολουθούμενο από μία σύντομη δήλωση εμπιστευτικότητας των απαντήσεων και ανωνυμίας των εθελοντών, μαζί με μία εκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για τη συμπλήρωσή του.

Το δεύτερο κομμάτι των ερωτηματολογίων αφορούσε τα δημογραφικά στοιχεία των εθελοντών και περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με το φύλο, το ηλικιακό εύρος στο οποίο ανήκαν οι εθελοντές, το μηνιαίο εισόδημα του νοικοκυριού, το επίπεδο εκπαίδευσης και τον τόπο διαμονής των εθελοντών.

Το τρίτο κομμάτι του ερωτηματολογίου ξεκινούσε με τη συχνότητας κατανάλωσης τυριών από τους εθελοντές σε εβδομαδιαία βάση. Στο σημείο αυτό στο πρώτο ερωτηματολόγιο τοποθετήθηκε το κείμενο που πληροφορούσε τους εθελοντές για τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών που αναφέρθηκε παραπάνω. Στο δεύτερο ερωτηματολόγιο αυτό το κείμενο παραλείφθηκε. Ακολούθως το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε τις ερωτήσεις του κυρίως σώματος των ερωτηματολογίων, δηλαδή τις ερωτήσεις που αφορούσαν την προθυμία πληρωμής των εθελοντών για συγκεκριμένα τυριά. Οι εθελοντές κλήθηκαν να επιλέξουν κατά πόσο θα ήταν διαθέσιμοι να πληρώσουν παραπάνω για την αγορά ενός ΠΟΠ ή Βιολογικού τυριού έναντι ενός συμβατικού τυριού, ανάμεσα σε πέντε διαθέσιμες επιλογές οι οποίες ήταν Καθόλου-0€, 1-1,99€, 2-2,99€, 3-3,99€ και 4€ και άνω. Οι ερωτήσεις αυτές ήταν ίδιες και στα δύο ερωτηματολόγια.

Στην πρώτη ερώτηση οι εθελοντές ρωτήθηκαν κατά πόσο θα ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν επιπλέον ανά κιλό, μεταξύ των πέντε προαναφερόμενων επιλογών, για την αγορά Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ σε σχέση με ένα σκληρό κίτρινο τυρί και στη συνέχεια για την αγορά Κασεριού ΠΟΠ σε σχέση με την αγορά ενός ημίσκληρου τυριού. Η επόμενη ερώτηση αφορούσε την προθυμία των εθελοντών να πληρώσουν παραπάνω ανά κιλό για την αγορά Φέτας σε σχέση με την αγορά Αιγοπρόβειου τυριού άλμης, ενώ στην τέταρτη ερώτηση πόσο παραπάνω θα ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν για την αγορά Ξυνομυζήθρας ΠΟΠ σε σχέση με την αγορά Μυζήθρας.

Με τον ίδιο τρόπο διατυπώθηκαν ακολούθως και οι ερωτήσεις για την προθυμία πληρωμής στα Βιολογικά τυριά. Στην πέμπτη κατά σειρά ερώτηση, οι εθελοντές κλήθηκαν να απαντήσουν, κατά πόσο θα ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν επιπλέον, για την αγορά ενός κιλού Βιολογικού Ανθότυρου, σε σχέση με την αγορά ενός κιλού συμβατικού Ανθότυρου και στην επόμενη ερώτηση για την αγορά ενός κιλού Βιολογικής Γραβιέρας σε σχέση με την αγορά συμβατικής Γραβιέρας. Τέλος στην έβδομη ερώτηση ρωτήθηκαν πόσο παραπάνω θα ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν ανά κιλό για την αγορά Βιολογικής Μυζήθρας σε σχέση με τη συμβατική Μυζήθρα.

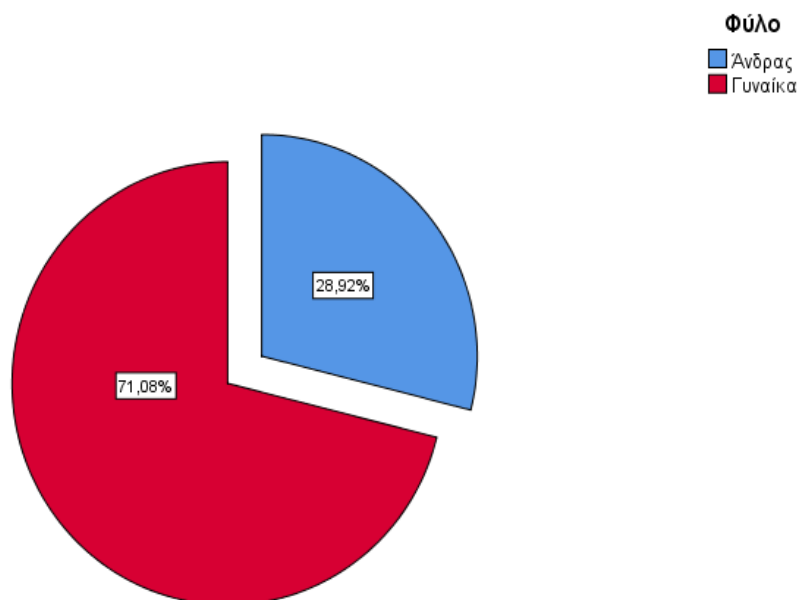
Στη συνέχεια τα δεδομένα που ελήφθησαν από τα ερωτηματολόγια περάστηκαν από την πλατφόρμα Google forms όπου βρίσκονταν σε μορφή ην πλατφόρμα Google forms όπου βρίσκονταν σε μορφή excel στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS 26 με τη χρήση του οποίου και επεξεργάστηκαν. Για τη μελέτη της παλινδρόμησης χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα Stata 18.

2. Αποτελέσματα

2.1. Περιγραφικά στατιστικά

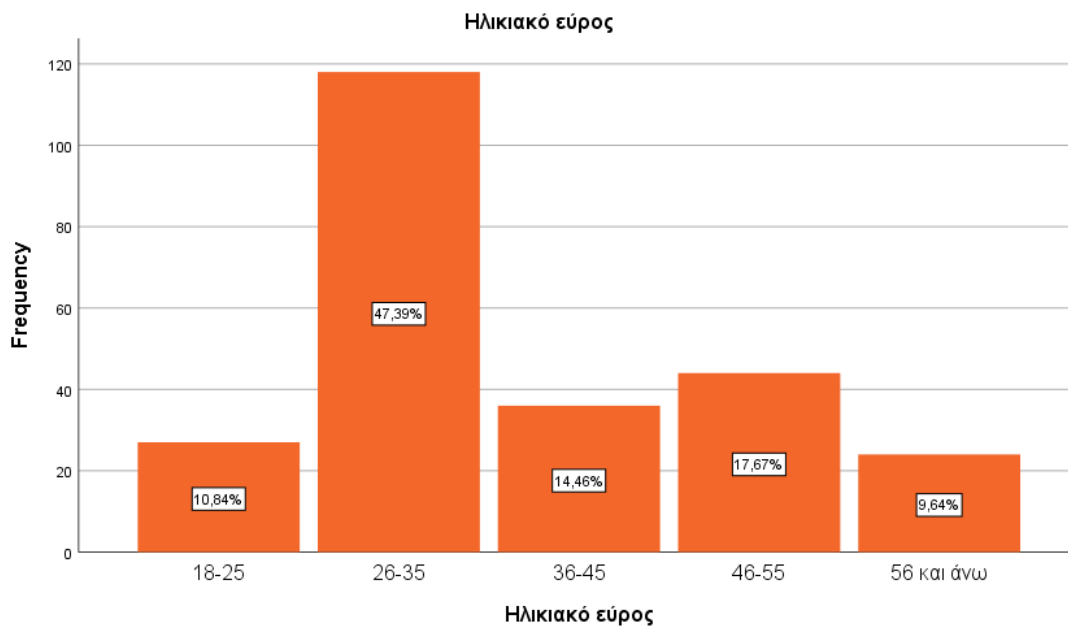
Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 249 άτομα, 124 από τα οποία συμπλήρωσαν το πρώτο ερωτηματολόγιο που περιείχε την πληροφορία σχετικά με τα οφέλη από την αγορά ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών, και 125 διαφορετικά άτομα συμπλήρωσαν το δεύτερο ερωτηματολόγιο που δεν περιείχε την πληροφορία αυτή.

Οι γυναίκες που συμμετείχαν αποτελούν το 71,1%(177 άτομα) του συνολικού δείγματος και οι άνδρες το 28,9%(72 άτομα) όπως παρουσιάζεται καις το παρακάτω κυκλικό διάγραμμα.

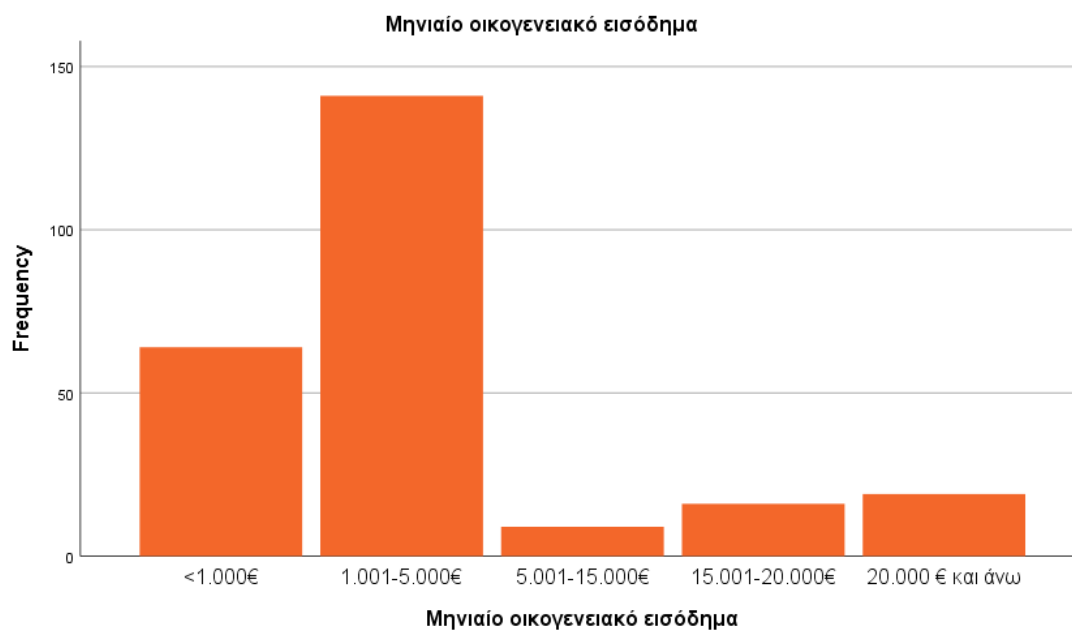
Διάγραμμα 2.1.1: Κυκλικό διάγραμμα κατανομής φύλου

Οι ηλικίες των συμμετεχόντων χωρίζονται σε 5 κλάσεις όπως παρουσιάζονται και στο παρακάτω διάγραμμα. Ποσοστό 10,8%(27) είναι ηλικίας 18-25 ετών, το 47,4%(118) είναι ηλικίας 26-35 ετών, 14,5%(36) 36-45 ετών, 17,7%(44) 46-55 ετών ενώ 9,6%(24) 56 ετών και άνω.

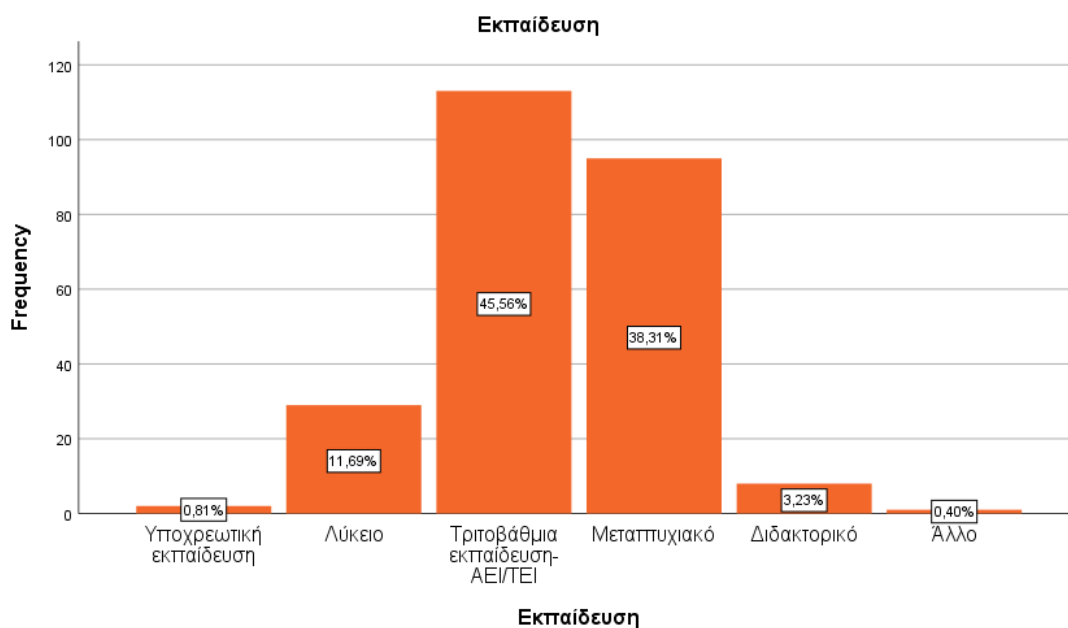
Διάγραμμα 2.1.2: Ραβδόγραμμα κατανομής ηλικιακού εύρους

Το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα χωρίστηκε επίσης σε 5 κλάσεις, <1000€ που αντιπροσωπεύει το 25,7%(64), 1001-5000€ που αντιπροσωπεύει το 56,6%(141), 5001-15000€ το 3,6%(9), 15001-20000€ το 6,4%(16) και άνω των 20000€ το 7,6%(19).

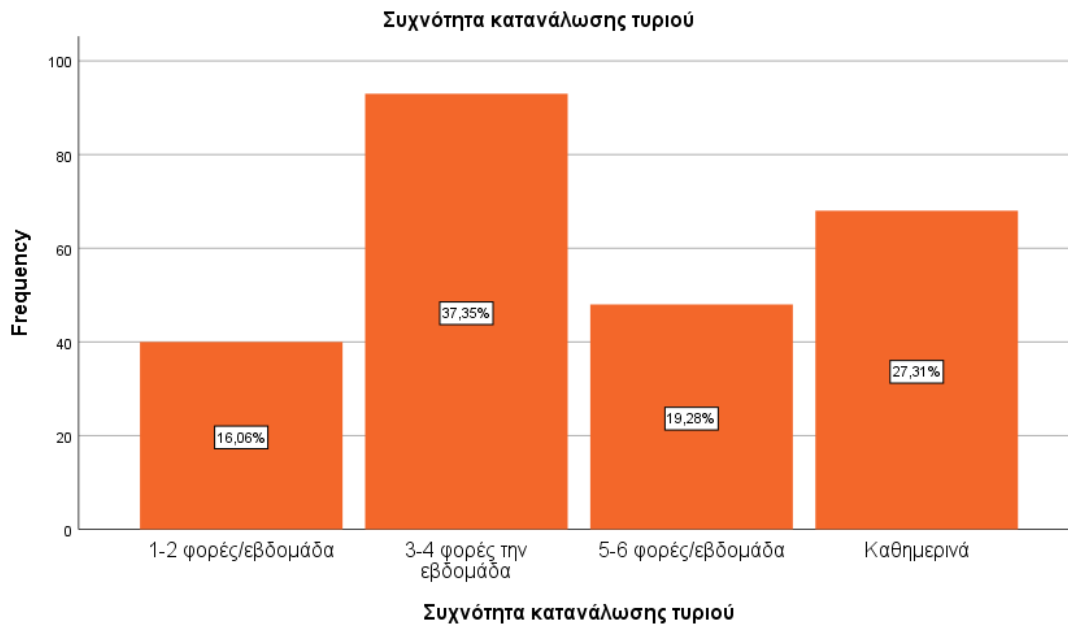
Διάγραμμα 2.1.3: Ραβδόγραμμα κατανομής μηνιαίου οικογενειακού εισοδήματος

Σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση ποσοστό 0,8%(2) δήλωσε ότι είναι απόφοιτοι *Υποχρεωτικής εκπαίδευσης* (μέχρι Γυμνάσιο), 11,7%(29) απόφοιτοι *Λυκείου*, 45.6%(113) ότι είναι απόφοιτοι *Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ)*, 38,3%(95) είναι κάτοχοι *Μεταπτυχιακού* και 3,2%(8) *Διδακτορικού διπλώματος*. Τέλος το 0,8%(2) δήλωσε την κατηγορία *Άλλο*.

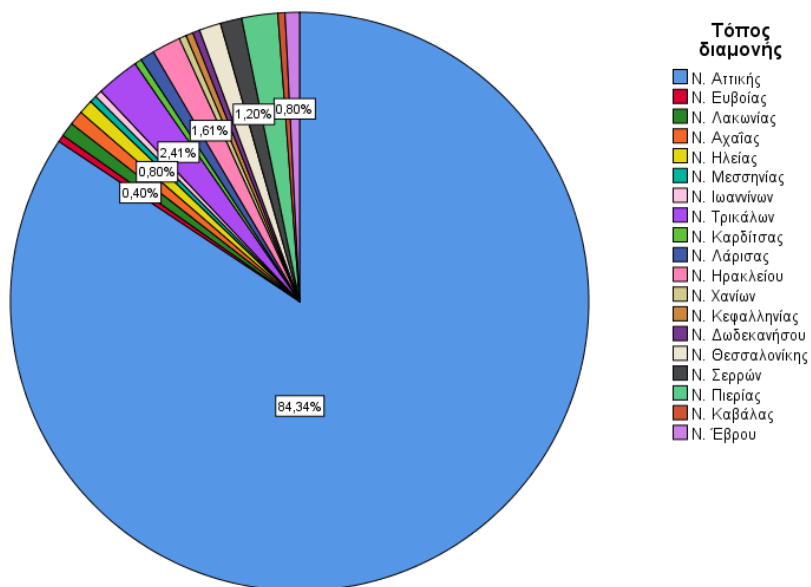
Διάγραμμα 2.1.4: Ραβδόγραμμα εκπαιδευτικής βαθμίδας

Από το συνολικό δείγμα των 249 το μεγαλύτερο ποσοστό 37,35%(93) δήλωσαν πως καταναλώνουν τυρί 3-4 φορές/εβδομάδα, 27,31%(68) καταναλώνουν τυρί σε καθημερινή βάση, 19,28%(68) 5-6 φορές/εβδομάδα ενώ ποσοστό 16,06%(40) δήλωσε πως καταναλώνει τυρί 1-2 φορές/εβδομάδα.

Διάγραμμα 2.1.5: Ραβδόγραμμα κατανομής της συχνότητας κατανάλωσης τυριού/εβδομάδα

Η τελευταία ερώτηση της ενότητας των δημογραφικών στοιχείων των εθελοντών αφορούσε τον τόμο διαμονής τους με το μεγαλύτερο ποσοστό τους να δηλώνει πως διαμένει στο Ν. Αττικής σε ποσοστό 84,34%(210). Στο Ν. Τρικάλων δήλωσε πως διαμένει το 2,41%(6), στο Ν. Πιερίας το 2,01%(5) και στο Ν. Ηρακλείου ποσοστό 1,61%(4). Ποσοστό 1,2%(3) δήλωσαν πως κατοικούν στους Ν. Θεσσαλονίκης και Σερρών αντίστοιχα. Τέλος ποσοστό 0,8%(2) δήλωσαν πως διαμένουν στους νομούς Λακωνίας, Αχαΐας, Ηλείας, Λάρισας και Έβρου ενώ το 0,4%(1) στους νομούς Εύβοιας, Μεσσηνίας, Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Χανίων, Κεφαλληνίας, Δωδεκανήσων και Καβάλας αντίστοιχα.

Διάγραμμα 2.1.6: Κυκλικό διάγραμμα κατανομής περιοχών διαμονής των συμμετεχόντων

Τόπος διαμονής					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	N. Αττικής	210	84,3	84,3	84,3
	N. Ευβοίας	1	0,4	0,4	84,7
	N. Λακωνίας	2	0,8	0,8	85,5
	N. Αχαΐας	2	0,8	0,8	86,3
	N. Ηλείας	2	0,8	0,8	87,1
	N. Μεσσηνίας	1	0,4	0,4	87,6
	N. Ιωαννίνων	1	0,4	0,4	88
	N. Τρικάλων	6	2,4	2,4	90,4
	N. Καρδίτσας	1	0,4	0,4	90,8
	N. Λάρισας	2	0,8	0,8	91,6
	N. Ηρακλείου	4	1,6	1,6	93,2
	N. Χανίων	1	0,4	0,4	93,6
	N. Κεφαλληνίας	1	0,4	0,4	94
	N. Δωδεκανήσου	1	0,4	0,4	94,4
	N. Θεσσαλονίκης	3	1,2	1,2	95,6
	N. Σερρών	3	1,2	1,2	96,8
	N. Πιερίας	5	2	2	98,8
	N. Καβάλας	1	0,4	0,4	99,2
	N. Έβρου	2	0,8	0,8	100
	Total	249	100	100	

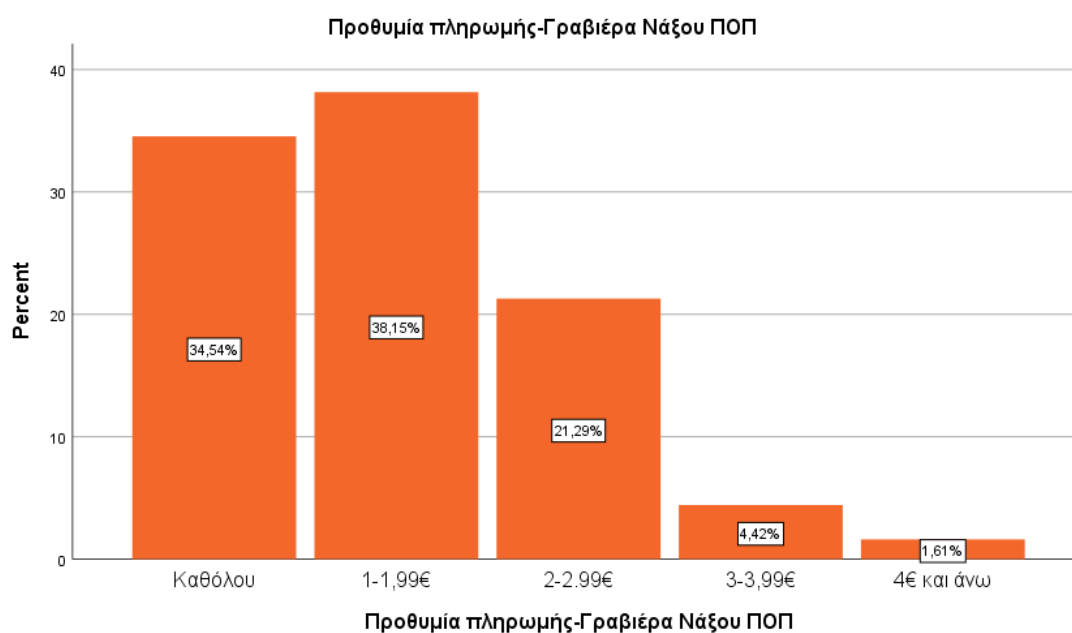
Πίνακας 2.1.1: Περιοχή διαμονής συμμετεχόντων

Στη δεύτερη ενότητα ερωτήσεων περιλαμβάνονταν οι ερωτήσεις σχετικά με την προθυμία πληρωμής σε τέσσερα ΠΟΠ και τρία Βιολογικά τυριά.

Σε ό,τι αφορά την προθυμία πληρωμής για *Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ* το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων 38,2%(95) δήλωσαν πως είναι πρόθυμοι να πληρώσουν 1-1,99€ παραπάνω για την αγορά του προϊόντος έναντι ενός σκληρού κίτρινου τυριού(χωρίς Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης), ακολουθούμενο από ποσοστό 34,5%(86) που δήλωσε πως δεν επιθυμεί να πληρώσει παραπάνω για την αγορά του. Ποσοστό 21,3%(53) δήλωσαν πρόθυμοι να πληρώσουν 2-2,99€ παραπάνω και 4,4%(11) δήλωσαν πως θα πληρώσουν 3-3,99€ παραπάνω για την αγορά της έναντι ενός σκληρού κίτρινου τυριού. Τέλος ποσοστό 1,6%(4) δήλωσε πως θα πλήρωνε πάνω από 4€ επιπλέον για την αγορά *Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ*.

Προθυμία πληρωμής-Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	86	34,5	34,5	34,5
	1-1,99€	95	38,2	38,2	72,7
	2-2,99€	53	21,3	21,3	94
	3-3,99€	11	4,4	4,4	98,4
	4€ και άνω	4	1,6	1,6	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.2: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ

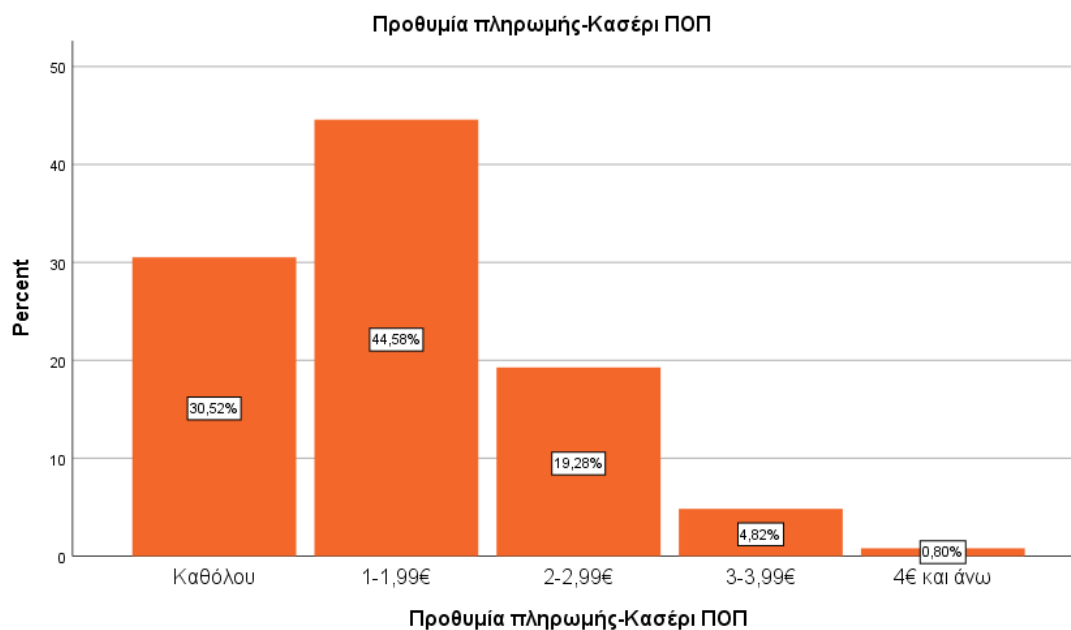

Διάγραμμα 2.1.7: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής-Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ

Για το Κασέρι ΠΟΠ το μεγαλύτερο ποσοστό 44,6%(111) δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει 1-1,99€ παραπάνω για την αγορά του προϊόντος σε σχέση με την αγορά ενός ημίσκληρου τυριού, 30,5%(76) δήλωσε πως δεν είναι πρόθυμο να πληρώσει παραπάνω για την αγορά του, 19,3%(48) δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει 2-2,99€ παραπάνω ενώ το 4,8%(12) στα 3-3,99€ παραπάνω. Τέλος πάνω από 4€ παραπάνω για την αγορά *Κασεριού ΠΟΠ* συγκριτικά με την αγορά ενός ημίσκληρου τυριού δήλωσε πως θα πλήρωνε ποσοστό 0,8%(2).

Προθυμία πληρωμής-Κασέρι ΠΟΠ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	76	30,5	30,5	30,5
	1-1,99€	111	44,6	44,6	75,1
	2-2,99€	48	19,3	19,3	94,4
	3-3,99€	12	4,8	4,8	99,2
	4€ και άνω	2	0,8	0,8	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.3: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Κασέρι ΠΟΠ

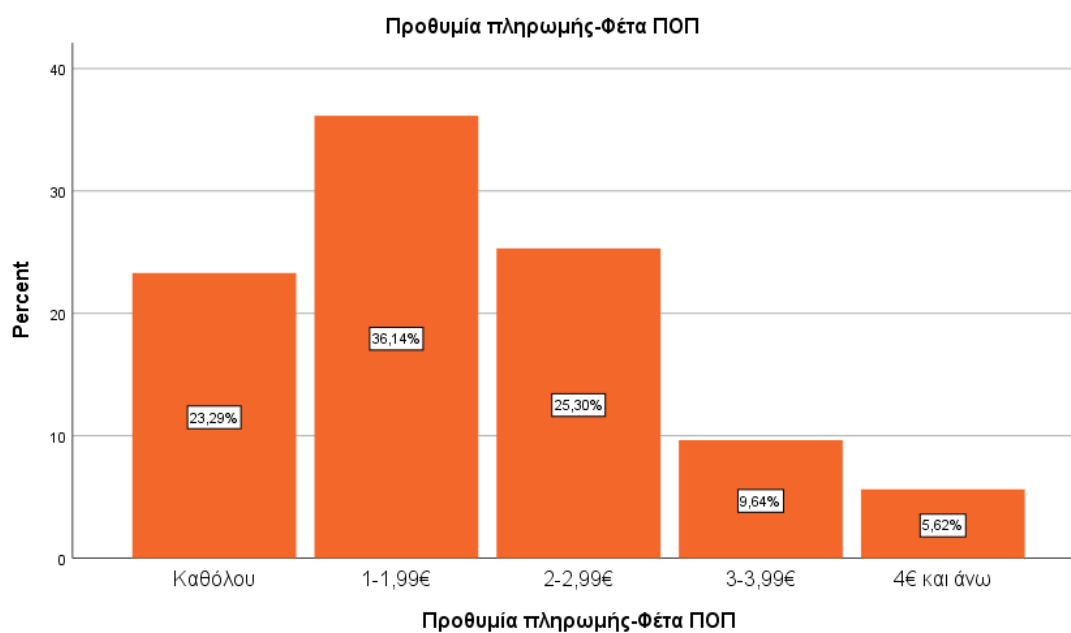
Διάγραμμα 2.1.8: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής-Κασέρι ΠΟΠ

Για τη Φέτα που αποτελεί και το πιο γνωστό τυρί με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης το μεγαλύτερο ποσοστό 36,1%(90) δήλωσε πρόθυμο να καταβάλει επιπλέον 1-1,99€ σε σχέση με την αγορά ενός αιγοπρόβειου τυριού άλμης, προκειμένου να αγοράσει το προϊόν ακολουθούμενο από το 25,3%(63) που δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει 2-2,99€ επιπλέον.

Ποσοστό 23,3%(58) δήλωσε πως δεν είναι διατεθειμένο να πληρώσει παραπάνω για την αγορά Φέτας, ενώ το 9.6%(24) πως θα πλήρωνε επιπλέον 3-3,99€ για την αγορά της. Τέλος πάνω από 4€ θα πλήρωνε ποσοστό 5,6%(14).

Προθυμία πληρωμής-Φέτα					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	58	23,3	23,3	23,3
	1-1,99€	90	36,1	36,1	59,4
	2-2,99€	63	25,3	25,3	84,7
	3-3,99€	24	9,6	9,6	94,4
	4€ και άνω	14	5,6	5,6	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.4: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Φέτα

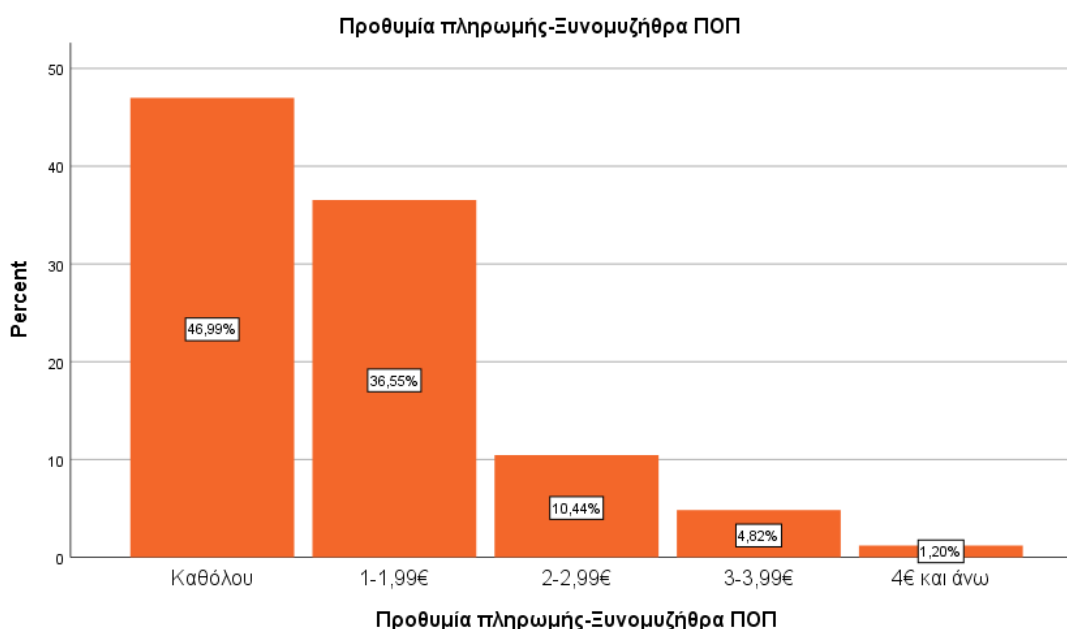

Διάγραμμα 2.1.9: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής- Φέτα

Σε ό,τι αφορά την προθυμία πληρωμής για *Ξυνομυζήθρα ΠΟΠ* το μεγαλύτερο ποσοστό 47%(117) δήλωσε πως δε διατίθεται να πληρώσει παραπάνω συγκριτικά με την αγορά Μυζήθρας χωρίς Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, ακολουθούμενο από το 36,5%(91) που δήλωσε πως θα πλήρωνε 1-1,99€ επιπλέον για την αγορά της. Ποσοστό 10,4%(26) δήλωσε πως θα πλήρωνε 2-2-,99€ επιπλέον για την αγορά Ξυνομυζήθρας ΠΟΠ, το 4,8%(12) θα πλήρωνε 3-3,99€ παραπάνω ενώ πάνω από 4€ θα ήταν διατεθειμένο να πληρώσει το 1,2%(3).

Προθυμία πληρωμής-Ξυνομυζήθρα ΠΟΠ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	117	47	47	47
	1-1,99€	91	36,5	36,5	83,5
	2-2,99€	26	10,4	10,4	94
	3-3,99€	12	4,8	4,8	98,8
	4€ και άνω	3	1,2	1,2	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.5: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Ξυνομυζήθρα ΠΟΠ

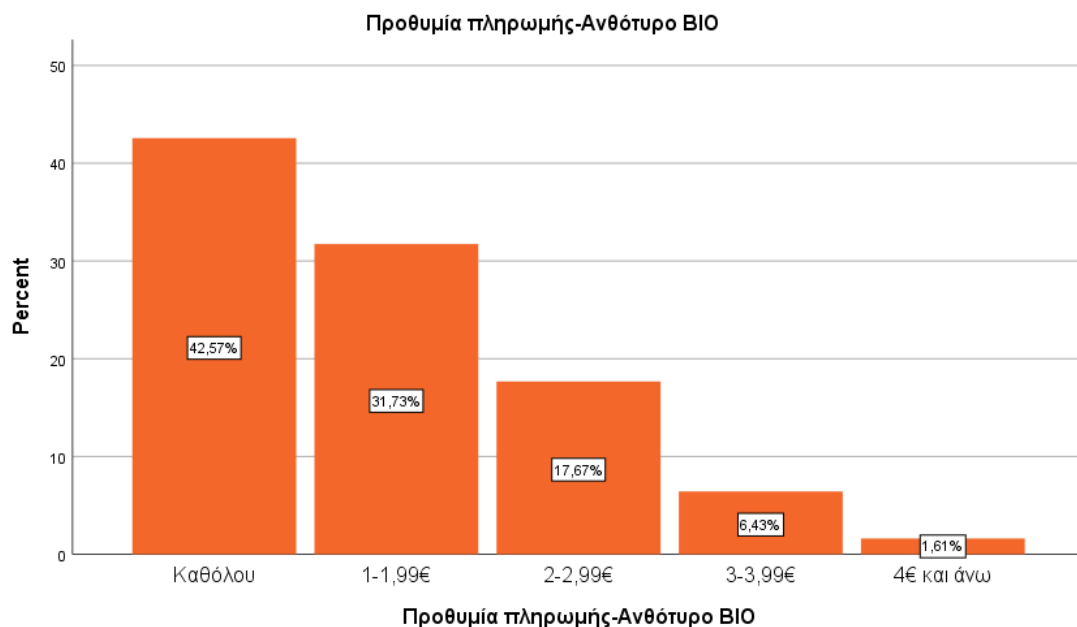

Διάγραμμα 2.1.10: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής- Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ

Οι επόμενες τρεις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου αφορούσαν τα Βιολογικά τυριά. Ξεκινώντας με το *Βιολογικό Ανθότυρο* ποσοστό 42,6%(106) δήλωσε πως δεν επιθυμεί να πληρώσει επιπλέον για την αγορά *Βιολογικού Ανθότυρου* σε σχέση με το συμβατικό Ανθότυρο, ενώ το 31,7%(79) δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει 1-1,99€ επιπλέον για την αγορά του. Το 17,7%(44) δήλωσε πως είναι διατεθειμένο να πληρώσει 2-2,99€ παραπάνω ενώ 3-3,99€ επιπλέον δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει το 6,4%(16). Τέλος ποσοστό 1,6%(4) δήλωσε πως θα πλήρωνε πάνω από 4€ επιπλέον για την αγορά *Βιολογικού* έναντι του συμβατικού Ανθότυρου.

Προθυμία πληρωμής-Ανθότυρο BIO					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	106	42,6	42,6	42,6
	1-1,99€	79	31,7	31,7	74,3
	2-2,99€	44	17,7	17,7	92
	3-3,99€	16	6,4	6,4	98,4
	4€ και άνω	4	1,6	1,6	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.6: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Βιολογικό Ανθότυρο

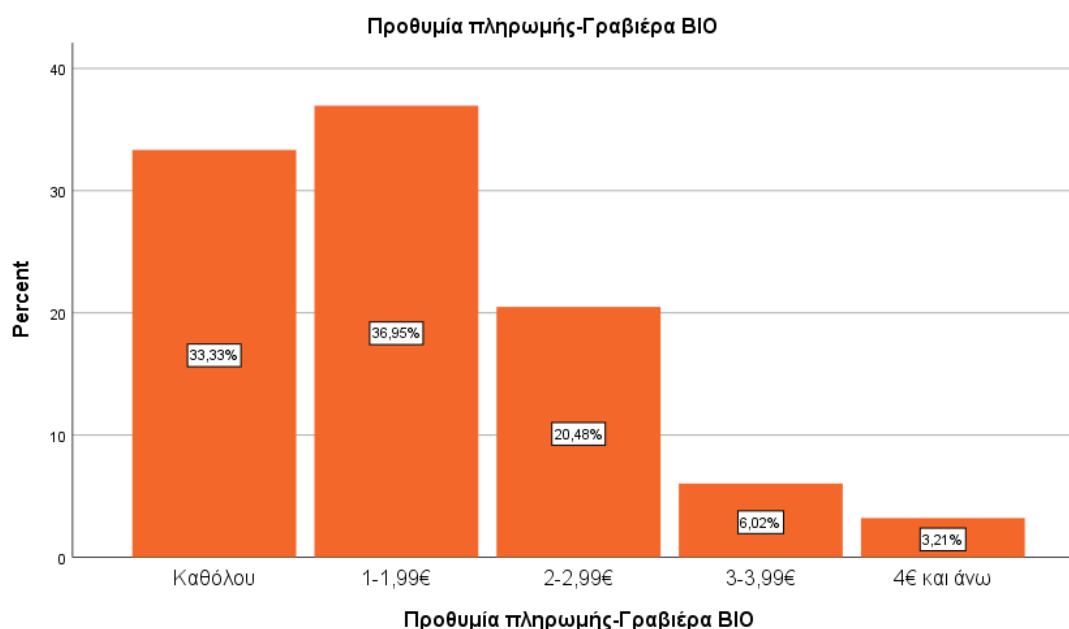

Διάγραμμα 2.1.11: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής- Βιολογικό Ανθότυρο

Σε ό,τι αφορά τη Βιολογική Γραβιέρα το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων 36,9%(92) δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει 1-1,99€ επιπλέον για την αγορά του έναντι της αγοράς συμβατικής Γραβιέρας, ακολουθούμενο από ποσοστό 33,3%(83) που δήλωσε πως δε διατίθεται να πληρώσει παραπάνω για την αγορά της. Το 20,5%(51) δήλωσε πρόθυμο να πληρώσει 2-2,99€ επιπλέον ενώ το 6%(15) 3-3,99€ παραπάνω. Τέλος το 3,2%(8) δήλωσε πως σε σχέση με την αγορά συμβατικής Γραβιέρας θα πλήρωνε πάνω από 4€ επιπλέον για να αγοράσει Βιολογική Γραβιέρα.

Προθυμία πληρωμής-Γραβιέρα BIO					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	83	33,3	33,3	33,3
	1-1,99€	92	36,9	36,9	70,3
	2-2,99€	51	20,5	20,5	90,8
	3-3,99€	15	6	6	96,8
	3,99€ και άνω	8	3,2	3,2	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.7: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Βιολογική Γραβιέρα

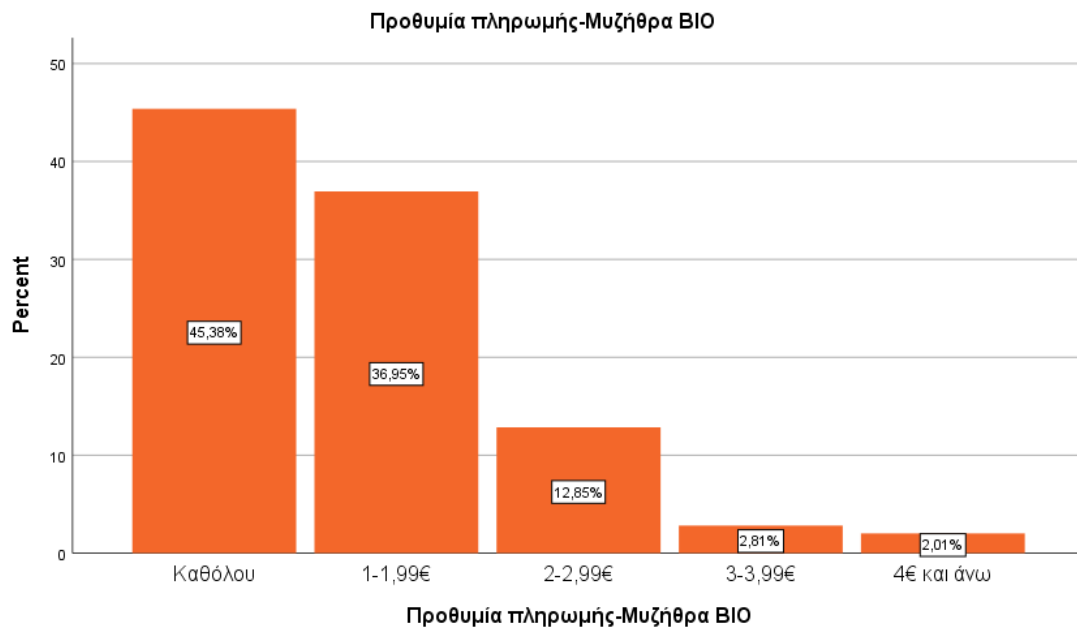

Διάγραμμα 2.1.12: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής- Βιολογική Γραβιέρα

Τέλος ποσοστό 45,4%(113) των συμμετεχόντων δήλωσε πως δε θα πλήρωνε παραπάνω για την αγορά Βιολογικής Μυζήθρας έναντι της συμβατικής ενώ το 36,9%(92) θα πλήρωνε 1-1,99€ επιπλέον. Το 12,9%(32) δήλωσε πρόθυμο να καταβάλει 2-2,99€ επιπλέον για την αγορά της, 2,8%(7) 3-3,99€ παραπάνω και το 2%(5) πάνω από 4€ επιπλέον σε σχέση με την αγορά συμβατικής Μυζήθρας.

Προθυμία πληρωμής-Μυζήθρα ΒΙΟ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	113	45,4	45,4	45,4
	1-1,99€	92	36,9	36,9	82,3
	2-2,99€	32	12,9	12,9	95,2
	3-3,99€	7	2,8	2,8	98
	4€ και άνω	5	2	2	100
	Total	249	100	100	

Πίνακας 2.1.8: Κατανομή προθυμίας πληρωμής-Βιολογική μυζήθρα

Διάγραμμα 2.1.13: Ραβδόγραμμα κατανομής της προθυμίας πληρωμής- Βιολογική Μυζήθρα

2.2.Οικονομετρία

Παρακάτω παρατίθεται η ανάλυση για τη Φέτα συγκριτικά με ένα μη πιστοποιημένο αιγοπρόβειο τυρί, όπως επίσης και το Βιολογικό Ανθότυρο σε σύγκριση με το συμβατικό Ανθότυρο. Επιλέχθηκε να παρουσιαστούν τα συγκεκριμένα τυριά, καθώς θεωρήθηκε πως παρουσιάζουν τα πιο ενδιαφέροντα αποτελέσματα. Η ανάλυση των υπόλοιπων τριών ΠΟΠ τυριών, όπως και τα δύο άλλα Βιολογικά τυριά παρουσιάζονται στο Παράρτημα 1.

2.2.1. Φέτα

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η συνολική ανάλυση ordered probit για τη Φέτα όπως επίσης και η προθυμία πληρωμής για τη Φέτα συγκριτικά με ένα αιγοπρόβειο τυρί για 0€, 1-1,99€, 2-2,99€ και πάνω από 3€ αντίστοιχα.

Πίνακας 2.2.1.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Φέτα

wtp_feta_pdo	Coefficient	Std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.1505917	.1615014	-0.93	0.351	-.4671287	.1659453
age_26_35	-.108026	.2349205	-0.46	0.646	-.5684616	.3524097
age_36_45	-.0655774	.282339	-0.23	0.816	-.6189516	.4877969
age_46_55	-.0221813	.2727444	-0.08	0.935	-.5567505	.5123878
age_over_56	-.0561531	.3089975	-0.18	0.856	-.6617771	.5494709
income_1001_5000	-.0370229	.164869	-0.22	0.822	-.3601602	.2861144
income_5001_20000	-.4150107	.2624123	1.58	0.114	-.9293294	.0993079
income_over_20000	-.1196074	.2879344	-0.42	0.678	-.6839485	.4447337
aei_tei	.380218	.2398094	1.59	0.113	-.0897998	.8502358
msc_phd_other	.4527282	.2479333	1.83	0.068*	-.0332121	.9386685
attiki	-.2450481	.201773	-1.21	0.225	-.640516	.1504198
evdomadiaia_3_4_fores	.2154964	.2175542	0.99	0.322	-.2109019	.6418948
evdomadiaia_5_6_fores	.2242685	.2464784	0.91	0.363	-.2588204	.7073574
daily	.2657118	.2296186	1.16	0.247	-.1843325	.7157561
group_no_information	.0643406	.1443784	0.45	0.656	-.2186358	.347317

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.1.2:Μηδενική προθυμία πληρωμής Φέτα

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0455032	.0488223	0.93	0.351	-.0501867	.141193
age_26_35	.0326414	.0710013	0.46	0.646	-.1065185	.1718013
age_36_45	.019815	.0853181	0.23	0.816	-.1474053	.1870353
age_46_55	.0067024	.0824133	0.08	0.935	-.1548247	.1682294
age_over_56	.0169674	.0933744	0.18	0.856	-.1660431	.1999778
income_1001_5000	.0111869	.0498185	0.22	0.822	-.0864555	.1088294
income_5001_20000	.1254007	.0794902	1.58	0.115	-.0303972	.2811986
income_over_20000	.0361409	.0870259	0.42	0.678	-.1344268	.2067085
aei_tei	-.1148876	.0726752	-1.58	0.114	-.2573284	.0275532
msc_phd_other	-.1367975	.0751725	-1.82	0.069*	-.2841328	.0105378
attiki	.0740444	.0609944	1.21	0.225	-.0455026	.1935913
evdomadiaia_3_4_fores	-.065115	.0657888	-0.99	0.322	-.1940587	.0638288
evdomadiaia_5_6_fores	-.0677655	.0745161	-0.91	0.363	-.2138144	.0782833
daily	-.0802882	.0694671	-1.16	0.248	-.2164412	.0558649
group_no_information	-.0194413	.0436286	-0.45	0.656	-.1049517	.0660691

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.1.3: Φέτα-Προθυμία πληρωμής 1-1,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0127946	.014262	0.90	0.370	-.0151585	.0407476
age_26_35	.0091781	.0201365	0.46	0.649	-.0302887	.0486449
age_36_45	.0055716	.0240419	0.23	0.817	-.0415497	.0526929
age_46_55	.0018846	.0231773	0.08	0.935	-.0435421	.0473113
age_over_56	.0047709	.0262792	0.18	0.856	-.0467355	.0562772
income_1001_5000	.0031455	.0140399	0.22	0.823	-.0243721	.0306632
income_5001_20000	.0352601	.0246383	1.43	0.152	-.0130301	.0835504
income_over_20000	.0101621	.0246472	0.41	0.680	-.0381455	.0584697
aei_tei	-.0323041	.0225289	-1.43	0.152	-.0764599	.0118517
msc_phd_other	-.0384647	.0239907	-1.60	0.109	-.0854857	.0085563
attiki	.0208198	.0182942	1.14	0.255	-.0150362	.0566758
evdomadiaia_3_4_fores	-.018309	.0192643	-0.95	0.342	-.0560664	.0194484
evdomadiaia_5_6_fores	-.0190543	.0216788	-0.88	0.379	-.0615439	.0234353
daily	-.0225754	.0206249	-1.09	0.274	-.0629995	.0178487
group_no_information	-.0054665	.0123772	-0.44	0.659	-.0297254	.0187924

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.1.4: Φέτα-Προθυμία πληρωμής 2-2,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0236673	.0256675	-0.92	0.356	-.0739746	.0266401
age_26_35	-.0169776	.0369991	-0.46	0.646	-.0894945	.0555394
age_36_45	-.0103063	.0443931	-0.23	0.816	-.0973152	.0767027
age_46_55	-.0034861	.0428638	-0.08	0.935	-.0874977	.0805255
age_over_56	-.0088251	.0485619	-0.18	0.856	-.1040047	.0863545
income_1001_5000	-.0058186	.0259313	-0.22	0.822	-.056643	.0450058
income_5001_20000	-.0652238	.0425362	-1.53	0.125	-.1485932	.0181456
income_over_20000	-.0187977	.0453506	-0.41	0.679	-.1076833	.0700879
aei_tei	.0597557	.0388768	1.54	0.124	-.0164415	.1359529
msc_phd_other	.0711516	.0406119	1.75	0.080*	-.0084463	.1507495
attiki	-.0385122	.0323747	-1.19	0.234	-.1019655	.0249411
evdomadiaia_3_4_fores	.0338678	.0345977	0.98	0.328	-.0339424	.101678
evdomadiaia_5_6_fores	.0352464	.039098	0.90	0.367	-.0413843	.1118772
daily	.0417597	.0366366	1.14	0.254	-.0300466	.1135661
group_no_information	.0101119	.0227484	0.44	0.657	-.0344741	.0546979

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.1.5: Φέτα-Προθυμία πληρωμής άνω των 3€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0346305	.0372091	-0.93	0.352	-.1075591	.0382981
age_26_35	-.0248419	.0540627	-0.46	0.646	-.1308029	.081119
age_36_45	-.0150803	.0649434	-0.23	0.816	-.1423671	.1122064
age_46_55	-.0051009	.0627239	-0.08	0.935	-.1280376	.1178358
age_over_56	-.0129131	.071076	-0.18	0.856	-.1522195	.1263932
income_1001_5000	-.0085139	.0379143	-0.22	0.822	-.0828245	.0657968
income_5001_20000	-.095437	.060682	-1.57	0.116	-.2143715	.0234975
income_over_20000	-.0275052	.0662464	-0.42	0.678	-.1573458	.1023353
aei_tei	.087436	.0554918	1.58	0.115	-.0213259	.1961978
msc_phd_other	.1041106	.0574433	1.81	0.070*	-.0084763	.2166975
attiki	-.0563519	.0464865	-1.21	0.225	-.1474637	.0347599
evdomadiaia_3_4_fores	.0495562	.0501401	0.99	0.323	-.0487167	.147829
evdomadiaia_5_6_fores	.0515734	.0567932	0.91	0.364	-.0597393	.1628861
daily	.0611038	.0530086	1.15	0.249	-.042791	.1649987
group_no_information	.0147959	.0332136	0.45	0.656	-.0503015	.0798934

*p<0.10, **p<0.05

Στους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε πως οι γυναίκες είναι πιθανότερο να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Φέτας κατά 4,5 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με τους άνδρες. Τα άτομα ηλικίας 26-35 ετών εμφανίζονται επίσης πιθανότερο να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Φέτας (3,27 ποσοστιαίες μονάδες) συγκριτικά με τα άτομα ηλικίας 18-25 ετών, όπως επίσης και τα άτομα ηλικίας 36-45 ετών (1,98 ποσοστιαίες μονάδες). Στο ίδιο μήκος και οι συμμετέχοντες ηλικίας 46-55 ετών που παρουσιάζονται λιγότερο πιθανό να πληρώσουν παραπάνω για Φέτα (0,67 ποσοστιαίες μονάδες) και οι άνω των 56 ετών (1,7 ποσοστιαίες μονάδες). Τα αποτελέσματα αυτά ωστόσο δεν είναι στατιστικά σημαντικά.

Τα αποτελέσματα που αφορούν τους κατόχους Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού διπλώματος εμφανίζονται στατιστικά σημαντικά σε ό,τι αφορά την προθυμία πληρωμής 2-2,99€ και άνω των 3€. Συγκεκριμένα οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού διπλώματος εμφανίζονται κατά 7,11 ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν 2-2,99€ επιπλέον για την αγορά Φέτας και κατά 10,4 ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν πάνω από 3€ επιπλέον, συγκριτικά με άτομα που δήλωσαν απόφοιτοι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης ή Λυκείου.

2.2.2. Βιολογικό Ανθότυρο

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η συνολική ανάλυση ordered probit για το Βιολογικό Ανθότυρο, όπως επίσης και η προθυμία πληρωμής για Βιολογικό Ανθότυρο συγκριτικά με ένα μη Βιολογικό Ανθότυρο για 0€, 1-1,99€ και πάνω από 2€ αντίστοιχα

Πίνακας 2.2.2.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Βιολογικό Ανθότυρο

wtp_anthotyro_bio	Coefficient	Std. err.	z	P> z	[95% conf. interval]	
female	.1757174	.1739442	1.01	0.312	-.1652069	.5166416
age_26_35	.2486033	.2596245	0.96	0.338	-.2602513	.7574579
age_36_45	.652965	.3076761	2.12	0.034*	.0499308	1.255999
age_46_55	.7113259	.2989742	2.38	0.017*	.1253473	1.297305
age_over_56	.4930145	.3338848	1.48	0.140	-.1613877	1.147417
income_1001_5000	-.2760506	.1766803	-1.56	0.118	-.6223376	.0702365
income_5001_20000	-.4789553	.2781959	-1.72	0.085*	-1.024209	.0662987
income_over_20000	-.8487015	.3247099	-2.61	0.009**	-1.485121	-.2122818
aei_tei	.3415357	.2511322	1.36	0.174	-.1506744	.8337457
msc_phd_other	-.0373094	.2593564	-0.14	0.886	-.5456386	.4710197
attiki	-.2236698	.2153492	-1.04	0.299	-.6457465	.1984069
evdomadiaia_3_4_fores	-.1811044	.2298282	-0.79	0.431	-.6315594	.2693506
evdomadiaia_5_6_fores	-.1694817	.2615881	-0.65	0.517	-.6821851	.3432216
daily	-.2519771	.2427305	-1.04	0.299	-.7277201	.2237659
group_no_information	-.0465545	.1553188	-0.30	0.764	-.3509737	.2578647

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.2.2:Μηδενική προθυμία πληρωμής-Βιολογικό Ανθότυπο

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0686818	.0680045	-1.01	0.313	-.2019681	.0646045
age_26_35	-.0971704	.1014991	-0.96	0.338	-.2961049	.1017642
age_36_45	-.2552213	.120327	-2.12	0.034**	-.4910578	-.0193847
age_46_55	-.2780325	.1168904	-2.38	0.017**	-.5071335	-.0489315
age_over_56	-.1927022	.1305605	-1.48	0.140	-.448596	.0631917
income_1001_5000	.1078986	.0690373	1.56	0.118	-.0274121	.2432092
income_5001_20000	.187207	.1087135	1.72	0.085*	-.0258675	.4002814
income_over_20000	.3317279	.1270449	2.61	0.009**	.0827244	.5807314
aei_tei	-.1334944	.0981496	-1.36	0.174	-.325864	.0588753
msc_phd_other	.014583	.1013749	0.14	0.886	-.1841082	.2132741
attiki	.0874247	.0841644	1.04	0.299	-.0775344	.2523839
evdomadiaia_3_4_fores	.0707874	.089838	0.79	0.431	-.1052918	.2468666
evdomadiaia_5_6_fores	.0662445	.1022642	0.65	0.517	-.1341896	.2666787
daily	.0984891	.0949016	1.04	0.299	-.0875147	.2844929
group_no_information	.0181965	.0607125	0.30	0.764	-.1007979	.1371909

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.2.3:Βιολογικό Ανθότυπο-Προθυμία πληρωμής 1-1,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0136782	.0142393	0.96	0.337	-.0142304	.0415867
age_26_35	.0193517	.0211572	0.91	0.360	-.0221157	.0608191
age_36_45	.050828	.02889	1.76	0.079*	-.0057953	.1074512
age_46_55	.0553709	.0290696	1.90	0.057*	-.0016046	.1123463
age_over_56	.0383771	.0287676	1.33	0.182	-.0180063	.0947605
income_1001_5000	-.0214883	.015218	-1.41	0.158	-.051315	.0083384
income_5001_20000	-.0372827	.0245053	-1.52	0.128	-.0853122	.0107467
income_over_20000	-.0660644	.0328616	-2.01	0.044**	-.130472	-.0016569
aei_tei	.0265857	.021207	1.25	0.210	-.0149792	.0681507
msc_phd_other	-.0029042	.0202137	-0.14	0.886	-.0425224	.0367139
attiki	-.0174109	.0175929	-0.99	0.322	-.0518923	.0170706
evdomadiaia_3_4_fores	-.0140975	.0184245	-0.77	0.444	-.0502089	.0220139
evdomadiaia_5_6_fores	-.0131928	.0208171	-0.63	0.526	-.0539935	.027608
daily	-.0196143	.019903	-0.99	0.324	-.0586236	.0193949
group_no_information	-.0036239	.0121546	-0.30	0.766	-.0274464	.0201987

*p<0.10, **p<0.05

Πίνακας 2.2.2.4:Βιολογικό Ανθότυπο-Προθυμία πληρωμής άνω των 2€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0550036	.0544539	1.01	0.312	-.051724	.1617313
age_26_35	.0778187	.0812675	0.96	0.338	-.0814626	.2371
age_36_45	.2043933	.096445	2.12	0.034	.0153646	.393422
age_46_55	.2226616	.0938369	2.37	0.018**	.0387447	.4065786
age_over_56	.1543251	.1045431	1.48	0.140	-.0505756	.3592257
income_1001_5000	-.0864103	.0554584	-1.56	0.119	-.1951068	.0222862
income_5001_20000	-.1499242	.0873035	-1.72	0.086*	-.321036	.0211876
income_over_20000	-.2656634	.1018771	-2.61	0.009**	-.4653388	-.0659881
aei_tei	.1069086	.0787215	1.36	0.174	-.0473827	.2612
msc_phd_other	-.0116787	.0811825	-0.14	0.886	-.1707935	.1474361
attiki	-.0700139	.0674759	-1.04	0.299	-.2022642	.0622364
evdomadiaia_3_4_fores	-.0566899	.0719737	-0.79	0.431	-.1977557	.0843759
evdomadiaia_5_6_fores	-.0530518	.0818792	-0.65	0.517	-.2135321	.1074286
daily	-.0788747	.0760132	-1.04	0.299	-.2278578	.0701084
group_no_information	-.0145726	.0486133	-0.30	0.764	-.109853	.0807077

*p<0.10, **p<0.05

Όπως φαίνεται και στους παραπάνω πίνακες, ανάμεσα στα ηλικιακά γκρουπ τα άτομα ηλικίας 36-45 και 46-55 ετών φαίνεται πως παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα οι συμμετέχοντες ηλικίας 36-45 ετών φαίνεται πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον 1-1,99€ (κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες). Οι συμμετέχοντες ηλικίας 46-55 ετών φαίνεται πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον 1-1,99€ (5,5 ποσοστιαίες μονάδες - $p<0.05$) ενώ το ίδιο ισχύει και για την τιμή άνω των 2€ (κατά 22,3 ποσοστιαίες μονάδες - $p<0.05$).

Σε ό,τι αφορά τις εισοδηματικές κλάσεις οι συμμετέχοντες με εισόδημα 5001-20000€ φαίνεται πιο πιθανό να επιθυμούν μην πληρώσουν επιπλέον για την αγορά Βιολογικού έναντι συμβατικού Ανθότυρου. Στατιστικά σημαντικά είναι και τα αποτελέσματα που αφορούν τους συμμετέχοντες με μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα άνω των 20000€ που φαίνεται λιγότερο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον για την αγορά Βιολογικού έναντι συμβατικού Ανθότυρου($p<0.05$).

3. Συζήτηση αποτελεσμάτων

Εκκινώντας από το επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων, φαίνεται πως επιδρά θετικά στην προθυμία των εθελοντών να πληρώσουν επιπλέον για την αγορά ΠΟΠ και Βιολογικών τυροκομικών προϊόντων, έναντι μη πιστοποιημένων αντίστοιχων σε σύσταση τυριών. Πιο συγκεκριμένα οι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος φαίνεται να είναι κατά 10,41 ποσοστιαίες μονάδες πιο πρόθυμοι να πληρώσουν επιπλέον 3€ για την αγορά Φέτας έναντι ενός αιγοπρόβειου τυριού άλμης ($p < 0,10$). Το ίδιο παρατηρείται και σε ό,τι αφορά το Κασέρι, με τους αποφοίτους ΑΕΙ/ΤΕΙ να εμφανίζονται κατά 20,7 ποσοστιαίες μονάδες ($p < 0,05$) πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν πάνω από 2€ για την αγορά Κασεριού ΠΟΠ έναντι ενός ημίσκληρου κίτρινου τυριού ενώ οι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος φαίνεται να είναι κατά 20,8 μονάδες πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν 2€ επιπλέον ($p < 0,05$).

Σε ό,τι αφορά α Βιολογικά τυριά οι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ φαίνεται να είναι κατά 8,5 ($p < 0,10$) και 6,5 ($p < 0,10$) ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να επιθυμούν να δώσουν επιπλέον 2-2,99€ και πάνω από 3€ αντίστοιχα για την αγορά Βιολογικής Γραβιέρας σε σχέση με μία συμβατική Γραβιέρα, συγκριτικά με τους συμμετέχοντες που δήλωσαν απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης/λυκείου. Αντίστοιχα είναι και τα αποτελέσματα στη Βιολογική Μυζήθρα με τους αποφοίτους ΑΕΙ/ΤΕΙ να είναι κατά 6,7 ($p < 0,10$) και 10,9 ($p < 0,10$) πιο πιθανό να επιθυμούν να διαθέσουν επιπλέον 1-1,99€ και πάνω από 2€ αντίστοιχα για την αγορά Βιολογικής έναντι συμβατικής μυζήθρας, συγκριτικά με τους απόφοιτους υποχρεωτικής εκπαίδευσης/λυκείου.

Επομένως το μορφωτικό επίπεδο φαίνεται να παρουσιάζει θετική επίδραση στην προθυμία των ατόμων να πληρώσουν μία προστιθέμενη αξία για ΠΟΠ και Βιολογικά τυριά, όπως και στην έρευνα των *Tiziana de Magistris και Azucena Gracia (2016)* σύμφωνα με την οποία οι εθελοντές με υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν ένα επιπλέον ποσό για την αγορά κυρίως Βιολογικών τοπικών τυριών.

Η πληροφόρηση σχετικά με τα οφέλη της κατανάλωσης ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών φάνηκε πως είχε κάποια επίδραση στην προθυμία πληρωμής των εθελοντών στην περίπτωση της Ξυνομυζήθρας ΠΟΠ. Οι συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο στο οποίο παραλείφθηκαν οι πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών φάνηκε να είναι κατά 6,2 ποσοστιαίες μονάδες ($p < 0,10$) λιγότερο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν πάνω από 2€ για την αγορά Ξυνομυζήθρας ΠΟΠ έναντι Μυζήθρας, σε σύγκριση με τους

συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο με τις πληροφορίες για τα οφέλη ΠΟΠ και Βιολογικό τυριών.

Και η ηλικία φαίνεται να επηρεάζει την προθυμία πληρωμής όπως επιβεβαιώνεται και από την έρευνα των *Tiziana de Magistris και Azucena Gracia(2016)* . Πιο συγκεκριμένα στο Κασέρι ΠΟΠ τα άτομα ηλικίας 46-55 ετών και άνω των 56 ετών φαίνεται να είναι πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν 2€ επιπλέον για την αγορά του έναντι ενός κίτρινου ημίσκληρου τυριού($p<0.05$). Στατιστικά σημαντική συσχέτιση παρατηρείται και στο Βιολογικό Ανθότυρο (ηλικίες 36-45 ετών και 45- ετών πιο πιθανό να επιθυμούν να δώσουν 1-1,99€ και πάνω από 2€ αντίστοιχα με $p<0.10$), όπως επίσης και στη Βιολογική Γραβιέρα (ηλικίες 36-45 ετών, 46-55 ετών και άνω των 56 ετών πιο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον για την αγορά της, $p<0.10$). Τέλος σε ό,τι αφορά τη Βιολογική Μυζήθρα τα άτομα 36-45 ετών, 46-55 ετών και άνω των 56 ετών φαίνεται να είναι πιθανότερο να επιθυμούν να διαθέσουν πάνω από 2€ επιπλέον για την αγορά της σε σχέση με μία συμβατική μυζήθρα($p<0.05$).

Ανεστραμμένη παρουσιάζεται η εικόνα σε ό,τι αφορά τα εισοδήματα, καθώς όσοι συμμετέχοντες δήλωσαν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα 5001-20000€ φαίνεται πως είναι πιο πιθανό να μην επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον για την αγορά Ξυνομυζήθρας Κρήτης($p<0.05$), Βιολογικού Ανθότυρου($p<0.10$) και Βιολογικής Μυζήθρας($p<0.10$) σε σχέση με τα αντίστοιχα μη πιστοποιημένα/συμβατικά τυριά. Επιπλέον οι συμμετέχοντες με μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα άνω των 20000€ εμφανίζονται πιο πιθανό να μην επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον για την αγορά Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ($p<0.05$), Βιολογικού Ανθότυρου($p<0.05$), Βιολογικής Γραβιέρας($p<0.05$) και Βιολογικής Μυζήθρας($p<0.05$) σε σχέση με τα αντίστοιχα μη πιστοποιημένα/συμβατικά τυριά.

Τέλος σε ό,τι αφορά τον τόπο διαμονής των συμμετεχόντων τα άτομα που δήλωσαν ως τόπο διαμονής την Αττική εμφανίζονται κατά 12,6($p<0.10$) ποσοστιαίες μονάδες λιγότερο πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν πάνω από 2€ επιπλέον για την αγορά Κασεριού σε σχέση με την αγορά ενός κίτρινου ημίσκληρου τυριού, σε σύγκριση με τους συμμετέχοντες που δήλωσαν πως διαμένουν στην περιφέρεια.

4. Συμπεράσματα

Η συγκεκριμένη έρευνα επιβεβαιώνει την υπόθεση πως η πληροφόρηση σχετικά με τα οφέλη ΠΟΠ και Βιολογικών τυροκομικών προϊόντων έχει θετική επίδραση στην προθυμία των καταναλωτών να πληρώσουν μία προστιθέμενη αξία για να αγοράσουν τα συγκεκριμένα προϊόντα έναντι άλλων μη πιστοποιημένων ή συμβατικών τυροκομικών προϊόντων με παρόμοια σύσταση. Η θεωρία αυτή επιβεβαιώνεται και από τις έρευνες των *Hofmeier M. et al. (2023)* και των *Krystallis A. et al (2008)* οι οποίοι διαπίστωσαν πως η πληροφόρηση και η γνώση γενικότερα γύρω από τις Γεωγραφικές Ενδείξεις και τη Βιολογική παραγωγή επιδρούν θετικά στην προθυμία των καταναλωτών να αγοράσουν ΠΟΠ και Βιολογικά προϊόντα. Σαφώς θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το γεγονός πως η προθυμία πληρωμής επηρεάζεται και από παράγοντες όπως οι προσωπικές προτιμήσεις και οι οικονομικές συνθήκες (αύξηση τιμών, πληθωρισμός, πανδημίες κτλ.) που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη συγκεκριμένη μελέτη και θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω. Ωστόσο η πληροφόρηση και η μόρφωση φαίνεται πως επιδρούν θετικά στην προθυμία πληρωμής για ΠΟΠ και Βιολογικά τυριά.

Επομένως θα πρέπει οι αρμόδιες αρχές να στρέψουν την προσοχή τους στην πληροφόρηση του καταναλωτικού κοινού σχετικά με τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυροκομικών προϊόντων, ώστε αυτά να αναδειχθούν και να εξασφαλίσουν επιπλέον έσοδα για την εγχώρια οικονομία. Εξίσου σημαντική είναι η πληροφόρηση του καταναλωτικού κοινού ώστε να αναγνωρίζει τα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης ή Προστατευόμενων Γεωγραφικών ενδείξεων τα οποία έχουν προστιθέμενη αξία και να τα διακρίνει από προϊόντα που φέρουν τοπωνύμια χωρίς να είναι πιστοποιημένα. Επιπλέον η πληροφόρηση των καταναλωτών και η εκπαίδευσή τους στην αναγνώριση των σημάτων πιστοποίησης σε ό,τι αφορά τα Βιολογικά προϊόντα, τους καθιστά ικανούς να διακρίνουν τα πιστοποιημένα προϊόντα και αποτελεί κίνητρο για τους παραγωγούς ώστε να παράγουν «καθαρότερα» προϊόντα απαλλαγμένα από φυτοφάρμακα, ορμόνες και άλλες επιβλαβείς ουσίες. Κάτι τέτοιο έχει ως αποτέλεσμα τη διασφάλιση ποιοτικότερων και πιο υγιεινών τροφίμων.

Τέλος κυρίαρχο μέλημα των αρμόδιων αρχών θα πρέπει επίσης να αποτελέσει η αύξηση των εξαγωγών προκειμένου τα προϊόντα αυτά να γίνουν ευρέως γνωστά παγκοσμίως. Ιδιαίτερη προσοχή βέβαια θα πρέπει να δοθεί ώστε η αύξηση και κατ' επέκταση η εντατικοποίηση της παραγωγής, να γίνει συνυπολογίζοντας τη διατήρηση της ποιότητας και της τοπικής ευημερίας. (*Török A. et al., 2020*)

Βιβλιογραφία

Βιβλία

- Μοάτσου Γ. & Καμιναρίδης Σ. (2016). Γαλακτοκομία, Αθήνα, εκδόσεις Έμβρυο
- Ανυφαντάκης Μ. Εμμανουήλ (2004). Τυροκομία, Β' έκδοση, Αθήνα, εκδόσεις Σταμούλη
- Μάντης Α., Παπαγεωργίου Κ. Δ., Φλετούρης Ι. Δ. & Αγγελίδης Σ. Απ.(2015). Υγιεινή και τεχνολογία του γάλακτος και των προϊόντων του, εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη Α.Ε. σελ.425-441

Διαδικτυακές πηγές

- ΑΑΔΕ-Κώδικας Τροφίμων & Ποτών-άρθρο 83
- ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ-Διασφάλιση ποιότητας αγροτικών προϊόντων
https://www.elgo.gr/index.php?option=com_content&view=category&id=188&lang=el-GR&Itemid=1259
- European Commission-e-Ambrosia
<https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/>
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Τροφίμων
<https://www.minagric.gr/2013-04-05-10-13-09/viologiki-georgiaktinotrofia/egkekrimenoi-foreis-elegxou-pistopoiisis-viologikis-georgias>
- ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ-Διασφάλιση ποιότητας αγροτικών προϊόντων
https://www.elgo.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=826:biological-products-agriculture-and-animal-husbandry&catid=22&Itemid=1202
- Εθνική νομοθεσία-Βιολογικά προϊόντα
<https://www.minagric.gr/for-farmer-2/biologikgeorgiaktinotrofia/641-eunikinomothesiabiologika>
- Κοινοτική νομοθεσία-Βιολογικά προϊόντα
<https://www.minagric.gr/for-farmer-2/biologikgeorgiaktinotrofia/356-koinotikinomothesiabiologika>
- Στατιστικά Βιολογικών Προϊόντων Φυτικής & Ζωϊκής Προέλευσης
<https://www.minagric.gr/for-farmer-2/biologikgeorgiaktinotrofia/388-statistikabiologika>
- European Commission-Organic farming
https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming_en
- ΥΠΑΑΤ
<https://www.minagric.gr/for-farmer-2/2012-02-02-07-52-07/ellinikaproionta/1270-tiria>
- FAO-Codex alimentarius
<https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/en/>
- Eurostat-Statistics for Organic farming
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230622-1>

Άρθρα

- Acosta A, McCorriston S., Nicolli F., Venturelli E., Wickramasinghe U., ArceDiaz E., Scudiero L. , Sammartino A., Schneideri F. & Steinfeld H., 2021. Immediate effects of COVID-19 on the global dairy sector. *Agricultural systems* (192).
- Brodziak A., Krol J., Litwinczkw Z. & Barłowska J, 2018. Differences in bioactive protein and vitamin status of milk from certified organic and conventional farms. *International Journal of Dairy Technology* 71(2). 321-332
- Clay N., Garnett T. & Lorimer J., 2020. Dairy intensification: Drivers, impacts and alternatives. *Ambio, a Journal of Environment and Society* (49). 35–48
- De Filippis F. , Giua M. , Salvatici L. & Vaquero-Pineiro C., 2022. The international trade impacts of Geographical Indications: Hype or hope?. *Food Policy* (112).
- Duvaleix S., Emlinger Ch., Gaign C. & Latouche K., 2021. Geographical indications and trade: Firm-level evidence from the French cheese industry. *Food Policy* (102).
- Guareschi M., Mancini M.C. & Arfini F., 2023. Geographical Indications, public goods and sustainable development goals: A methodological proposal. *Journal of rural studies* (103).
- Gundala R.R. , Nawaz N., Harindranath R. M. , Kirubaharan B. & Gajenderan V.K. , 2022. Does gender moderate the purchase intention of organic foods? Theory of reasoned action. *Heliyon* (8)
- Hofmeier M., Menapace L. & Rahbauer S., 2023. Adoption of Geographical Indications and origin-related food labels by smes – A systematic literature review. *Cleaner and Circular Bioeconomy* (4).
- Kaczorowska J. , Rejman K., Halicka E., Szczybyło A. and Górska-Warsewicz H., 2019. Impact of Food Sustainability Labels on the Perceived Product Value and Price Expectations of Urban Consumers. *MDPI* 11 (24)
- Krystallis A. , Fotopoulos Ch. & Zotos Y. , 2008. Organic Consumers' Profile and Their Willingness to Pay (WTP) for Selected Organic Food Products in Greece. *Journal of international consumer marketing* (19).81-106
- Nacef M., Lelièvre-Desmas M., Symoneaux R, Jombart L., Flahaut Ch. & Chollet S., 2019. Consumers' expectation and liking for cheese: Can familiarity effects resulting from regional differences be highlighted within a country?. *Food quality and preference* (72). 188-197
- Nitzko S. , Bahrs E. & Spiller A., 2023. Consumer willingness to pay for pesticide-free food products with different processing degrees: Does additional information on cultivation have an influence?. *Farming system* (2)
- Ojeda M., Etaio I., Valentin D., Dacremont C., Zannoni M. , Tupasela T., Lilleberg L.& Pérez-Elortondo F.J., 2021.Effect of consumers' origin on perceived sensory quality, liking and liking drivers: A cross-cultural study on European cheeses. *Food quality and preference* (87)
- Magistris T. & Gracia A., 2016. Consumers' willingness to pay for light, organic and PDO cheese An experimental auction approach. *British Food Journal*. 118(3). 560-571
- Török A. , Jantyk L. , Maró Z. M. & Moir H.V.J., 2020. Understanding the Real-World Impact of Geographical Indications: A Critical Review of the Empirical Economic Literature. *MDPI* 12(22).
- Xue H., Wang L. & Chenguang L.,2022. Market Integration and Price Dynamics under Market Shocks in European Union Internal and External Cheese Export Markets. *MDPI* 11(5).

5. Παραρτήματα

Παράρτημα 1-Ανάλυση ΠΟΠ & Βιολογικών τυριών

5.1. Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ordered probit παρουσιάζονται συνολικά στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 5.1.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ

wtp_graviera_naxou_pdo	Coefficient	Std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.2493041	.1705443	-1.46	0.144	-.5835648	.0849565
age_26_35	.0277716	.2436544	0.11	0.909	-.4497823	.5053254
age_36_45	.1602857	.2957663	0.54	0.588	-.4194055	.739977
age_46_55	-.0458914	.2852826	-0.16	0.872	-.605035	.5132522
age_over_56	.2046	.3236881	0.63	0.527	-.4298169	.8390169
income_1001_5000	-.0461567	.1716815	-0.27	0.788	-.3826463	.2903329
income_5001_20000	-.3416453	.2711828	-1.26	0.208	-.8731539	.1898633
income_over_20000	-.654631	.3154021	-2.08	0.038**	-1.272808	-.0364543
aei_tei	.1845584	.255296	0.72	0.470	-.3158126	.6849295
msc_phd_other	.2274361	.2644073	0.86	0.390	-.2907928	.7456649
attiki	.0395761	.2105479	0.19	0.851	-.3730903	.4522425
evdomadiaia_3_4_fores	.3033914	.2256426	1.34	0.179	-.1388599	.7456427
evdomadiaia_5_6_fores	.3106955	.2577504	1.21	0.228	-.1944861	.815877
daily	-.0600519	.2385697	-0.25	0.801	-.5276398	.4075361
group_no_information	.0890941	.1511867	0.59	0.556	-.2072265	.3854146

Τα αποτελέσματα για τη μηδενική προθυμία πληρωμής όπως επίσης και για τις προθυμίες πληρωμής 1-1,99€ και πάνω από 2€ παρουσιάζονται στους παρακάτω τρεις πίνακες :

Πίνακας 5.1.2:Μηδενική προθυμία πληρωμής-Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0914568	.0625826	1.46	0.144	-.0312029	.2141164
age_26_35	-.0101879	.0893816	-0.11	0.909	-.1853726	.1649967
age_36_45	-.0588005	.1084695	-0.54	0.588	-.2713967	.1537957
age_46_55	.0168352	.104665	0.16	0.872	-.1883044	.2219748
age_over_56	-.0750571	.1187182	-0.63	0.527	-.3077405	.1576262
income_1001_5000	.0169325	.0629875	0.27	0.788	-.1065207	.1403857
income_5001_20000	.125332	.0995014	1.26	0.208	-.0696871	.320351
income_over_20000	.2401502	.1160049	2.07	0.038**	.0127848	.4675155
aei_tei	-.0677049	.0936953	-0.72	0.470	-.2513443	.1159345
msc_phd_other	-.0834345	.097069	-0.86	0.390	-.2736863	.1068173
attiki	-.0145184	.0772311	-0.19	0.851	-.1658885	.1368517
evdomadiaia_3_4_fores	-.1112986	.0827905	-1.34	0.179	-.2735651	.0509679
evdomadiaia_5_6_fores	-.1139781	.0945537	-1.21	0.228	-.2993	.0713439
daily	.0220299	.0875246	0.25	0.801	-.1495152	.193575
group_no_information	-.032684	.055468	-0.59	0.556	-.1413993	.0760313

Πίνακας 5.1.3: Προθυμία πληρωμής 1-1,99€-Γραβιέρα Νάζου ΠΟΠ

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-0.0097496	.0092753	-1.05	0.293	-.0279289	.0084297
age_26_35	.0010861	.0095501	0.11	0.909	-.0176317	.0198038
age_36_45	.0062683	.0122099	0.51	0.608	-.0176626	.0301993
age_46_55	-.0017947	.0112397	-0.16	0.873	-.0238241	.0202347
age_over_56	.0080014	.0136581	0.59	0.558	-.018768	.0347707
income_1001_5000	-.0018051	.0068316	-0.26	0.792	-.0151948	.0115847
income_5001_20000	-.0133608	.0138006	-0.97	0.333	-.0404096	.0136879
income_over_20000	-.0256009	.0212198	-1.21	0.228	-.067191	.0159893
aei_tei	.0072176	.0111217	0.65	0.516	-.0145805	.0290157
msc_phd_other	.0088944	.0120018	0.74	0.459	-.0146287	.0324175
attiki	.0015477	.0082829	0.19	0.852	-.0146865	.0177819
evdomadiaia_3_4_fores	.0118648	.0118082	1.00	0.315	-.0112789	.0350085
evdomadiaia_5_6_fores	.0121505	.0128461	0.95	0.344	-.0130275	.0373284
daily	-.0023485	.0094713	-0.25	0.804	-.020912	.016215
group_no_information	.0034842	.0063592	0.55	0.584	-.0089796	.0159481

Πίνακας 5.1.4: Προθυμία πληρωμής άνω των 2€-Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0817072	.0559642	-1.46	0.144	-.1913951	.0279807
age_26_35	.0091019	.079859	0.11	0.909	-.1474189	.1656226
age_36_45	.0525322	.0969963	0.54	0.588	-.1375771	.2426414
age_46_55	-.0150405	.0934891	-0.16	0.872	-.1982758	.1681948
age_over_56	.0670558	.1061442	0.63	0.528	-.1409829	.2750945
income_1001_5000	-.0151274	.0562626	-0.27	0.788	-.1254001	.0951453
income_5001_20000	-.1119711	.0889585	-1.26	0.208	-.2863267	.0623844
income_over_20000	-.2145493	.103389	-2.08	0.038**	-.4171881	-.0119106
aei_tei	.0604873	.0836679	0.72	0.470	-.1034988	.2244734
msc_phd_other	.0745401	.0866333	0.86	0.390	-.0952581	.2443383
attiki	.0129707	.0690127	0.19	0.851	-.1222916	.148233
evdomadiaia_3_4_fores	.0994338	.0740217	1.34	0.179	-.0456461	.2445136
evdomadiaia_5_6_fores	.1018276	.0845816	1.20	0.229	-.0639493	.2676045
daily	-.0196815	.0781835	-0.25	0.801	-.1729184	.1335554
group_no_information	.0291998	.049548	0.59	0.556	-.0679125	.1263121

Όπως παρατηρούμε τα αποτελέσματα που αφορούν τη Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ δεν παρουσιάζονται να είναι στατιστικά σημαντικά με εξαίρεση τα αποτελέσματα που αφορούν τους συμμετέχοντες με εισόδημα άνω των 20000€ ($p < 0.05$).

Οι γυναίκες εμφανίζονται κατά 9,14 ποσοστιαίες μονάδες πιο πρόθυμες να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Γραβιέρας Νάξου έναντι ενός σκληρού κίτρινου τυριού, σε σχέση με

τους άνδρες. Επιπλέον τα άτομα ηλικίας 26-35 ετών είναι πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ παραπάνω (9,1 ποσοστιαίες μονάδες) έναντι των ατόμων της ηλικιακής ομάδας 18-25 ετών. Οι συμμετέχοντες που ανήκαν στο ηλικιακό γκρουπ 36-45 ετών, παρατηρήθηκε ότι ήταν πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ παραπάνω για την αγορά Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ (5,25 μονάδες) όπως επίσης και οι συμμετέχοντες ηλικίας άνω των 56 ετών (6,7 μονάδες). Αντίθετα τα άτομα ηλικίας 46-55 ετών είναι πιο πιθανό να μην είναι πρόθυμοι να πληρώσουν παραπάνω για Γραβιέρα Νάξου ΠΟΠ. Σε ό,τι αφορά το εισόδημα τόσο οι συμμετέχοντες που δήλωσαν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα 1001-5000€ όσο και οι συμμετέχοντες με οικογενειακό εισόδημα 5000-20000€ δήλωσαν απρόθυμοι να πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ έναντι ενός σκληρού κίτρινου τυριού κατά 1,69 ποσοστιαίες μονάδες και 12,5 μονάδες αντίστοιχα. Τα άτομα με οικογενειακό εισόδημα άνω των 20000€ παρουσιάστηκαν επίσης απρόθυμα να πληρώσουν παραπάνω για την αγορά της Γραβιέρας Νάξου έναντι ενός σκληρού κίτρινου τυριού, κατά 24 ποσοστιαίες μονάδες. Οι συμμετέχοντες που δήλωσαν απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ εμφανίστηκαν πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ (6 ποσοστιαίες μονάδες) όπως επίσης και οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Ή Διδακτορικού διπλώματος (7,4 μονάδες). Πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ παραπάνω για τη Γραβιέρα Νάξου εμφανίζονται και οι διαμένοντες στην Αττική (1,2 ποσοστιαίες μονάδες) σε σχέση με όσους διαμένουν στην περιφέρεια.

Σε ό,τι αφορά τη συχνότητα κατανάλωσης τυροκομικών προϊόντων σε εβδομαδιαία βάση όσοι δήλωσαν ότι καταναλώνουν τυρί 3-4 φορές την εβδομάδα εμφανίστηκαν πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ παραπάνω για Γραβιέρα Νάξου, κατά 9,94 ποσοστιαίες μονάδες, όπως επίσης και όσοι καταναλώνουν τυρί 5-6 φορές εβδομαδιαίως (12,2 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα). Αντίθετα όσοι καταναλώνουν τυρί καθημερινά, είναι κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Γραβιέρας Νάξου έναντι ενός σκληρού κίτρινου τυριού, σε σχέση με αυτούς που καταναλώνουν τυρί 1-2 φορές την εβδομάδα.

Τέλος οι συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που δεν περιελάμβανε την πληροφορία σχετικά με τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών, εμφανίστηκαν κατά 2,9 ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ παραπάνω για την αγορά Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ συγκριτικά με όσους είχαν τη συγκεκριμένη πληροφορία.

5.2. Κασέρι ΠΟΠ

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η συνολική ανάλυση ordered probit για το Κασέρι ΠΟΠ όπως επίσης και η προθυμία πληρωμής για το Κασέρι ΠΟΠ συγκριτικά με ένα ημίσκληρο τυρί για 0€, 1-1,99€ και πάνω από 2€ αντίστοιχα.

Πίνακας 5.2.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Κασέρι ΠΟΠ

wtp_kaseri_pdo	Coefficient	Std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.2457005	.1698973	-1.45	0.148	-.5786931	.0872921
age_26_35	.3440723	.2537309	1.36	0.175	-.1532311	.8413756
age_36_45	.4261913	.3031744	1.41	0.160	-.1680196	1.020402
age_46_55	.7939196	.2938705	2.70	0.007**	.2179441	1.369895
age_over_56	.9109964	.3293862	2.77	0.006**	.2654113	1.556581
income_1001_5000	-.028656	.1738616	-0.16	0.869	-.3694185	.3121065
income_5001_20000	.0936414	.2711139	0.35	0.730	-.4377321	.6250149
income_over_20000	-.044	.2994234	-0.15	0.883	-.6308592	.5428591
aei_tei	.6704431	.2576443	2.60	0.009**	.1654697	1.175417
msc_phd_other	.6742015	.266898	2.53	0.012**	.151091	1.197312
attiki	-.4069912	.2131083	-1.91	0.056*	-.8246758	.0106935
evdomadiaia_3_4_fores	-.1680395	.226623	-0.74	0.458	-.6122124	.2761334
evdomadiaia_5_6_fores	-.182412	.2583919	-0.71	0.480	-.6888509	.3240269
daily	-.2131369	.2383178	-0.89	0.371	-.6802311	.2539574
group_no_information	-.0787621	.151742	-0.52	0.604	-.3761709	.2186468

Πίνακας 5.2.2:Μηδενική προθυμία πληρωμής-Κασέρι ΠΟΠ

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0850045	.0588126	1.45	0.148	-.030266	.200275
age_26_35	-.119038	.0879271	-1.35	0.176	-.291372	.053296
age_36_45	-.1474486	.1049905	-1.40	0.160	-.3532261	.058329
age_46_55	-.2746708	.1020701	-2.69	0.007**	-.4747245	-.0746171
age_over_56	-.3151756	.1143138	-2.76	0.006 **	-.5392265	-.0911247
income_1001_5000	.009914	.0601518	0.16	0.869	-.1079813	.1278094
income_5001_20000	-.0323969	.0938036	-0.35	0.730	-.2162487	.1514548
income_over_20000	.0152226	.103587	0.15	0.883	-.1878042	.2182495
aei_tei	-.2319519	.0895922	-2.59	0.010*	-.4075494	-.0563544
msc_phd_other	-.2332522	.0927495	-2.51	0.012*	-.4150379	-.0514664
attiki	.1408059	.073837	1.91	0.057*	-.0039119	.2855238
evdomadiaia_3_4_fores	.0581363	.0784186	0.74	0.458	-.0955614	.211834
evdomadiaia_5_6_fores	.0631087	.0894224	0.71	0.480	-.1121559	.2383733
daily	.0737385	.0824672	0.89	0.371	-.0878942	.2353712
group_no_information	.0272492	.0525056	0.52	0.604	-.0756599	.1301582

Πίνακας 5.2.3:Κασέρι ΠΟΠ-Προθυμία πληρωμής 1-1,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-0.0091679	.00958	-0.96	0.339	-.0279444	.0096087
age_26_35	.0128384	.0139393	0.92	0.357	-.014482	.0401589
age_36_45	.0159025	.0168935	0.94	0.347	-.0172081	.0490132
age_46_55	.0296236	.0258486	1.15	0.252	-.0210387	.080286
age_over_56	.0339921	.0294756	1.15	0.249	-.023779	.0917633
income_1001_5000	-.0010692	.0065422	-0.16	0.870	-.0138917	.0117532
income_5001_20000	.0034941	.0104919	0.33	0.739	-.0170697	.0240578
income_over_20000	-.0016418	.0112394	-0.15	0.884	-.0236705	.020387
aei_tei	.0250163	.0220515	1.13	0.257	-.0182038	.0682365
msc_phd_other	.0251566	.0222857	1.13	0.259	-.0185226	.0688358
attiki	-.0151861	.0143652	-1.06	0.290	-.0433415	.0129692
evdomadiaia_3_4_fores	-.0062701	.0097735	-0.64	0.521	-.0254258	.0128856
evdomadiaia_5_6_fores	-.0068064	.0110292	-0.62	0.537	-.0284232	.0148104
daily	-.0079528	.0108371	-0.73	0.463	-.0291931	.0132875
group_no_information	-.0029389	.0061111	-0.48	0.631	-.0149165	.0090388

Πίνακας 5.2.4:Κασέρι ΠΟΠ-Προθυμία πληρωμής άνω των2€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0758367	.0525257	-1.44	0.149	-.1787851	.0271117
age_26_35	.1061996	.0783439	1.36	0.175	-.0473516	.2597508
age_36_45	.131546	.0936696	1.40	0.160	-.052043	.315135
age_46_55	.2450472	.0909996	2.69	0.007**	.0666911	.4234032
age_over_56	.2811835	.1020486	2.76	0.006 **	.0811719	.4811951
income_1001_5000	-.0088448	.0536641	-0.16	0.869	-.1140246	.0963349
income_5001_20000	.0289029	.0836799	0.35	0.730	-.1351068	.1929125
income_over_20000	-.0135808	.0924225	-0.15	0.883	-.1947255	.1675639
aei_tei	.2069355	.0797319	2.60	0.009**	.0506639	.3632072
msc_phd_other	.2080956	.0825898	2.52	0.012**	.0462226	.3699686
attiki	-.1256198	.065901	-1.91	0.057*	-.2547834	.0035438
evdomadiaia_3_4_fores	-.0518662	.0699877	-0.74	0.459	-.1890397	.0853072
evdomadiaia_5_6_fores	-.0563024	.079787	-0.71	0.480	-.212682	.1000773
daily	-.0657857	.0736284	-0.89	0.372	-.2100948	.0785233
group_no_information	-.0243103	.0468508	-0.52	0.604	-.1161362	.0675156

Όπως παρατηρούμε και στους παραπάνω πίνακες στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα φαίνεται πως παρουσιάζουν τα ηλικιακά γκρουπ 46-55 ετών και άνω των 56 ετών στη μηδενική προθυμία πληρωμής και στην προθυμία πληρωμής άνω των 2€ με $p < 0.05$. Επιπλέον στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα φαίνεται πως έχουμε και τους αποφοίτους ΑΕΙ/ΤΕΙ ($p < 0.05$ στην προθυμία πληρωμής άνω των 2€ και $p < 0.1$ στη μηδενική προθυμία πληρωμής) και στους

κατόχους Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού διπλώματος ($p < 0.1$). Τα υπόλοιπα αποτελέσματα δεν είναι στατιστικά σημαντικά.

Οι γυναίκες εμφανίζονται πιθανότερο να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Κασερίου ΠΟΠ σε σχέση με ένα ημίσκληρο τυρί κατά 8,5 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με τους άνδρες. Οι συμμετέχοντες ηλικίας 26-35 ετών εμφανίζονται κατά 10,6 ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ ή και παραπάνω για την αγορά Κασερίου ΠΟΠ, συγκριτικά με τα άτομα ηλικίας 18-25 ετών, όπως επίσης και οι συμμετέχοντες που ανήκουν στο ηλικιακό γκρουπ 36-45 ετών που είναι πιο πιθανό να πληρώσουν πάνω από 2€ κατά 13,2 ποσοστιαίες μονάδες. Αντίστοιχα πιο πιθανό να πληρώσουν 2€ ή και παραπάνω για Κασέρι ΠΟΠ σε σχέση με τους συμμετέχοντες ηλικίας 18-25 ετών, εμφανίζονται οι συμμετέχοντες ηλικίας 46-55 ετών (24,5 ποσοστιαίες μονάδες) και οι συμμετέχοντες άνω των 56 ετών (28,1 ποσοστιαίες μονάδες).

Σε ό,τι αφορά το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα τα άτομα που δήλωσαν εισόδημα 1001-5000€ εμφανίζονται κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες λιγότερο πιθανό να πληρώσουν άνω των 2€ επιπλέον για Κασέρι ΠΟΠ συγκριτικά με τα άτομα με μηνιαίο εισόδημα κάτω των 1000€. Οι συμμετέχοντες με οικογενειακό εισόδημα 5001-20000€ παρουσιάζονται κατά 2,9 ποσοστιαίες μονάδες να πληρώσουν 2€ ή και παραπάνω για Κασέρι ΠΟΠ σε σχέση με τους συμμετέχοντες με μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα κάτω των 1000€. Τέλος τα άτομα με οικογενειακό εισόδημα άνω των 20000€ είναι κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα πιο πιθανό να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Κασερίου ΠΟΠ.

Οι απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ εμφανίζονται κατά 20,6 ποσοστιαίες μονάδες πιο πιθανό να πληρώσουν άνω των 2€ για την αγορά Κασερίου ΠΟΠ σε σχέση με ένα ημίσκληρο τυρί, συγκριτικά με τους απόφοιτους Υποχρεωτικής εκπαίδευσης και Λυκείου. Κατ' αντιστοιχία οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού διπλώματος είναι πιο πιθανό να πληρώσουν άνω των 2€ (20,8 ποσοστιαίες μονάδες) για την αγορά Κασερίου ΠΟΠ έναντι ενός ημίσκληρου τυριού το οποίο δεν είναι ΠΟΠ.

Οι συμμετέχοντες που καταναλώνουν 3-4 φορές εβδομαδιαίως τυρί, εμφανίζονται πιθανότερο να μην πληρώσουν παραπάνω για Κασέρι ΠΟΠ (5,8 ποσοστιαίες μονάδες), ενώ το ίδιο φαίνεται να ισχύει και για όσους καταναλώνουν 5-6 φορές τυρί/εβδομάδα (6,3 ποσοστιαίες μονάδες) ή καθημερινά (7,4 ποσοστιαίες μονάδες).

Επιπλέον οι συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο χωρίς τις πληροφορίες για τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών, εμφανίζονται κατά 12,5 ποσοστιαίες μονάδες

λιγότερο πιθανό να πληρώσουν παραπάνω για Κασέρι ΠΟΠ συγκριτικά με την ομάδα αναφοράς, δηλαδή όσους είχαν την πληροφορία αυτή.

5.3. Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η συνολική ανάλυση ordered probit για την Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ όπως επίσης και η προθυμία πληρωμής για την Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ συγκριτικά με μη ΠΟΠ Μυζήθρα για 0€, 1-1,99€ και πάνω από 2€ αντίστοιχα

Πίνακας 5.3.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ

wtp_xynomyzithra_pdo	Coefficient	Std. err.	z	P> z	[95% conf. interval]	
female	.1103054	.1733709	0.64	0.525	-.2294954	.4501061
age_26_35	-.138229	.2514033	-0.55	0.582	-.6309705	.3545125
age_36_45	.1936125	.3007975	0.64	0.520	-.3959399	.7831648
age_46_55	.1824198	.2909011	0.63	0.531	-.3877359	.7525755
age_over_56	-.0612984	.3313272	-0.19	0.853	-.7106877	.5880909
income_1001_5000	-.1121041	.1763213	-0.64	0.525	-.4576875	.2334793
income_5001_20000	-.6619343	.2892011	-2.29	0.022**	-1.228758	-.0951107
income_over_20000	-.0859974	.3079385	-0.28	0.780	-.6895459	.517551
aei_tei	.2969238	.2589638	1.15	0.252	-.2106359	.8044835
msc_phd_other	.1649911	.268101	0.62	0.538	-.3604772	.6904595
attiki	-.1161175	.2155761	-0.54	0.590	-.5386388	.3064038
evdomadiaia_3_4_fores	.0954609	.2333433	0.41	0.682	-.3618836	.5528053
evdomadiaia_5_6_fores	.2585433	.263019	0.98	0.326	-.2569644	.7740511
daily	-.0846789	.2460626	-0.34	0.731	-.5669526	.3975949
group_no_information	-.2618487	.1555257	-1.68	0.092*	-.5666735	.042976

Πίνακας 5.3.2: Μηδενική προθυμία πληρωμής-Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0438554	.0689304	-0.64	0.525	-.1789565	.0912458
age_26_35	.0549573	.0999552	0.55	0.582	-.1409513	.2508658
age_36_45	-.0769767	.119586	-0.64	0.520	-.311361	.1574076
age_46_55	-.0725267	.1156497	-0.63	0.531	-.299196	.1541426
age_over_56	.0243711	.1317318	0.19	0.853	-.2338185	.2825607
income_1001_5000	.0445705	.0701029	0.64	0.525	-.0928286	.1819696
income_5001_20000	.2631727	.115	2.29	0.022**	.0377769	.4885686
income_over_20000	.034191	.1224308	0.28	0.780	-.2057689	.2741509
aei_tei	-.1180514	.1029684	-1.15	0.252	-.3198658	.0837631
msc_phd_other	-.0655974	.1065971	-0.62	0.538	-.2745238	.143329
attiki	.0461661	.0857117	0.54	0.590	-.1218257	.214158
evdomadiaia_3_4_fores	-.0379535	.0927742	-0.41	0.682	-.2197876	.1438807
evdomadiaia_5_6_fores	-.102792	.1045694	-0.98	0.326	-.3077443	.1021603
daily	.0336667	.0978273	0.34	0.731	-.1580712	.2254047
group_no_information	.1041062	.0618433	1.68	0.092**	-.0171044	.2253167

Πίνακας 5.3.3: Ένομοζήτρα Κρήτης ΠΟΠ-Προθυμία πληρωής 1-1,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0175779	.0278136	0.63	0.527	-.0369357	.0720914
age_26_35	-.0220277	.0402665	-0.55	0.584	-.1009486	.0568932
age_36_45	.0308534	.0482496	0.64	0.523	-.0637141	.1254209
age_46_55	.0290698	.0466314	0.62	0.533	-.0623261	.1204657
age_over_56	-.0097683	.0528401	-0.18	0.853	-.113333	.0937964
income_1001_5000	-.0178645	.0282784	-0.63	0.528	-.0732892	.0375601
income_5001_20000	-.1054836	.0500819	-2.11	0.035**	-.2036423	-.0073248
income_over_20000	-.0137043	.0491292	-0.28	0.780	-.1099958	.0825873
aei_tei	.0473168	.0421786	1.12	0.262	-.0353518	.1299853
msc_phd_other	.0262924	.0430015	0.61	0.541	-.057989	.1105739
attiki	-.0185041	.0345354	-0.54	0.592	-.0861922	.049184
evdomadiaia_3_4_fores	.0152123	.0372913	0.41	0.683	-.0578773	.0883019
evdomadiaia_5_6_fores	.0412006	.0425763	0.97	0.333	-.0422473	.1246485
daily	-.0134941	.0392815	-0.34	0.731	-.0904844	.0634961
group_no_information	-.0417273	.0259585	-1.61	0.108	-.0926051	.0091505

Πίνακας 5.3.4: Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ-Προθυμία πληρωμής άνω των 2€

	dy/dx	std. err.	z	P> z	[95% conf. interval]	
female	.0262775	.0413336	0.64	0.525	-.0547349	.1072898
age_26_35	-.0329296	.0599235	-0.55	0.583	-.1503775	.0845183
age_36_45	.0461233	.0717213	0.64	0.520	-.0944479	.1866945
age_46_55	.0434569	.0693717	0.63	0.531	-.0925092	.179423
age_over_56	-.0146028	.0789268	-0.19	0.853	-.1692966	.1400909
income_1001_5000	-.026706	.0420446	-0.64	0.525	-.1091119	.0557
income_5001_20000	-.1576891	.0694351	-2.27	0.023**	-.2937794	-.0215988
income_over_20000	-.0204867	.0733759	-0.28	0.780	-.1643008	.1233274
aei_tei	.0707346	.0618341	1.14	0.253	-.0504579	.1919271
msc_phd_other	.039305	.0639091	0.62	0.539	-.0859545	.1645645
attiki	-.0276621	.0513696	-0.54	0.590	-.1283446	.0730205
evdomadiaia_3_4_fores	.0227411	.0556037	0.41	0.683	-.0862402	.1317224
evdomadiaia_5_6_fores	.0615914	.062775	0.98	0.327	-.0614452	.1846281
daily	-.0201726	.058636	-0.34	0.731	-.1350971	.0947519
group_no_information	-.0623788	.0372219	-1.68	0.094*	-.1353324	.0105747

Όπως παρατηρούμε στους παραπάνω πίνακες τα περισσότερα αποτελέσματα δεν είναι στατιστικά σημαντικά με εξαίρεση το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα 5001-20000€ και τους συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο χωρίς τις πληροφορίες για τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών προϊόντων που εμφανίζουν $p < 0.05$.

Στους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε πως οι γυναίκες είναι κατά 2,6 ποσοστιαίες μονάδες πιθανότερο να πληρώσουν από 2€ και πάνω επιπλέον για την αγορά Ξυνομυζήθρας Κρήτης ΠΟΠ έναντι Μυζήθρας που δεν είναι ΠΟΠ, συγκριτικά με τους άνδρες.

Οι ηλικίες 26-35 ετών και οι άνω των 56 ετών φαίνεται ότι είναι πιο πιθανό να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Ξυνομυζήθρας Κρήτης συγκριτικά με τους συμμετέχοντες ηλικίας 18-25 ετών (κατά 5,5 και 2,4 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα). Αντιθέτως οι συμμετέχοντες ηλικίας 36-45 ετών και 46-55 ετών φάνηκε ότι είναι πιο πιθανό να πληρώσουν από 2€ και πάνω επιπλέον για Ξυνομυζήθρα Κρήτης (κατά 4,6 και 4,3 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχως).

Πιο πιθανό να μην πληρώσουν επιπλέον για την αγορά Ξυνομυζήθρας Κρήτης ΠΟΠ εμφανίζονται να είναι οι συμμετέχοντες με μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα 1001-5000€ (κατά 4,5 ποσοστιαίες μονάδες), όπως επίσης και τα άτομα που δήλωσαν οικογενειακό εισόδημα 5001-20000€ (2,63 ποσοστιαίες μονάδες) και οι άνω των 20000€ (3,4 ποσοστιαίες μονάδες).

Οι απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ παρουσιάζονται πιο πιθανό να πληρώσουν από 2€ και πάνω επιπλέον συγκριτικά με τους απόφοιτους Υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή Λυκείου, κατά 7 ποσοστιαίες μονάδες). Και οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού διπλώματος είναι πιθανότερο να πληρώσουν άνω των 2€ επιπλέον για Ξυνομυζήθρα Κρήτης ΠΟΠ (3,9 ποσοστιαίες μονάδες).

Οι διαμένοντες στην Αττική φαίνεται να είναι πιο πιθανό να μην πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Ξυνομυζήθρας κατά 4,6 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τους κατοίκους της περιφέρειας.

Όσοι από τους συμμετέχοντες δήλωσαν πως καταναλώνουν τυρί 3-4 φορές/εβδομάδα φαίνεται πως είναι πιο πιθανό να πληρώσουν από 2€ και πάνω για Ξυνομυζήθρα ΠΟΠ (2,3 ποσοστιαίες μονάδες), όπως και όσοι καταναλώνουν τυρί 5-6 φορές/εβδομάδα (6,2 ποσοστιαίες μονάδες). Αντιθέτως όσοι καταναλώνουν καθημερινά τυρί φάνηκε πως είναι, κατά 3,4 ποσοστιαίες μονάδες, πιθανότερο να μην πληρώσουν παραπάνω για να αγοράσουν Ξυνομυζήθρα ΠΟΠ έναντι Μυζήθρας που δεν είναι ΠΟΠ.

Τέλος οι συμμετέχοντες που δεν είχαν την πληροφόρηση σχετικά με τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών φάνηκε πως είναι κατά 4,2 ποσοστιαίες μονάδες λιγότερο πιθανό να δώσουν επιπλέον 1-1,99€ για την αγορά Ξυνομυζήθρας Κρήτης ΠΟΠ, και κατά 6,2 ποσοστιαίες μονάδες λιγότερο πιθανό να δώσουν άνω των 2€ επιπλέον ($p < 0.05$).

5.4. Βιολογική Γραβιέρα

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η συνολική ανάλυση ordered probit για τη Βιολογική Γραβιέρα, όπως επίσης και η προθυμία πληρωμής για Βιολογική Γραβιέρα συγκριτικά με μία συμβατική Γραβιέρα για 0€, 1-1,99€, 2-2,99€ και πάνω από 3€ αντίστοιχα.

Πίνακας 5.4.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Βιολογική Γραβιέρα

wtp_graviera_bio	Coefficient	Std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0085227	.163919	-0.05	0.959	-.3297981	.3127527
age_26_35	.1057366	.2457732	0.43	0.667	-.3759701	.5874432
age_36_45	.5602687	.2910771	1.92	0.054*	-.0102319	1.130769
age_46_55	.6659207	.2823802	2.36	0.018**	.1124656	1.219376
age_over_56	.5516729	.318516	1.73	0.083*	-.072607	1.175953
income_1001_5000	-.0954346	.1670674	-0.57	0.568	-.4228806	.2320115
income_5001_20000	-.27228	.2654304	-1.03	0.305	-.7925141	.2479541
income_over_20000	-1.019965	.3221173	-3.17	0.002**	-1.651303	-.3886264
aei_tei	.4437183	.24056	1.84	0.065*	-.0277707	.9152073
msc_phd_other	.1573902	.2486571	0.63	0.527	-.3299687	.6447491
attiki	-.0330551	.20474	-0.16	0.872	-.4343381	.3682278
evdomadiaia_3_4_fores	-.1229495	.2162278	-0.57	0.570	-.5467482	.3008492
evdomadiaia_5_6_fores	-.2381605	.2476357	-0.96	0.336	-.7235174	.2471965
daily	-.2915534	.2284573	-1.28	0.202	-.7393214	.1562146
group_no_information	-.2024969	.1480062	-1.37	0.171	-.4925837	.0875899

Πίνακας 5.4.2:Μηδενική προθυμία πληρωμής-Βιολογική Γραβιέρα

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.003066	.0589688	0.05	0.959	-.1125108	.1186428
age_26_35	-.0380377	.0884283	-0.43	0.667	-.2113539	.1352786
age_36_45	-.201551	.1048379	-1.92	0.055*	-.4070295	.0039275
age_46_55	-.2395582	.1016755	-2.36	0.018**	-.4388384	-.040278
age_over_56	-.1984587	.1146585	-1.73	0.083*	-.4231853	.0262678
income_1001_5000	.0343316	.0600959	0.57	0.568	-.0834542	.1521174
income_5001_20000	.09795	.0955282	1.03	0.305	-.0892819	.2851818
income_over_20000	.3669219	.1167556	3.14	0.002**	.1380852	.5957586
aei_tei	-.1596231	.0865972	-1.84	0.065*	-.3293506	.0101043
msc_phd_other	-.0566195	.0894363	-0.63	0.527	-.2319115	.1186724
attiki	.0118912	.0736547	0.16	0.872	-.1324692	.1562517
evdomadiaia_3_4_fores	.0442298	.0778214	0.57	0.570	-.1082973	.196757
evdomadiaia_5_6_fores	.0856758	.0891771	0.96	0.337	-.0891081	.2604598
daily	.1048834	.0822666	1.27	0.202	-.0563563	.266123
group_no_information	.0728462	.0533016	1.37	0.172	-.0316229	.1773154

Πίνακας 5.4.3:Βιολογική Γραβιέρα-Προθυμία πληρωμής 1-1,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-0.001873	.0036128	-0.05	0.959	-.0072682	.0068937
age_26_35	.0023234	.006097	0.38	0.703	-.0096265	.0142732
age_36_45	.0123108	.015949	0.77	0.440	-.0189487	.0435704
age_46_55	.0146323	.0184166	0.79	0.427	-.0214636	.0507282
age_over_56	.012122	.0159407	0.76	0.447	-.0191213	.0433652
income_1001_5000	-.002097	.0044444	-0.47	0.637	-.0108079	.0066139
income_5001_20000	-.0059828	.0092136	-0.65	0.516	-.0240412	.0120755
income_over_20000	-.0224118	.0277739	-0.81	0.420	-.0768476	.0320241
aei_tei	.0097499	.0126286	0.77	0.440	-.0150017	.0345014
msc_phd_other	.0034583	.006765	0.51	0.609	-.0098009	.0167176
attiki	-.0007263	.0045846	-0.16	0.874	-.009712	.0082594
evdomadiaia_3_4_fores	-.0027016	.0057428	-0.47	0.638	-.0139572	.008554
evdomadiaia_5_6_fores	-.0052331	.0082873	-0.63	0.528	-.021476	.0110098
daily	-.0064063	.0091437	-0.70	0.484	-.0243276	.011515
group_no_information	-.0044495	.0062183	-0.72	0.474	-.0166372	.0077382

Πίνακας 5.4.4:Βιολογική Γραβιέρα-Προθυμία πληρωμής 2-2,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0016369	.0314777	-0.05	0.959	-.0633321	.0600583
age_26_35	.020308	.0472351	0.43	0.667	-.0722711	.1128872
age_36_45	.1076066	.0577164	1.86	0.062*	-.0055155	.2207288
age_46_55	.1278984	.0568302	2.25	0.024**	.0165133	.2392835
age_over_56	.1059557	.0628436	1.69	0.092*	-.0172154	.2291268
income_1001_5000	-.0183294	.0321668	-0.57	0.569	-.0813751	.0447163
income_5001_20000	-.0522948	.0513917	-1.02	0.309	-.1530207	.0484312
income_over_20000	-.195897	.0663638	-2.95	0.003**	-.3259676	-.0658263
aei_tei	.0852216	.0477309	1.79	0.074*	-.0083291	.1787724
msc_phd_other	.0302288	.0480072	0.63	0.529	-.0638635	.1243211
attiki	-.0063487	.03933	-0.16	0.872	-.083434	.0707367
evdomadiaia_3_4_fores	-.023614	.0416153	-0.57	0.570	-.1051784	.0579504
evdomadiaia_5_6_fores	-.0457417	.0478541	-0.96	0.339	-.1395341	.0480507
daily	-.0559965	.0443413	-1.26	0.207	-.1429039	.0309109
group_no_information	-.0388921	.0288838	-1.35	0.178	-.0955033	.0177192

Πίνακας 5.4.5:Βιολογική Γραβιέρα-Προθυμία πληρωμής άνω των 3€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0012418	.0238864	-0.05	0.959	-.0480582	.0455746
age_26_35	.0154063	.0358799	0.43	0.668	-.0549171	.0857296
age_36_45	.0816335	.043637	1.87	0.061*	-.0038935	.1671606
age_46_55	.0970275	.04292	2.26	0.024**	.0129059	.1811491
age_over_56	.0803811	.0475326	1.69	0.091*	-.0127812	.1735434
income_1001_5000	-.0139052	.0243962	-0.57	0.569	-.0617209	.0339105
income_5001_20000	-.0396724	.0390278	-1.02	0.309	-.1161654	.0368207
income_over_20000	-.1486132	.0508714	-2.92	0.003**	-.2483194	-.048907
aei_tei	.0646516	.0360096	1.80	0.073*	-.0059259	.1352292
msc_phd_other	.0229324	.0363233	0.63	0.528	-.0482599	.0941247
attiki	-.0048163	.0298364	-0.16	0.872	-.0632946	.053662
evdomadiaia_3_4_fores	-.0179143	.0316332	-0.57	0.571	-.0799142	.0440856
evdomadiaia_5_6_fores	-.034701	.0364612	-0.95	0.341	-.1061637	.0367617
daily	-.0424806	.0338588	-1.25	0.210	-.1088427	.0238815
group_no_information	-.0295047	.0218879	-1.35	0.178	-.0724041	.0133948

Παρατηρώντας τους παραπάνω πίνακες διαπιστώνουμε πως τα αποτελέσματα που αφορούν τις ηλικιακές ομάδες 36-45 ετών και άνω των 56 ετών εμφανίζουν $p < 0.10$, ενώ η ηλικιακή ομάδα 46-55 ετών εμφανίζουν $p < 0.05$. Επίσης $p < 0.05$ εμφανίζουν και οι συμμετέχοντες με εισόδημα άνω των 20000€. Σε ό,τι αφορά το μορφωτικό επίπεδο τα αποτελέσματα που αφορούν τους αποφοίτους ΑΕΙ/ΤΕΙ εμφανίζουν $p < 0.10$ ενώ όλα τα υπόλοιπα αποτελέσματα δεν εμφανίζονται να είναι στατιστικά σημαντικά.

Όπως παρατηρούμε οι γυναίκες εμφανίζονται να είναι πιθανότερο να μη επιθυμούν να πληρώσουν παραπάνω για την αγορά Βιολογικής Γραβιέρας έναντι της συμβατικής Γραβιέρας, κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τους άνδρες.

Σε ό,τι αφορά τα ηλικιακά γκρουπ οι συμμετέχοντες ηλικίας 26-35 ετών δήλωσαν πως είναι κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες πιθανότερο να πληρώσουν 2-2,99€ επιπλέον για Βιολογική Γραβιέρα έναντι της συμβατικής σε σχέση με τα άτομα ηλικίας 18-25 ετών. Αντίστοιχα τα άτομα ηλικίας 36-45 ετών και 46-55 ετών, δήλωσαν πως είναι πιθανότερο κατά 10,8 και 12,8 ποσοστιαίες μονάδες αντιστοίχως να πληρώσουν 2-2,99€ παραπάνω για Βιολογική Γραβιέρα συγκριτικά με τα άτομα ηλικίας 18-25 ετών. Τέλος οι συμμετέχοντες άνω των 56 ετών φαίνεται να είναι πιθανότερο πρόθυμοι να δώσουν 2-2,99€ επιπλέον για την αγορά Βιολογικής έναντι της συμβατικής Γραβιέρας.

Μηδενική προθυμία πληρωμής για Βιολογική έναντι συμβατικής Γραβιέρας φαίνεται ότι είναι πιθανότερο να έχουν τόσο οι συμμετέχοντες με μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα 1001-5000€ (3,4 ποσοστιαίες μονάδες) και 5001-20000€ (0,98 ποσοστιαίες μονάδες) όσο και οι συμμετέχοντες με εισόδημα άνω των 20000€ (κατά 36,7 ποσοστιαίες μονάδες) σε σχέση με την ομάδα αναφοράς, δηλαδή τα άτομα με εισόδημα κάτω των 1000€.

Οι απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ παρατηρείται ότι είναι κατά 8,5 ποσοστιαίες μονάδες πιθανότερο να επιθυμούν να διαθέσουν 2-2,99€ επιπλέον για την αγορά Βιολογικής Γραβιέρας σε σχέση με τους απόφοιτους Υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή Λυκείου. Αντιστοίχως και οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού διπλώματος φαίνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες πιθανότερο να είναι πρόθυμοι να διαθέσουν 2-2,99€ επιπλέον για Βιολογική έναντι συμβατικής Γραβιέρας.

Οι διαμένοντες στην Αττική παρουσιάζεται πιθανότερο να μην επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον για Βιολογική Γραβιέρα σε σχέση με όσους διαμένουν στην περιφέρεια. Στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκονται και όσοι καταναλώνουν 3-4 φορές τυρί/εβδομάδα (κατά 4,4 μονάδες συγκριτικά με όσους καταναλώνουν 1-2 φορές/εβδομαδιαίως), όπως επίσης και όσοι καταναλώνουν 5-6 φορές τυρί εβδομαδιαίως (μεταβολή κατά 8,6 μονάδες) και όσοι καταναλώνουν τυρί καθημερινά (μεταβολή 10,5 μονάδων).

Τέλος όσοι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο χωρίς να έχουν τις πληροφορίες για τα οφέλη από την αγορά και κατανάλωση ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών εμφανίζονται κατά 7,3 ποσοστιαίες μονάδες πιθανότερο να μην επιθυμούν να διαθέσουν επιπλέον χρήματα για την αγορά Βιολογικής έναντι της συμβατικής Γραβιέρας, συγκριτικά με όσους είχαν την πληροφόρηση αυτή.

5.5. Βιολογική Μυζήθρα

Πίνακας 5.5.1: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων-Βιολογική Μυζήθρα

wtp_myzithra_bio	Coefficient	Std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0104226	.1722126	-0.06	0.952	-.3479531	.3271078
age_26_35	.241367	.2602914	0.93	0.354	-.2687949	.7515288
age_36_45	.6387818	.3084901	2.07	0.038**	.0341523	1.243411
age_46_55	.7058279	.2991084	2.36	0.018**	.1195861	1.29207
age_over_56	.7905001	.3322778	2.38	0.017 **	.1392475	1.441753
income_1001_5000	-.2710031	.1759232	-1.54	0.123	-.6158062	.0738001
income_5001_20000	-.5232836	.2806472	-1.86	0.062*	-1.073342	.0267748
income_over_20000	-.7619995	.3230611	-2.36	0.018*	-1.395188	-.1288114
aei_tei	.4440633	.254691	1.74	0.081*	-.055122	.9432485
msc_phd_other	.1824931	.2635728	0.69	0.489	-.3341002	.6990864
attiki	-.2239434	.2152912	-1.04	0.298	-.6459064	.1980196
evdomadiaia_3_4_fores	.0435966	.2277408	0.19	0.848	-.4027672	.4899604
evdomadiaia_5_6_fores	-.0801113	.2610852	-0.31	0.759	-.5918288	.4316063
daily	-.2882418	.2433415	-1.18	0.236	-.7651824	.1886987
group_no_information	.0013645	.1552486	0.01	0.993	-.3029171	.3056461

Πίνακας 5.5.2:Μηδενική προθυμία πληρωής-Βιολογική Μυζήθρα

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	.0041269	.0681892	0.06	0.952	-.1295214	.1377753
age_26_35	-.0955714	.1030673	-0.93	0.354	-.2975796	.1064367
age_36_45	-.2529314	.1221518	-2.07	0.038**	-.4923446	-.0135183
age_46_55	-.2794789	.1184339	-2.36	0.018**	-.5116052	-.0473527
age_over_56	-.3130057	.131597	-2.38	0.017**	-.570931	-.0550803
income_1001_5000	.1073061	.0696561	1.54	0.123	-.0292174	.2438296
income_5001_20000	.2071989	.111121	1.86	0.062*	-.0105943	.424992
income_over_20000	.3017206	.1279757	2.36	0.018**	.0508929	.5525483
aei_tei	-.1758309	.1008554	-1.74	0.081*	-.3735038	.0218421
msc_phd_other	-.0722598	.1043637	-0.69	0.489	-.2768088	.1322892
attiki	.0886724	.0852498	1.04	0.298	-.0784141	.255759
evdomadiaia_3_4_fores	-.0172625	.0901742	-0.19	0.848	-.1940007	.1594758
evdomadiaia_5_6_fores	.0317208	.1033851	0.31	0.759	-.1709104	.2343519
daily	.114132	.0963874	1.18	0.236	-.074784	.3030479
group_no_information	-.0005403	.061472	-0.01	0.993	-.1210232	.1199426

Πίνακας 5.5.3:Βιολογική Μυζήθρα-Προθυμία πληρωμής 1-1,99€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0015688	.0259227	-0.06	0.952	-.0523763	.0492387
age_26_35	.0363298	.0398154	0.91	0.362	-.041707	.1143666
age_36_45	.0961475	.0499296	1.93	0.054*	-.0017127	.1940076
age_46_55	.1062391	.0494691	2.15	0.032**	.0092813	.2031968
age_over_56	.1189837	.0550785	2.16	0.031**	.0110318	.2269356
income_1001_5000	-.0407906	.027599	-1.48	0.139	-.0948835	.0133024
income_5001_20000	-.0787631	.0448503	-1.76	0.079*	-.166668	.0091419
income_over_20000	-.1146938	.0534893	-2.14	0.032**	-.2195309	-.0098568
aei_tei	.0668391	.0404086	1.65	0.098*	-.0123603	.1460384
msc_phd_other	.0274683	.0400092	0.69	0.492	-.0509483	.105885
attiki	-.0337073	.0330535	-1.02	0.308	-.0984909	.0310764
evdomadiaia_3_4_fores	.006562	.0343006	0.19	0.848	-.0606659	.0737899
evdomadiaia_5_6_fores	-.0120581	.0393881	-0.31	0.760	-.0892573	.0651411
daily	-.0433853	.0376187	-1.15	0.249	-.1171165	.0303459
group_no_information	.0002054	.0233675	0.01	0.993	-.045594	.0460047

Πίνακας 5.5.4:Βιολογική Μοζήθρα-Προθυμία πληρωμής άνω των 2€

	dy/dx	std. err.	z	P> z 	[95% conf. interval]	
female	-.0025582	.0422685	-0.06	0.952	-.085403	.0802867
age_26_35	.0592416	.0639636	0.93	0.354	-.0661248	.184608
age_36_45	.1567839	.0763253	2.05	0.040**	.007189	.3063789
age_46_55	.1732399	.0740777	2.34	0.019**	.0280503	.3184294
age_over_56	.194022	.0822832	2.36	0.018 **	.0327498	.3552942
income_1001_5000	-.0665156	.0433704	-1.53	0.125	-.15152	.0184889
income_5001_20000	-.1284358	.0693144	-1.85	0.064*	-.2642896	.0074179
income_over_20000	-.1870268	.0799977	-2.34	0.019**	-.3438193	-.0302342
aci_tei	.1089918	.0628699	1.73	0.083*	-.014231	.2322146
msc_phd_other	.0447915	.0647577	0.69	0.489	-.0821314	.1717143
attiki	-.0549651	.052936	-1.04	0.299	-.1587177	.0487874
evdomadiaia_3_4_fores	.0107004	.0559004	0.19	0.848	-.0988623	.1202632
evdomadiaia_5_6_fores	-.0196627	.0640757	-0.31	0.759	-.1452488	.1059234
daily	-.0707467	.059849	-1.18	0.237	-.1880485	.0465552
group_no_information	.0003349	.0381046	0.01	0.993	-.0743487	.0750185

Όπως παρατηρούμε και στους παραπάνω πίνακες τα αποτελέσματα που αφορούν τις ηλικιακές ομάδες 36-45 ετών, 46-55 ετών και άνω των 56 ετών εμφανίζονται να είναι στατιστικά σημαντικά. Επίσης $p < 0.10$ εμφανίζουν οι συμμετέχοντες με εισόδημα 5001-20000€ καθώς επίσης και όσοι δήλωσαν εισόδημα άνω των 20000€. Τέλος οι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ εμφανίζονται να έχουν $p < 0.10$ ενώ όλα τα υπόλοιπα αποτελέσματα δεν είναι στατιστικά σημαντικά.

Σύμφωνα με τον πίνακα 6.5.2 οι γυναίκες φαίνονται κατά 4,1 ποσοστιαίες μονάδες πιθανότερο να μη διαθέσουν παραπάνω χρήματα για Βιολογική έναντι της συμβατικής Μυζήθρας, συγκριτικά με τους άνδρες.

Οι συμμετέχοντες ηλικίας 26-35 ετών όπως και τα άτομα ηλικίας 36-45 ετών φαίνεται να είναι πιθανότερο να διαθέσουν πάνω από 2€ επιπλέον για την αγορά Βιολογικής έναντι συμβατικής Μυζήθρας, κατά 5,9 και 15,68 ποσοστιαίες μονάδες αντιστοίχως σε σύγκριση με τα άτομα ηλικίας 18-25 ετών. Επιπλέον και οι συμμετέχοντες ηλικίας 46-55 ετών και οι άνω των 56 ετών παρατηρείται ότι είναι πιο πιθανό να πληρώσουν από 2€ και πάνω επιπλέον για την αγορά Βιολογικής έναντι συμβατικής Μυζήθρας συγκρινόμενοι με τους συμμετέχοντες ηλικίας 18-25 ετών (17,32 και 19,4 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα).

Πιο πιθανό να επιθυμούν να διαθέσουν πάνω από 2€ επιπλέον για Βιολογική Μυζήθρα εμφανίζεται να είναι και οι απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ (κατά 10,9 ποσοστιαίες μονάδες) όπως επίσης και οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού διπλώματος (κατά 4,48 ποσοστιαίες μονάδες) συγκριτικά με τους αποφοίτους Υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή Λυκείου.

Όσοι διαμένουν στο νομό Αττικής φαίνεται πιθανότερο να μην είναι διατεθειμένοι να διαθέσουν επιπλέον χρήματα για την αγορά Βιολογικής Μυζήθρας (κατά 8,87 ποσοστιαίες μονάδες) συγκριτικά με όσους διαμένουν στην περιφέρεια.

Οι συμμετέχοντες που δήλωσαν ότι καταναλώνουν τυρί 3-4 φορές/εβδομάδα παρατηρήθηκε ότι είναι πιθανότερο να επιθυμούν να διαθέσουν πάνω από 2€ επιπλέον για την αγορά Βιολογικής Μυζήθρας κατά 1,07 ποσοστιαία μονάδα συγκριτικά με όσους καταναλώνουν τυρί 1-2 φορές/εβδομάδα. Αντίθετα όσοι συμμετέχοντες δήλωσαν πως καταναλώνουν τυρί 5-6 φορές/εβδομάδα ή και καθημερινά φάνηκε ότι είναι πιθανότερο να μην επιθυμούν να διαθέσουν επιπλέον χρήματα για την αγορά Βιολογικής έναντι συμβατικής Μυζήθρας (3,17 και 11,4 ποσοστιαίες μονάδες αντιστοίχως).

Τέλος τα άτομα που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που δεν περιελάμβανε τις πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη των ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών, παρατηρήθηκε ότι είναι ελαφρώς πιο

πιθανό να επιθυμούν να πληρώσουν επιπλέον χρήματα για Βιολογική Μυζήθρα συγκριτικά με τους συμμετέχοντες που είχαν την πληροφορία αυτή.

Παράρτημα 2-Ερωτηματολόγια

Ερωτηματολόγιο με πληροφορίες για οφέλη ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών

Δημογραφικά στοιχεία

Φύλο*

- Άνδρας
- Γυναίκα

Ηλικιακό εύρος*

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56 και άνω

Μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα*

- <1.000€
- 1.001-5.000€
- 5.001-15.000€
- 15.001-20.000€
- 20.000€ και άνω

Εκπαίδευση*

- Υποχρεωτική εκπαίδευση
- Λύκειο
- Τριτοβάθμια εκπαίδευση-ΑΕΙ/ΤΕΙ
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό
- Άλλο

Τόπος διαμονής*

- Επιλογή

Ερωτήσεις

1. Πόσες φορές καταναλώνετε τυρί σε διάστημα 1 εβδομάδας;

- Καμία-Δεν καταναλώνω τυρί
- 1-2 φορές/εβδομάδα
- 3-4 φορές την εβδομάδα
- 5-6 φορές/εβδομάδα
- Καθημερινά

Π.Ο.Π. και Βιολογικά Τυριά

Τα Π.Ο.Π. τυριά (τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) οφείλουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την ποιότητά τους στο γεωγραφικό περιβάλλον στο οποίο παράγονται. Επομένως τα Π.Ο.Π. τυριά ενσωματώνουν τη βιοποικιλότητα, τον παραδοσιακό τρόπο παραγωγής, την τεχνογνωσία και τον πολιτισμό των τοπικών κοινωνιών όπου παράγονται ενισχύοντας επιπλέον την ανάπτυξη και την τοπική οικονομία.

Τα Βιολογικά τυριά παράγονται εξασφαλίζοντας την απουσία υπολειμμάτων αντιβιοτικών ή άλλων χημικών ουσιών, προσφέροντας έτσι στον καταναλωτή τυριά υψηλής διατροφικής αξίας, τα οποία είναι ασφαλή και απαλλαγμένα από υπολείμματα χημικών ή άλλων ουσιών, ενώ ταυτόχρονα προωθούν με τις βιολογικές πρακτικές κτηνοτροφίας, την ευζωία των ζώων και την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε (ανά κιλό) για την αγορά

Γραβιέρας Νάξου Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός σκληρού κίτρινου τυριού; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

3.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Κασεριού Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός ημίσκληρου τυριού; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

4.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Φέτας σε σχέση με την αγορά ενός αιγοπρόβειου τυριού άλμης; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

5.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Ξυνομυζήθρας Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός Μυζήθρας; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

6.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Βιολογικού Ανθότυρου σε σχέση με την αγορά συμβατικού Ανθότυρου; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

7.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Βιολογικής Γραβιέρας σε σχέση με την αγορά συμβατικής Γραβιέρας; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

8.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Βιολογικής Μυζήθρας σε σχέση με την αγορά συμβατικής Μυζήθρας; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

Ερωτηματολόγιο χωρίς τις πληροφορίες για οφέλη ΠΟΠ και Βιολογικών τυριών

Δημογραφικά στοιχεία

Φύλο*

- Άνδρας
- Γυναίκα

Ηλικιακό εύρος*

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56 και άνω

Μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα*

- <1.000€
- 1.001-5.000€
- 5.001-15.000€
- 15.001-20.000€
- 20.000€ και άνω

Εκπαίδευση*

- Υποχρεωτική εκπαίδευση
- Λύκειο
- Τριτοβάθμια εκπαίδευση-ΑΕΙ/ΤΕΙ
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό
- Άλλο

Τόπος διαμονής*

- Επιλογή

Ερωτήσεις

1. Πόσες φορές καταναλώνετε τυρί σε διάστημα 1 εβδομάδας;

- Καμία-Δεν καταναλώνω τυρί
- 1-2 φορές/εβδομάδα
- 3-4 φορές την εβδομάδα
- 5-6 φορές/εβδομάδα
- Καθημερινά

2.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Γραβιέρας Νάξου Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός σκληρού κίτρινου τυριού; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

3.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Κασεριού Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός ημισκληρου τυριού; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

4.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Φέτας Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός αιγοπρόβειου τυριού άλμης; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

5.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Ξυνομυζήθρας Π.Ο.Π. σε σχέση με την αγορά ενός Μυζήθρας; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

6.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Βιολογικού Ανθότυρου σε σχέση με την αγορά συμβατικού Ανθότυρου; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

7.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Βιολογικής Γραβιέρας σε σχέση με την αγορά συμβατικής Γραβιέρας; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω

8.Πόσο παραπάνω θα ήσασταν πρόθυμη/ος να πληρώσετε(ανά κιλό) για την αγορά Βιολογικής Μυζήθρας σε σχέση με την αγορά συμβατικής Μυζήθρας; *

- Καθόλου
- 1-1,99€
- 2-2,99€
- 3-3,99€
- 4€ και άνω